

Årsrapport 2019

De væsentligste resultater fra 2019

BASISINDTJENINGEN

Stiger 51 %

Den særdeles tilfredsstillende udvikling fra årets første tre kvartaler i 2019 fortsætter i fjerde kvartal 2019.

OMKOSTNINGERNE

Falder 3 %

Optimering af omkostninger er en central del af sparekassens 2021-plan "NYE VEJE". Udgifter til personale- og administrationsomkostninger falder med 3 %.

AKTIONÆRERNES RESULTAT

Stiger 37 %

Med et aktionærresultat på 202,2 mio. kr. inklusiv foreslået udbytte stiger aktionærernes resultat.

RESULTAT FØR SKAT

Udgør 251,3 mio. kr

Hvilket er en stigning på 9 %. Resultat efter skat er på 226,7 mio kr. og forrenter primo egenkapitalen med 7,4%.

NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER

Stiger 11 %

Netto rente- og gebyrindtægter stiger særdeles tilfredsstillende med 108,5 mio. kr. og udgør 1.113,3 mio. kr.

SAMLET KREDITFORMIDLING

Stiger 8 %

Den samlede kreditformidling i form af udlån samt formidling af realkreditlån for privat- og erhvervs-kunder stiger til 52,3 mia. kr.

UDBYTTE

3,00 kr. pr. aktie

Det indstilles til generalforsamlingen, at der udbetales 3,00 kr. i udbytte pr. aktie.

KAPITALPROCENTEN

Stiger til 20,1 %

Sparekassens kapitalstruktur er styrket i 2019.

FORVENTNINGER TIL RESULTAT FØR SKAT I 2020 I NIVEAUET

230-270 mio. kr

Sparekassen vil have fokus på indtjening herunder reduktion af omkostninger jf. strategiplanen "NYE VEJE"

Indholdsfortegnelse

02 Ledelsesberetning

De væsentligste resultater fra 2019	side	2
Ledelsesberetning	side	4
Forventninger til 2020	side	4
Hovedtal	side	6
Nøgletal	side	7
Basisindtjening	side	8
Tilsynsdiamanten	side	9
Regnskabskommentering, koncernen	side	10
"Nye veje" – Sparekassens strategiprojekt 2021	side	14
Kapitalforhold og likviditet, koncernen	side	16
Bonitetskategorier	side	18
Koncernen	side	19
Sparekassen Sjælland-Fyn – kort fortalt	side	20
Forretningsgrundlaget	side	21
Corporate Governance og redegørelse for virksomhedsledelse	side	23
Bestyrelsen og direktionen	side	28
Redegørelse om underrepræsenteret køn i koncernens øverste ledelseslag samt øvrige ledelsesniveauer	side	34
Aktionærinformation	side	35
Redegørelse for samfundsansvar – CSR	side	37
Regnskabskommentering, moderselskabet	side	38

Forsidefoto: Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens hovedsæde beliggende ved Holbæk fjord.

39 Årsregnskab

Ledelsespåtegning	side	41
Intern revisors revisionspåtegning	side	42
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	side	43
Resultatopgørelse	side	46
Totalindkomstopgørelse	side	46
Balance pr. 31. december 2019	side	47
Egenkapitalopgørelse	side	48
Pengestrømsopgørelse	side	52
Noteoversigt	side	53
Noter	side	54

Denne årsrapport er udarbejdet på dansk og engelsk. I tilfælde af tvivl om oversættelsen er den danske version gældende.

For mere information besøg venligst spks.dk eller kontakt:

Lars Petersson

Administrerende direktør

5948 1111

lap@spks.dk

Lars Bolding

Sparekassedirektør

5948 1085

lbo@spks.dk

Morten Huse Eikrem-Jepesen

Presseansvarlig

5385 0770

Ledelsesberetning

Med et resultat før skat på 251,3 mio. kr. indfrier sparekassen de udmeldte forventninger til helåret, der flere gange i årets løb er blevet opjusteret.

Årets resultat efter skat udgør 226,7 mio. kr. svarende til en stigning på 9 % i forhold til 2018.

Som følge af betydelige rentebesparelser på den hybride kapital stiger aktionærernes resultat meget tilfredsstillende med 37 %.

Opmærksomheden henledes tillige på, at der i resultatet - udover den ordinære afskrivning - er foretaget en restaf- og nedskrivning af et immaterielt aktiv med 21,6 mio. kr. (se regnskabskommentering side 11). Som følge heraf vil koncernens af- og nedskrivninger falde markant i de kommende år.

Mest markant er udviklingen i basisindtjeningen, der stiger med 51%. Sparekassen har været begunstiget af stor kundeaktivitet inden for konvertering af realkreditlån, men den stigende basisindtjening er i høj grad også skabt som følge af en lang række indtægts- og omkostningsinitiativer, der er i direkte tråd med den udmeldte strategi: NYE VEJE. Den forhøjede basisindtjening forventes som følge heraf at være af permanent karakter. Herudover er alle kapitaltal styrket, og kapitalprocenten øget til 20,1 %.

Resultatet betragtes som tilfredsstillende og er et af de bedste i koncernens historie. På denne baggrund indstilles til Generalforsamlingens beslutning, at der udbetales et udbytte på 3,00 kr. pr. aktie.

Administrerende direktør Lars Petersson udtaler om årets resultat og begivenheder: "Der er løbet stærkt hos alle medarbejdere i 2019, der har ydet en forbilledlig indsats. Tusindvis af erhvervs- og privatkunder har fået omlagt deres realkreditlån til lavere renter. Det har stor indtjeningsmæssig betydning for sparekassen i indeværende år, men også på længere sigt. Det er således, at sparekassen de senere år har taget store markedsandele, hvor realkreditlånet har været placeret hos andre udbydere. Det er i 2019 lykkedes sparekassen at øge forretningsomfanget med mange kunder inden for særligt realkreditudlån. Den samlede kreditformidling stiger således med 8 % til i alt 52,3 mia. kr."

Udover, at det er lykkedes at skabe merforretninger med eksisterende kunder, er stigningen i den samlede kreditformidling og indlån også udtryk for, at sparekassen igen i 2019 har taget markedsandele inden for både privatkunde- og erhvervskundemarkedet.

Personale- og administrationsomkostninger falder meget tilfredsstillende med 3%, hvilket er et resultat af målrettede initiativer i tråd med den udmeldte strategi.

Der er i 2019 arbejdet målrettet med at effektivisere alle dele af organisationen - en opgave der fortsætter med uformindsket fokus i 2020. Antallet af medarbejdere er via naturlig afgang og pensioneringer reduceret med næsten 10 %,

filialstrukturen er tilpasset og en række øvrige administrationsomkostninger er nedbragt. Der er tale om initiativer, der også vil have effekt på omkostningerne i de kommende år.

Som følge af massive reguleringer er eksterne IT-omkostningerne til gengæld steget mere end forventet i 2019. Det anses ikke som tilfredsstillende.

Som det fremgår af årsrapporten udgør netto tab og nedskrivninger 16,9 mio. kr. - et tilfredsstillende lavt niveau. Det skyldes, at den samlede kreditbonitet igen i 2019 er forbedret. Omfanget af kunder med svaghedstegn (2c) samt kunder med nedskrivninger (OIK) er reduceret og udgør under 10 % af det samlede udlån og garantier.

Der skal fra direktionen lyde en stor tak til medarbejdere, kunder og aktionærer for opbakningen i 2019.

Forventninger til 2020

Der forventes uændrede stabile konjunkturer med høj beskæftigelse. Der forventes fortsat vækst i dansk økonomi omend på et lidt lavere niveau i forhold til 2019.

De globale konjunkturer er fortsat behæftet med usikkerhed, herunder hvilken indvirkning det kan medføre for dansk økonomi. Det gælder blandt andet konsekvenserne af Brexit samt handelsaftalen mellem Kina og USA.

Sparekassen går i 2020 ind i år 3 af den 4-årige strategi "NYE VEJE". Fokuseringen på optimeringer af indtægter og omkostninger fortsætter i 2020. Således forventes antallet af medarbejdere igen at falde det kommende år via naturlig afgang og pensioneringer.

Aktiviteten inden for konverteringer af realkreditlån forventes at falde til et mere normalt niveau.

Samlet set og på baggrund af de tiltag, der er eksekveret i 2019, forventes strategien at resultere i en basisindtjening på stort set samme niveau i 2020.

Nedskrivningerne forventes at være på et fortsat lavt niveau, men dog stigende i forhold til 2019. I forhold til nedskrivninger inden for landbruget, er der ikke indregnet i forventningerne, at Danmark skulle blive ramt af svinepest.

Forventningerne til kursreguleringerne i 2020 er et nulresultat under forudsætning af uændret rente.

Forventningerne er - med ovennævnte forhold - et resultat før skat i niveauet 230 - 270 mio. kr.

Lars Petersson
Administrerende direktør

Bruno Riis-Nielsen
Sparekassedirektør

Lars Bolding
Sparekassedirektør

BRUNO RIIS-NIELSEN
Sparekassedirektør

LARS PETERSSON
Adm. direktør

LARS BOLDING
Sparekassedirektør

Hovedtal

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S (koncernen)

Beløb i mio. kr.	2019	2018	Indeks ¹	2017	2016	2015
Resultatposter						
Renteindtægter opgjort efter den effektive rentemetode	552	569	97	577	617	714
Andre renteindtægter	64	37	172	29	36	57
Renteudgifter	51	66	78	64	102	169
Nettorenteindtægter	565	541	104	542	551	602
Udbytte af aktier	25	24	102	27	18	14
Gebyrer og provisionsindtægter	541	459	118	449	419	420
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	18	19	93	20	16	16
Netto rente- og gebyrindtægter	1.113	1.005	111	999	973	1.020
Kursreguleringer	-44	21	-205	43	47	-58
Andre driftsindtægter	27	16	172	31	24	15
Udgifter til personale og administration	726	746	97	691	644	613
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	85	49	176	59	52	31
Andre driftsudgifter	19	20	97	19	14	50
Nedskrivninger på udlån m.v.	17	4	385	33	107	150
Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2	8	22	3	2	3
Periodens resultat før skat	252	230	109	273	228	136
Skat	25	22	111	16	12	-8
Periodens resultat efter skat	227	208	109	257	216	144
Aktionærernes resultat	202	148	137	201	159	84

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S (koncernen)

Beløb i mio. kr.	31.12 2019	31.12 2018	Indeks ¹	31.12 2017	31.12 2016	31.12 2015
Balanceposter						
Udlån	12.217	12.174	100	11.681	10.474	9.763
Indlån	18.700	18.223	103	16.589	15.647	14.633
Indlån i puljeordninger	1.771	1.313	135	905	394	378
Indlån i alt	20.470	19.536	105	17.495	16.041	15.011
Efterstillede kapitalindskud	673	454	148	403	466	465
Egenkapital	3.237	3.083	105	2.812	2.588	2.469
Balance	25.359	23.857	106	21.487	19.859	18.730
Kapitalgrundlag	3.480	3.125	111	2.767	2.469	2.285
Samlet forretningsomfang (indlån, udlån og garantier)	39.426	37.068	106	34.388	31.250	28.583
Kundepoter	10.555	9.558	110	11.077	10.448	9.838

¹ Indeks - 31.12.2019 i forhold til 31.12.2018

Nøgletal

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S Koncernen

	31.12 2019	31.12 2018	Indeks ¹	31.12 2017	31.12 2016	31.12 2015
Nøgletal						
Kapitalprocent	20,1	17,7	114	16,3	15,6	15,5
Kernekapitalprocent	16,2	15,1	107	14,0	12,9	13,0
Kapitaloverdækning, %-point	10,6	8,2	129	7,2	6,3	5,5
Egenkapitalforrentning før skat ²	8,0	8,0	100	10,1	9,0	5,8
Egenkapitalforrentning efter skat ²	7,2	7,2	100	9,5	8,5	6,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,30	1,28	102	1,34	1,28	1,16
Renterisiko i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,2	-1,0	-	1,1	-0,2	1,3
Valutaposition i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,6	0,7	86	0,7	0,2	0,6
Valutarisiko i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,0	0,0	100	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til egenkapital	3,8	3,9	97	4,2	4,0	4,0
Udlån plus nedskrivn. herpå i forhold til indlån	62,9	67,5	93	72,2	71,7	75,5
Årets udlånsvækst i procent ²	0,4	5,5	7	11,5	7,3	-2,2
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,0	-	0,2	0,7	1,0
Akk. nedskrivningsprocent ³	3,7	5,8	64	5,6	6,8	9,1
Rentenulstillede udlån i.f.t. samlet udlån	0,6	0,9	67	-	-	-
Likviditetspejlemærke (nyt pejlemærke)	383,0	318,0	120	-	-	-
Likviditet, LCR	335,0	278,0	121	263	200	300
Sum af store eksponeringer (nyt pejlemærke)	76,5	96,1	80	-	-	-
Afkastningsgrad ²	0,9	0,9	100	1,2	1,1	0,8
Årets resultat pr. aktie (kr.) ⁴	11,7	9,3	126	15,3	12,1	6,4
Udbytte pr. aktie (kr.)	3,0	2,5	120	0,0	3,1	3,0
Indre værdi pr. aktie (kr.)	164,7	155,3	106	170,9	159,1	149,7
Børskurs/periodens resultat pr. aktie (price/earning) ⁴	7,7	8,7	89	7,4	8,7	15,1
Børskurs/indre værdi pr. aktie (price/equity) ⁵	0,5	0,5	100	0,7	0,7	0,7
Børskurs ultimo perioden	89,6	80,4	111	114,5	107,0	98,0
Antal medarbejdere (fuldtids, gennemsnit) ⁶	587	616	95	585	552	533
Antal medarbejdere (omregnet til fuldtid, ultimo) ⁶	561	622	90	613	570	535

¹ Indeks: 31.12.2019 i forhold til 31.12.2018.

² Nøgletallet er i 2018 beregnet med udgangspunkt i åbningsbalancen efter implementering af IFRS 9.

³ I nøgletallet indgår ikke underkurs. Se note 11 for en specifikation af de samlede nedskrivninger, hensættelser og underkurser.

⁴ Beregnet på grundlag af gennemsnitligt antal aktier over perioden i beregningen for 2015 indgår kun resultatet for perioden fra børsnoteringen 3. december 2015 til ultimo året.

⁵ Beregnet med udgangspunkt i antal aktier i omløb ultimo perioden.

⁶ Beskæftiget med pengeinstitutvirksomhed.

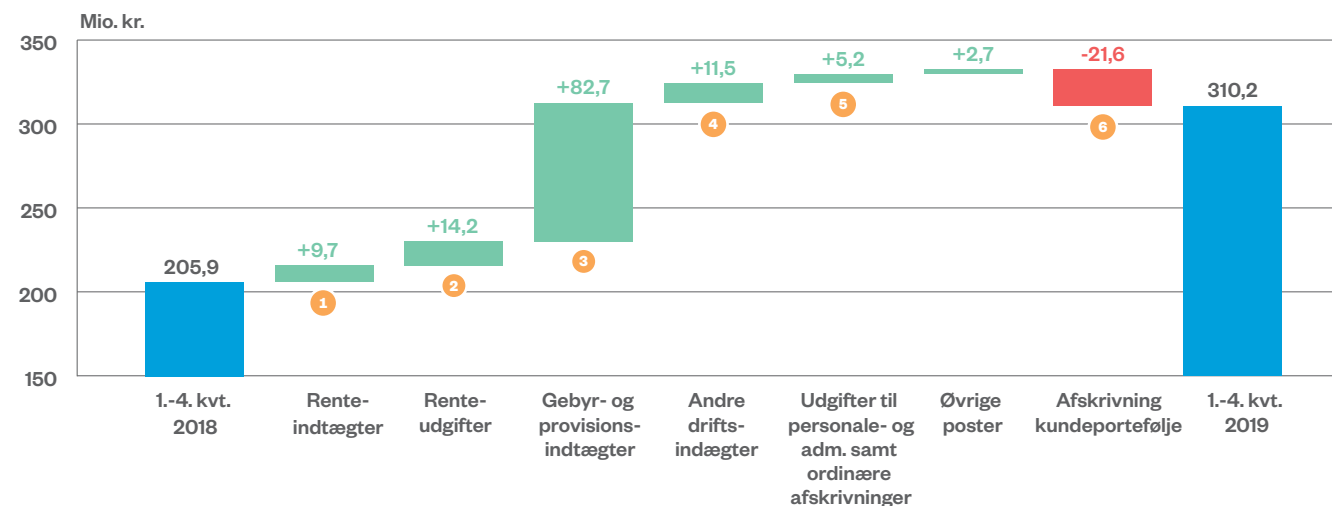
Basisindtjening

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S (koncernen)

Beløb i mio. kr.	4. kvrt. 2019	3. kvrt. 2019	2. kvrt. 2019	1. kvrt. 2019	4. kvrt. 2018*	3. kvrt. 2018	2. kvrt. 2018	1. kvrt. 2018
Basisindtjening								
Nettorenteindtægter	140,2	146,1	141,2	137,2	142,3	133,1	136,4	129,0
Udbytter	-	1,0	20,6	3,3	0,8	2,3	16,1	5,2
Gebyrer og provisionsindtægter	147,4	129,8	126,5	137,6	114,7	106,9	114,0	123,1
Afgivne gebyrer og provisionsindtægter	4,8	3,8	4,2	4,9	5,2	4,5	4,2	5,1
Andre driftsindtægter	4,6	5,3	8,7	8,8	3,4	4,9	3,6	3,9
Andre driftsudgifter	8,7	4,0	3,1	3,4	7,2	3,8	4,1	4,8
Basisindtægter	278,7	274,4	289,7	278,6	248,8	238,9	261,8	251,3
Udgifter til personale og administration	194,2	177,3	179,6	174,5	199,7	184,3	186,5	175,6
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	28,2 ¹	24,4	16,5	16,3	11,4	10,9	15,8	10,7
Basisindtjening	56,3	72,7	93,6	87,8	37,7	43,7	59,5	65,0

¹ Basisindtjeningen i 4. kvartal 2019 er påvirket af engangsomkostninger i form af af- og nedskrivning på kundeportefølje erhvervet i 2011 i forbindelse med købet af den sunde del af Max Bank A/S. Der er i 4. kvartal 2019 restaf- og nedskrevet 21,6 mio. kroner. Korrigeres der for restaf- og nedskrivningen udgør basisindtjeningen i 4. kvartal 2019 77,9 mio. kr. Afskrivninger på kundeporteføljen er herefter tilendebragt, se iverigt regnskabskommentering side 11.

Udvikling i basisindtjeningen

- 1 ↑ Obligationer
↑ Terminspræmier
↓ Udlån
- 2 ↑ Centralbanker og KI
↑ Indlån
- 3 ↑ Nye kunder
↑ Prisjusteringer
↑ Konverteringer
↑ Garantiprovision, TK, DLR
- 4 ↑ Huslejeindtægter
- 5 ↑ Stram omkostningsstyring
- 6 ↓ Restafskrivning kundeportefølje

Tilsynsdiamanten

Sparekassen ligger inden for alle pejlemærkerne i Finanstilsynets risikostyringsværktøj "Tilsynsdiamanten", der på fem konkrete områder opstiller risikobaserede målepunkter, som pengeinstitutterne skal overholde.

De fem målepunkter og de aktuelle opgørelser:

Pejlemærke	Grænseværdi	Koncernen 31.12.2019	Koncernen 31.12.2018
Summen af store engagementer i procent af den egentlige kernekapital	< 175 %	76,5 %	96,1 %
Udlånsvækst p.a.	< 20 %	0,4 %	5,5 %
Ejendoms eksponering af udlån og garantier	< 20 %	11,0 %	12,8 %
Likviditetspejlemærke	> 100 %	383 %	318 %
Funding ratio Udlån / arbejdende kapital fratrukket obligationer med restløbetid under 1 år	< 1,00	0,50	0,53

Sparekassen har på samtlige fem målepunkter en intern målsætning, der ligger under grænseværdierne i Tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamantens nyeste grænseværdi er summen af store engagementer, der for sparekassens vedkommende udtrykker størrelsen af de 20 største eksponeringer i procent af den egentlige kernekapital. For dette pejlemærke har sparekassen fastsat en intern grænse på 125 %, hvilket er væsentligt lavere end Tilsynsdiamantens grænse på 175 %.

De interne målsætninger og den kontrollerede styring af udviklingen i de fem pejlemærker i Tilsynsdiamanten medfører, at sparekassen heller ikke fremadrettet forventer at have problemer med at overholde Tilsynsdiamantens grænseværdier.

Regnskabskommentering, koncernen

Regnskabsåret 2019

Resultat før skat udgør 251,3 mio. kr. Resultatet er i særdeleshed båret af stigende gebyr- og provisionsindtægter, men udviklingen i netto-renteindtægter samt faldende omkostninger til personale- og administration bidrager ligeledes positivt til resultatskabelsen. Resultatet ender dermed væsentligt højere end forventet ved årets start, hvilket har givet anledning til to opjusteringer i løbet af 2019, dette til trods for, at sparekassen har restaf- og nedskrevet 21,6 mio. kr. på kundeportefølje erhvervet i 2011 i forbindelse med købet af den sunde del af Max Bank A/S. Resultat efter skat udgør 226,7 mio. kr., hvilket betragtes som meget tilfredsstillende.

Resultatopgørelsen

Nettorenteindtægter

Nettorenteindtægterne udgør 564,7 mio. kr. for året mod 540,8 mio. kr. i 2018, hvilket er en stigning på godt 4 %. Stigningen kan henføres til både øgede renteindtægter og faldende renteudgifter. Overordnet bærer renteindtægterne fortsat præg af det historisk lave rentemiljø og en hård konkurrencesituation. Dette kombineret med en nogenlunde uændret udlånsbalance medfører et fald i posten renteindtægter fra udlån mv. på 3%. I posten er indregnet 11,9 mio. kr. i renteindtægter hidrørende fra indlån fra erhvervskunder. Som en konsekvens af det vedvarende negative rentemiljø har sparekassen med virkning fra medio december 2019 tilpasset indlånsrenten for erhverv og foreninger. Herudover er der med virkning fra medio januar 2020 indført negative renter på pensionsmidler og på indlån fra private husholdninger, der ikke

er NEM-kontoførende i sparekassen. Disse tiltag skal understøtte den fremtidige udvikling i renteindtægterne.

Sparekassen har i løbet af 2019 gennemsnitligt betragtet haft en større andel af likviditetsoverskuddet placeret i obligationer end i 2018, hvilket kombineret med en marginalt højere direkte rente på beholdningen medfører en stigning i renteindtægter fra obligationer på 11,8 mio. kr. Derudover har den store konverteringsaktivitet på boligområdet haft en positiv indflydelse, idet terminspræmier i forbindelse med rentekon-trakter stiger med 16,2 mio. kr.

Renteudgifter til indlån falder 8,3 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives en tilpasning af rente-satserne. Herudover reduceres sparekassens renteudgifter til placering af overskudslikviditet i Nationalbanken med 4,5 mio. kr. Årsagen er, at sparekassen har valgt at placere en større del af likviditetsoverskuddet i obligationer fremfor på indskudsbeviser i Nationalbanken til en negativ rente på 0,75 % p.a. Renteudgifter til efterstillet kapital falder med 2,8 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives de senere års løbende omlægning af efterstillet kapital til lavere rentesatser.

Udbytter

Sparekassens udbytter kommer primært fra de sektorselskaber, som sparekassen er medejer af. Medejerskabet af sektorselskaberne sikrer sparekassen adgang til formidling af finansielle produkter fra specialister inden for områder som f.eks. realkredit og kapitalforvaltning. I 2019 udgør udbytter 24,9 mio. kr. mod 24,4 mio. kr.

året før. Den væsentligste post i 2019 udgør 19,9 mio. kr. og stammer fra udbytte fra BI Holding A/S (BankInvest).

Gebyrer og provisionsindtægter

Gebyr- og provisionsindtægterne udvikler sig særdeles tilfredsstillende og stiger 82,7 mio. kr. til 541,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 18 %. Stigningen kan tilskrives en generel stor forretningsaktivitet særligt inden for boligom-rådet, hvor der har været forhøjet aktivitet med formidling af realkreditlån i samarbejdspartner-ne Totalkredit og DLR Kredit i forbindelse med konverteringer og ejendomshandler. Gebyrer og kurtag, der direkte kan relateres til forøget konverteringsaktivitet og ejendomshandler stiger ca. 30-35 mio. kr. Garantiprovision i alt stiger 12,3 mio. kr., hvilket primært kan tilskri-ves et stigende omfang af kreditformidling til Totalkredit og DLR Kredit. Den resterende del af udviklingen kan tilskrives øget aktivitet som følge af de senere års kundetilgang, samt de gennemførte pristilpasninger for betaling af de serviceydelser sparekassen leverer.

Kursreguleringer

De samlede kursreguleringer er negative med 43,6 mio. kr. mod positive kursreguleringer sidste år på 21,2 mio. kr. I 2018 indgik en ekstraordinær opskrivning af sektoraktier i BI Holding A/S (BankInvest) i posten, hvilket isoleret set medførte en kursgevinst på 35,0 mio. kr.

Kursreguleringer af obligationer i 2019 opgøres til -54,6 mio. kr. mod -21,8 i 2018. Udviklingen kan relateres til et forholdsvis højt niveau for

udtrækninger af realkreditobligationer, der er erhvervet til over kurs pari samt udløb af helt korte variabelt forrentede realkreditobligatio-ner til kurs pari. Kursreguleringer af valuta og øvrige finansielle instrumenter udgør -22,4 mio. kr. i 2019 mod -5,5 mio. kr. i 2018. Udviklingen kan primært henføres til afdækning af dele af obligationsbeholdningen placeret i europæiske statsobligationer. Sparekassens beholdning af aktier består som tidligere nævnt primært af sektoraktier. Kursregulering af aktier kan opgø-res til 39,2 mio. kr. mod 46,3 mio. kr. i 2018.

Korrigeres der for den ekstraordinære opskriv-ning af BI Holding A/S i 2018, stiger kursregule-ringer af aktier med 27,9 mio. kr. Kursregulering af investeringsejendomme udgør -15,1 mio. kr. mod -7,0 mio. kr. i 2018. Kursregulering af investeringsejendomme kan primært henføres til værdireguleringer af ejendomme i spare-kassens datterselskab Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter stiger fra 15,9 mio. kr. i 2018 til 27,4 mio. kr. i 2019. Posten udgøres pri-mært af huslejer fra ejendomsporteføljen samt fortjenester fra salg af afskrevne driftsmidler m.v.

Omkostninger inklusiv af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver

De samlede udgifter til personale- og admini-stration falder 20,4 mio. kr., svarende til 3 %.

Vederlag til bestyrelse og direktion stiger 2,8 mio. kr. til 14,5 mio. kr., hvilket primært kan henføres til udvidelsen af direktionen og sekundært til mindre reguleringer i vederlaget til bestyrelse og direktion. Personaleudgifter i alt falder til trods for overenskomstsmæssige lønreguleringer og en stigning i lønsumsafgiften 3,5 mio. kr. i forhold til sidste år og udgør 447,9 mio. kr. Udviklingen i personaleudgifter kan henføres til en reduktion i antallet af medarbejdere. Reduktion i medarbejderantallet er i al væsentlighed foregået ved naturlig afgang. Udviklingen i såvel personaleudgifter som medarbejderantallet forventes fortsat i 2020. De samlede omkostninger til ledelse og personale andrager 462,4 mio. kr. i 2019.

Øvrige administrationsomkostninger falder 19,7 mio. kr., svarende til 7 % og udgør 263,4 mio. kr. Den primære årsag til faldet skal findes i implementeringen af regnskabsstandarden IFRS 16, hvor leasingudgifter – for sparekassens vedkommende primært huslejeudgifter – flyttes fra posten øvrige administrationsomkostninger til posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Men derudover er sparekassen i 2019 nået ind i en fase af den firårige strategiplan "NYE VEJE", hvor de væsentligste investeringer er tilendebragt, og hvor det primære fokus er på at "høste frugterne" af investeringerne samt på omkostningsreduktioner. Dette har medført et fald i langt de fleste omkostningstyper i 2019, eneste væsentlige undtagelse er IT-omkostninger, hvilket primært skyldes omkostninger vedrørende en ny kapitalmarkedsplatform (KAMP) på 11,5 mio. kr.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør 85,5 mio. kr., hvilket er en stigning i forhold til 2018 på 36,8 mio. kr. Den

væsentligste årsag til stigningen kan tilskrives indførelsen af regnskabsstandarden IFRS 16. Derudover har sparekassen af- og nedskrevet 33,4 mio. kr. på kundeportefølje erhvervet i 2011 i forbindelse med købet af den sunde del af Max Bank A/S. De 21,6 mio. kr. af af- og nedskrivningen på kundeporteføljen i 2019 er restaf- og nedskrivning som følge af revurderet levetid og reduceret indtjening på den erhvervede portefølje af kunder. Posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver vil herefter – udover restaf- og nedskrivningen på 21,6 mio. kr. – alt andet lige blive reduceret med 11,8 mio. kr. i 2020 og 9,8 mio. kr. i 2021.

Samlet set stiger omkostninger til personale- og administration samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver med 2 % til 811,2 mio. kr. Korrigeres der for 21,6 mio. kr. vedrørende ekstraordinær afskrivning på kundeportefølje, falder de samlede omkostninger til personale- og administration samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver med 5,2 mio. kr.

Nedskrivninger på udlån m.v.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 16,9 mio. kr. Niveauet for nedskrivninger på udlån m.v. er dermed fortsat lavt, omend der er tale om en stigning på 12,5 mio. kr. i forhold til 2018. Udviklingen dækker netto over nye nedskrivninger, tilbageførsler af tidligere nedskrivninger og beløb indgået på tidligere afskrevne fordringer. På tidligere afskrevne fordringer er der i 2019 indtægtsført 34,4 mio. kr. Posten nedskrivninger på udlån m.v. har de senere år været begunstiget af højkonjunktur med lav arbejdsløshed, generelt fornuftige rammevilkår for virksomheder og et lavt renteniveau i samfundet. I de kommende år vil sparekassen sandsynligvis

Samlet kreditformidling

	2019 DKK mio.	2018 DKK mio.	2017 DKK mio.	2016 DKK mio.
Udlån, sparekassen	12.217	12.174	11.681	10.474
Totalkredit	29.811	27.229	25.336	24.293
DLR	10.250	9.001	7.857	6.927
Total	52.278	48.404	44.874	41.694

opleve et moderat stigende niveau i nedskrivningerne. Men som følge af mange års arbejde med øget diversificering af risiko på forskellige sektorer jf. branchefordeling i note 14 samt en generel styrkelse af kredittbogen, er sparekassen fornuftigt rustet til et eventuelt forløb med et gradvist forværret konjunkturbillede.

Årets resultat

Resultat før skat for 2019 opgøres til 251,3 mio. kr. Skat udgør 24,6 mio. kr. Årets resultat efter skat ender herefter på 226,7 mio. kr. Årets resultat betragtes som tilfredsstillende. Af årets resultat disponeres 24,5 mio. kr. til renter vedrørende hybrid kernekapital mod 60,1 mio. kr. i 2018. Effekten af de seneste par års kapitaltransaktioner – herunder aktieudvidelsen i foråret 2018 samt indfrielsen af hybrid kernekapital for 520 mio. kr. i oktober 2018 – viser sig nu. Aktionærernes del af årets resultat inklusiv indstillet udbytte udgør således 202,2 mio. kr. mod 148,1 mio. kr. i 2018, hvilket svarer til en stigning på 37 %.

Balancen

Nedenfor omtales de væsentligste balanceposter tillige med de poster, der har haft en væsentlig udvikling i perioden ultimo 2018 til ultimo 2019.

Aktiver

Udlån

Udlånsbalancen er vokset 43 mio. kr. siden ultimo 2018 og udgør 12,2 mia. kr. ultimo 2019. Der opleves et mindre fald i udlån til erhverv, hvilket kan tilskrives indfrielse af nogle større projektfinansieringer. Udlån til private husholdninger stiger derimod marginalt. Udviklingen i det balanceførte udlån bør sammenholdes med de gunstige konjunkturer for fast ejendom, hvilket medfører, at en stadig større del af kundernes gæld kan finansieres via realkredit. Sparekassen formidling af realkreditlån er steget med over 3,8 mia. kr. siden ultimo 2018 jf. ovenstående tabel.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter / Obligationer

Sparekassen besidder fortsat et stort indlånsoverskud, der eksklusiv indlån i puljeordninger er steget 0,4 mia. kr. siden ultimo 2018 og pr. ultimo 2019 udgør 6,5 mia. kr. Indlånsoverskuddet er primært placeret i realkreditobligationer og i indskud i Nationalbanken. Ved placering i indskudsbeviser i Nationalbanken betaler sparekassen en rente 0,75% p.a., mens der ved placering af likviditet i realkreditobligationer typisk kan opretholdes et positivt men lavt rentefkast. Ved sidstnævnte følger så til gengæld

Value at risk - målt i t.kr.

	Laveste VaR-tal*	Højeste VaR-tal*	Ultimo 2019 VaR-tal
Aktivklasse			
Aktier	4.601	4.983	2.427
Obligationer	15.577	43.231	14.230
Valuta	187	95	188
Udiversificeret VaR	20.365	48.309	16.845
Effekt af risikospredning	9.915	18.872	5.810
VaR tal i alt	10.450	29.437	11.035

* Angivet ud fra VaR tal i alt

også en rente-/kursrisiko. Sparekassen overvåger dagligt placeringen af overskudslikviditeten med henblik den bedste placering heraf. Sparekassen har det meste af 2019 haft en større andel af likviditetsoverskuddet placeret i obligationer med lav renterisiko fremfor i indskudsbeviser med negativ rente i Nationalbanken. Den gennemsnitlige beholdning af obligationer har i 2019 været ca. 1,4 mia. kr. højere end i 2018. Til gengæld har den gennemsnitlige beholdning af indskudsbeviser i 2019 ligget 0,8 mia. kr. under niveauet for 2018. Ultimo 2019 er beholdningen af indskudsbeviser 2,4 mia. kr. mod 1,3 mia. kr. ultimo 2018, og beholdningen af obligationer udgør ultimo 2019 6,6 mia. kr., hvilket er uændret i forhold til ultimo 2018.

Aktier m.v.

Den samlede beholdning af aktier m.v. er faldet 108 mio. kr. og udgør 693,7 mio. kr. ultimo 2019. Beholdningen udgøres primært af aktier i sektorselskaber, der er med til at understøtte sparekassens forretningsaktiviteter og indtjening. Herudover er sparekassen i besiddelse af andele i investeringsfonde, der investerer i virksomhedsobligationer samt en relativt lille beholdning af børsnoterede danske aktier.

Sparekassen har i 2019 reduceret beholdningen af andele i investeringsfonde.

Sparekassens samlede markedsrisiko holdes på et moderat niveau, og det er sparekassens politik at fortsætte med dette.

Ved at kombinere historiske tal om korrelation mellem aktivklasser på de finansielle markeder med sparekassens aktuelle positioner i fondsbeholdningen kan Value at Riskmodellen - med 99 % sandsynlighed - beregne den statistiske maksimale risiko for tab for den kommende 10 dages periode, forudsat at alle positioner fastholdes uændret i 10 dages perioden. Ovenstående tabel viser VaR tal for de respektive aktivklasser på den dag i løbet af 2019 hvor det samlede VaR tal var henholdsvis lavest og højest samt tallene for 30. december 2019. Herudover kan det oplyses, at det samlede VaR tal i gennemsnit i 2019 har ligget på ca. 15,7 mio. kr.

**Passiver
Indlån**

Indlånsbalancen ekskl. indlån i puljeordninger udgør ultimo 2019 18,7 mia. kr. mod 18,2 mia. kr. ultimo 2018., svarende til en stigning på 3 %. Udviklingen kan henføres til den fortsatte generelle

opsparingstendens i samfundet kombineret med tilgangen af nye kunder, stigningen er således fordelt på mange forskellige indlånsprodukter. Med virkning fra medio december 2019 har sparekassen tilpasset indlånsrenten for erhverv og indført negativ rente for foreninger. Herudover er der med virkning fra medio januar 2020 indført negative renter på pensionsmidler og på indlån fra private husholdninger, der ikke er NEM-kontoførende i sparekassen. Disse tiltag skal blandt andet understøtte, at en situation med uhensigtsmæssige ubalancer mellem indlån og udlån imødegås.

Indlån i puljeordninger

Indlån i puljeordninger udviser en stigning på 457,3 mio. kr. til 1,8 mia. kr. det er kundernes pensionsmidler, der tilbydes forvaltet i puljeordninger. En væsentlig del af stigningen kan formentlig tilskrives det lave renteniveau, hvorfor sparekassens kunder søger mod andre alternativer end kontant placering.

Efterstillede kapitalindskud

De efterstillede kapitalindskud udgør 673,1 mio. kr. ultimo 2019 mod 454,5 mio. kr. ultimo 2018. Som led i den løbende proces med at optimere kapital sammensætningen har sparekassen i 2019 gennemført en række kapitaltransaktioner. I juni og december er der udstedt supplerende kapital på henholdsvis 150 og 152 mio. kr., og i juli er indfriet et kapitalinstrument på 82 mio. kr. Det indfrie instrument bar en rente på 7,81%, mens de nye kapitalinstrumenter bærer en rente på henholdsvis 4,50 % og 4,45 %. I 2020 har sparekassen "first call" på et kapitalinstrument stort 105 mio. kr. med en pålydende rente på 7,66 %. Under forudsætning af Finanstilsynets forudgående tilladelse har spare-

kassen mulighed for at indfri det pågældende kapitalinstrument i juli 2020.

Egenkapital

Egenkapitalen udgør 3.237,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 154,0 mio. kr. i forhold til ultimo 2018. Stigningen er et resultat af indregning af årets resultat. De øvrige væsentlige egenkapitalinstrumenter herunder hybrid kernekapital er uændret.

I forbindelse med opgørelsen af årets resultat indstilles til generalforsamlingens godkendelse udbetaling af udbytte på 3,00 kr. pr. aktie svarende til et samlet beløb på 52,1 mio. kr. Såfremt udbyttebetalingen bliver vedtaget på generalforsamlingen, der afholdes den 4. marts 2020, vil udbetaling af udbyttet ske til aktionærerne og udbyttebeløbet fragå det overførte overskud.

**Resultatkommentering
4. kvartal 2019**

Resultatet før skat for 4. kvartal 2019 stiger 20,1 mio. kr. og udgør 58,2 mio. kr. mod 38,1 mio. kr. i 4. kvartal 2018.

Nettorenteindtægterne falder 2,1 mio. kr. til 140,2 mio. kr. Renteindtægter i alt udgør 154,6 mio. kr. i 4 kvartal 2019 mod 156,5 mio. kr. i samme periode sidste år. Renteindtægterne fra udlån bærer fortsat præg af det generelt lave renteniveau og en hård konkurrencesituation, hvilket er den primære årsag til udviklingen. I modsat retning trækker øgede terminspræmier fra rentekontrakter. Renteudgifter i alt er nogenlunde uændret og udgør 14,4 mio. kr.

Gebyr- og provisionsindtægter kan opgøres til 147,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 32,7 mio. kr. Den yderst tilfredsstillende udvikling

kan tilskrives høj forretningsaktivitet inden for særligt boligområdet og investeringsområdet. Herudover opleves en effekt af de gennemførte pristilpasninger for betaling af de serviceydelser sparekassen leverer.

Kursreguleringer udgør 1,9 mio. kr., hvilket er en forbedring på 14,7 mio. kr. i forhold samme periode sidste år. Udviklingen kan primært henføres til kursregulering af aktier, hvor sparekassen i fjerde kvartal 2018 havde kurstab på aktiebeholdningen.

Udgifter til personale- og administration samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver stiger samlet set 11,4 mio. kr. til 222,4 mio. kr. Sparekassen har i fjerde kvartal 2019 restaf- og nedskrevet 21,6 mio. kr. på kundeportefølje erhvervet i 2011 i forbindelse med købet af den sunde del af Max Bank A/S. Derudover er der i fjerde kvartal 2019 udgiftført IT-omkostninger vedrørende en ny kapitalmarkedsplatform (KAMP) på 11,5 mio. kr.

Nedskrivninger på udlån m.v. er i fjerde kvartal 2019 0,6 mio. kr., hvor der i samme periode sidste år netto var en tilbageførsel på 6,5 mio. kr.

NYE VEJE – sparekassens strategiplan 2021

Sparekassen har præsenteret strategiplanen NYE VEJE via selskabsmeddelelse nr. 18 af den 6. november 2017. Planen indeholder 7 strategiske spor og 4 finansielle målsætninger, der skal være eksekveret ved udgangen af 2021.

1 Øget effektivitet

Personale- og administrationsomkostninger og forretningsomfanget (indlån, udlån og garantier), hvor forretningsomfanget opgøres som et simpelt gennemsnit af regnskabsperiodens primo- og ultimo-værdier. Ved periodeopgørelser omregnes nøgletallet til helårstal. Nøgletallet opgøres i procent.

Det er sparekassens mål, at udviklingen i effektiviteten skal nedbringe nøgletallet til 1,75 % senest ved udgangen af 2021. Det svarer til en effektivitetsforbedring på 15 %, der som regneeksempel svarede til 100 mio. kr. på 30.09.2017-tal. For at sikre indfrielse af målsætningen til nøgletallet frem mod udgangen af 2021 har sparekassen etableret en intern dedikeret enhed med relevante kompetencer, der fokuserer på effektivitetsforbedringer, ikke mindst via udnyttelsen af nye og forbedrede it-løsninger.

Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2017 til 2,11 %
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2018 til 2,09 %
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2019 til 1,90 %

2 Solid rentabilitet

Nøgletallet er et udtryk for størrelsen af resultatet efter skat i forhold til egenkapitalen. Egenkapitalen opgøres som et simpelt gennemsnit af regnskabsperiodens primo og ultimo værdier. Ved periodeopgørelser omregnes nøgletallet til helårstal. Nøgletallet opgøres i procent.

Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2017 til 9,50 %
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2018 til 7,20 %
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2019 til 7,20 %

3 Høj indtjening pr. omkostningskrone

Nøgletallet er et udtryk for forholdet imellem indtægter og omkostninger, men ekskl. påvirkningen fra nedskrivninger og kursreguleringer. Nøgletallet angiver, hvor mange indtægter i kr. der kan opgøres pr. omkostningskrone. Det er sparekassens mål at foretage en optimering af indtjeningen pr. omkostningskrone i strategiperioden. Realiseringen af målet vil medføre et betydeligt løft i den ordinære indtjening før nedskrivninger og kursreguleringer.

Det ambitiøse mål søges indfriet ved realiseringen af en kombination af følgende elementer:

- 1) Stærk fokuseret indsats på effektiviseringer, så der kan håndteres et større forretningsomfang med samme eller reduceret ressourceforbrug.
- 2) Stram omkostningsstyring, der udnytter potentialer for besparelser, herunder via filialoptimeringer og administrative effektiviseringer.
- 3) Optimering af indtjeningspotentialet på forretningsaktiviteterne. En række tiltag er allerede afdækket og under implementering.
- 4) Indtægtsforøgelse som følge af en forventet vækst i det samlede forretningsomfang som resultat af en stærkt forøget distributionskraft.

Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2017 til 1,34 kr.
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2018 til 1,25 kr.
Nøgletallet opgøres pr. 31.12.2019 til 1,37 kr.

4 Et robust fundament

Nøgletallet er et udtryk for størrelsen af henholdsvis den egentlige kernekapital og kapitalgrundlaget i forhold til de risikovægtede poster.

Opgørelserne fremgår af regnskabet og angives i procent.

Nøgletallene opgøres pr.	Den egentlige kernekapital	Kapitalprocenten
31.12.2017	10,7 %	16,3 %
31.12.2018	13,0 %	17,7 %
31.12.2019	14,0 %	20,1 %

De syv spor

Strategiplanen "Nye veje" har 7 strategiske fokusområder

Spor 4 Vi skal uddanne os til at skabe mere forretning

Sparekassen skal være den bedste til at drive et stort filialnet og det forudsætter at vi bliver bedre til at skabe salgsudvikling via naturligt mersalg af serviceydelser og produkter. Sparekassens tre forretningsområder – privat, erhverv og formue – skal arbejde bedre sammen omkring den enkelte kunde. Fokus på formueområdet skal øges. Sparekassen vil investere markant i salgsuddannelse og lederuddannelse for derigennem at udvikle kompetencer hos både rådgivere og ledere.

Spor 1 Vores formål skal være løftestang for vores vækst

Sparekassen skal være kendt og anerkendt for sine formål. Vi skal være anerkendt som en motor i vores lokalsamfund. Det vil sige, at vi skal være kendt som det pengeinstitut, der driver lokale fællesskaber, forbinder erhvervsvirksomheder med hinanden og bakker op om både privat- og erhvervskunder. Samtidig skal vi blive kendt som finanssektorens lokale og digitale alternativ til de store landsdækkende banker.

Spor 5 Vores systemer og processer skal optimeres

Sparekassens interne processer og arbejdsgange skal optimeres. De kommende år skal sparekassen vokse, uden at omkostningerne stiger tilsvarende. I 2021 skal vi kunne drive en større virksomhed med relativt lavere omkostninger end i dag. Det betyder, at sparekassen skal udnytte sine systemer bedre og reducere tidsforbruget på administrative opgaver. Formålet med alle optimeringer skal være, at hver enkelt rådgiver får mere tid til kundedialog. Optimeringsindsatsen vil medføre ændringer i både filialerne og i stabsapparatet. Det vil betyde, at der indføres nye måder at løse opgaver på, og at en del medarbejdere vil få et ændret jobindhold.

Spor 2 Vi skal øge tilgangen af mindre og mellemstore erhvervskunder

Sparekassen skal styrkes som erhvervssparekasse. Med afsæt i filialnettet, de de ni områdecentre og de to erhvervscentre skal erhvervsforretningen være med til at bidrage til fælles udvikling frem mod 2021. Synergieffekterne mellem erhvervs-, privat- og formueområdet skal styrkes. Sparekassens varemærke på erhvervs- og formueområdet skal yderligere styrkes og samtidig skal erhvervscentre sættes bedre i stand til at tiltrække mindre og mellemstore virksomheder, og filialerne skal have forudsætningerne for at kunne gå i dialog med lokale håndværksvirksomheder, detailforretninger og øvrige erhvervsvirksomheder.

Spor 6 Vores data skal bruges til at styrke forretningen

Sparekassen skal være bedre til at udnytte digitale muligheder og de store mængder data, vi er i besiddelse af. Det skal gøre sparekassen bedre til at understøtte forretningen og hverdagen for ledere og medarbejdere. Der skal implementeres nye teknologiske løsninger og de interne digitale kompetencer skal styrkes.

Spor 3 Vi skal indfri det digitale potentiale

Sparekassens digitale marketing og det digitale spor skal videreudvikles. Den digitale sparekasse skal sikre, at digitale kundeemner og forespørgsler føres hele vejen frem til en rådgiver, så flere kunder kan fås i tale. Digital marketing skal bruges til at profilere sparekassens værdier og indsatser i lokalområderne, herunder Sparekassen Sjælland Fondens indsats. Kundedialogen via sociale medier skal udvikles og optimeres, ved at opbygge en kundevendt model for profilering af sparekassen. Samtidig skal der lanceres digitale kampagner på sociale medier som Facebook, Twitter, LinkedIn og lignende.

Spor 7 Vores organisation skal indrettes til at styrke vækst i filialerne

Sparekassens stabsfunktioner skal indrettes, så de understøtter filialnettet og forretningen på både privat-, erhvervs- og formueområdet. Sideløbende skal stabsapparatet sikre fortsat forretningsudvikling og forbedring af hovedsædet i hele strategiperioden.

Kapitalforhold og likviditet, koncernen

Kapitalforhold

Sparekassens samlede risikoeksponeringer udgør 17.343 mio. kr. mod 17.639 pr. 31. december 2018, hvilket er et fald på 296 mio. kr. Faldet kan henføres til en omlægning af fordelingen af fondsbeholdning, der samlet mindsker markedsrisikoen med 90 mio. kr. Herudover falder kreditrisikoen med 247 mio. kr. Kreditrisikoen og markedsrisikoen er opgjort efter standardmetoden. Operationel risiko er opgjort efter basisindikatormetoden.

Kapitalgrundlaget er 355 mio. kr. større end pr. 31. december 2018 og udgør ultimo 2019 3.480 mio. kr. Årsagen til stigningen kan primært henføres til overført overskud samt en stigning i supplerende kapital.

Sparekassens kapitalprocent udgør herefter 20,1 % mod 17,7 % pr. 31. december 2018. Kernekapitalprocenten kan opgøres til 16,2 % og den egentlige kernekapitalprocent til 14,0 %. Kapitalbehovet er opgjort til 9,4 %, hvilket medfører en kapitalmæssig overdækning på 10,6 %-point. I kroner svarer kapitaloverdækningen til 1.842 mio. kr.

Kombinerede bufferkrav er opgjort til 3,5 %-point. Det medfører, at Sparekassens kapitalmæssige overdækning efter kapitalbehov og kombineret bufferkrav udgør 7,1 %-point. I kroner svarer det til en overdækning på 1.235 mio. kr.

Nedskrivningsegne passiver

Som en del af den finansielle lovgivning er der indført krav til de finansielle institutter om størrelsen af balanceførte nedskrivningsegne passiver (NEP-kravet). NEP-kravet har til formål at sikre, at pengeinstitutterne har tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver til, at der kan gennemføres en hensigtsmæssig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det skulle blive nødlidende eller forventeligt nødlidende.

NEP-kravet kan opfyldes med kapitalinstrumenter og gældsforpligtelser, der i en afviklings- eller konkurssituation kan nedskrives eller konverteres før simple krav, og som i øvrigt opfylder betingelserne for NEP-midler. Det samlede NEP-krav opgøres som summen af solvensbehovet, det kombinerede bufferkrav (den kontracykliske buffer og kapitalbevaringsbufferen) og et NEP-tillæg. NEP-tillægget består af et tabsabsorberingstillæg og et rekapitaliseringsbeløb.

NEP-kravet indfases gradvist over en 5-årig periode med start den 1. januar 2019. Kravet vil dermed have fuld effekt fra 1. januar 2023.

Det er Finanstilsynet som beregner og fastsætter de enkelte institutters NEP-krav. NEP-kravet genberegnes én gang årligt og opgøres i forhold til pengeinstitutternes risikovægtede eksponeringer.

Sparekassen modtog i december 2019 NEP-krav baseret på 2018-regnskabstal, og som dermed aktuelt er gældende pr. 1. januar 2023. På koncernniveau er NEP-kravet opgjort til 19,1 % (svarende til 14,4 % af de samlede forpligtelser og kapitalgrundlag). Kravene for moderselskabet er stort set identiske. Sparekassen overholder ved udgangen af 2019, med en margin på 6,6 %-point, den indfasede del af det opgjorte NEP-krav med det aktuelle kapitalgrundlag. Med det aktuelle kapitalgrundlag overholdes det fuldt indfasede NEP-krav ligeledes. Med sparekassens nuværende og forventede udvikling i kapitalgrundlaget og den fastlagte indfasning samt udviklingen i de risikovægtede eksponeringer forventer vi heller ikke fremadrettet at få udfordringer med at overholde NEP-kravene. Sparekassen vil løbende vurdere mulighederne for optimering af sammensætningen af de kapital- og passivinstrumenter, der kan opfylde NEP-kravene.

Kapitalmål

Sparekassen har en målsætning om, at kapitalprocentoverdækningen som minimum skal være 2 %-point. Overdækningen skal ses i forhold til summen af (i) søjle I krav, (ii) søjle II tillæg (8+ tillæg) og (iii) forventet kombineret bufferkrav de enkelte år (3,5 % pr. 31. december 2019, stigende til 4,0 % pr. 30. juni 2020, yderligere stigende til 4,5 % pr. 31. december 2020 og med en maksimumgrænse på 5,0 %). Derudover har sparekassen en målsætning om, at den egentlige kernekapitalprocentover-

dækning som minimum skal være 2,0 %-point. Overdækningen skal ses i forhold til summen af egentlig kernekapital til (i) opfyldelse af søjle I krav (minimum 4,5 %) og (ii) opfyldelse af forventet kombineret bufferkrav i de enkelte år (3,5 % pr. 31. december 2019, stigende til 4,0 % pr. 30. juni 2020, yderligere stigende til 4,5 % pr. 31. december 2020 og med en maksimumgrænse på 5,0 %) samt søjle II krav, der ikke dækkes af supplerende kapital eller hybrid kernekapital.

Sparekassens kapitalmål, kapitaloverdækninger og kapitalplaner på kort og lang sigt drøftes og godkendes af bestyrelsen løbende og minimum én gang årligt. Jf. sparekassens strategiplan NYE VEJE er den langsigtede målsætning, at den egentlige kernekapitalprocent og kapitalprocenten ved udgangen af 2021 som minimum udgør henholdsvis 13,0 % og 17,0 %. Målsætningerne vil løbende blive vurderet i forhold til indførelsen af nye kapitalkrav, der ikke var kendte ved strategiperiodens start.

Likviditet

Overordnet tilsiger sparekassens forretningsmodel, at indlån skal finansiere udlån, og at sparekassen ikke skal være afhængig af ekstern funding i form af markedsfinansiering og flygtige indlån.

Sparekassen har ved udgangen af 2019 et indlånsoverskud på 6,5 mia. kr. ekskl. indlån i puljeordninger. Sparekassens indlån kommer primært fra private og mindre erhvervsdriven-

de. Der er ingen store enkeltstående indlån med væsentlig betydning eller indlån af betydning fra andre finansielle virksomheder.

Indlånet er desuden kendetegnet ved, at en stor andel er dækket af Indskydergarantifonden og derfor sikret for kunden.

På baggrund af ovenstående og de løbende stresstest af likviditeten, der gennemføres, betragtes den nuværende fundingprofil som relativt stabil og med lav risiko.

Liquidity coverage ratio (LCR)

Ultimo 2019 udgjorde sparekassens LCR-nøgletal 335 % mod lovkravet, der tilsiger minimum 100 %. Likviditetsoverdækningen i forhold til lovkravet udgør dermed 235 %-point. Med den nuværende likviditetsoverdækning – og selv uden løbende at optimere likviditetssammensætningen for at optimere LCR-nøgletallet – forventer sparekassen også fremadrettet at have en solid overdækning af dette likviditetskrav.

Likviditetsoverdækning jf. pejlemærke i Tilsynsdiamanten

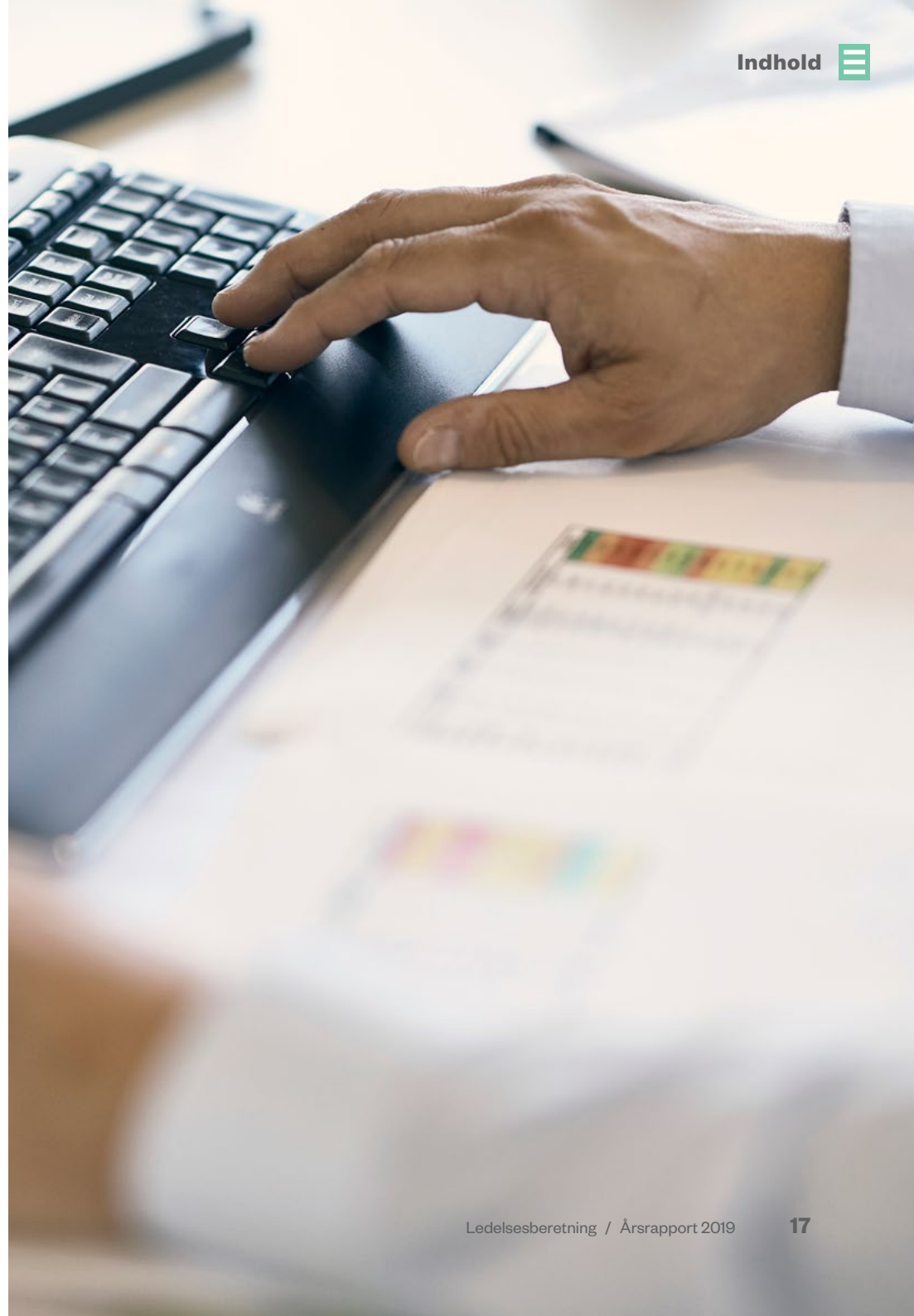
Sparekassen har en likviditetsoverdækning, som er opgjort efter reglerne for pejlemærket i Tilsynsdiamanten på 383 % mod en grænseværdi på minimum 100 %. Sparekassen har dermed fortsat en solid overdækning.

Likviditetsmål

Sparekassens likviditetsmål på både kort og lang sigt er til stadighed at have en tilstrækkelig likviditet med en god overdækning i forhold til gældende likviditetskrav. Med en god overdækning menes et niveau i størrelsesordenen 25 %-point i forhold LCR-kravet, der tilsiger en likviditetsdækning på 100 % af nettolikvi-

ditetsoutflowet opgjort på 30-dages sigt. 25 %-point's overdækning er ligeledes målsætningen for likviditetspejlemærket, der indgår i Finanstilsynets tilsynsdiamant. Her er kravet således også 100 %. I den interne likviditetsstyring benyttes højere krav til overdækninger, hvilket dermed giver en længere reaktionstid til at håndtere likviditetsdisponeringer, inden der er risiko for overskridelse af de hårde overdækningskrav.

Størrelsen af likviditetsoverdækningen, forholdet imellem ind- og udlån (likviditetsfundingen), samt sammensætningen og kvaliteten af likviditetsplaceringerne følges løbende. Sparekassens likviditetsplaner opdateres og godkendes af bestyrelsen minimum en gang årligt.

Bonitetskategorier

Udlån og garantier efter nedskrivninger fordelt efter Finanstilsynets bonitetskategorier - Sparekassen Sjælland-Fyn A/S (koncernen)

	2019		2018		2017		2016		2015	
	DKK mio.	%	DKK mio.	%	DKK mio.	%	DKK mio.	%	DKK mio.	%
3 / 2a - Udlån og garantier med normal bonitet	10.768	56,8	10.249	58,5	9.965	59,0	9.011	59,3	5.791	42,7
2b - Udlån og garantier med visse svaghedstegn	6.424	33,9	4.942	28,2	4.174	24,7	2.850	18,7	3.486	25,7
2c - Udlån og garantier med væsentlige svaghedstegn	1.058	5,6	1.143	6,5	1.389	8,2	1.434	9,4	1.994	14,7
1 - Udlån og garantier med objektiv indikation på kreditforringelse	704	3,7	1.197	6,8	1.366	8,1	1.914	12,6	2.300	16,9
Total	18.954	100,0	17.531	100,0	16.894	100,0	15.209	100,0	13.571	100,0

Fordeling – landbrugssektoren

	2019		2018		2017	
	DKK mio.	%	DKK mio.	%	DKK mio.	%
3 / 2a - Udlån og garantier med normal bonitet	713	46,1	572	39,4	539	43,1
2b - Udlån og garantier med visse svaghedstegn	605	39,1	579	39,9	396	31,7
2c - Udlån og garantier med væsentlige svaghedstegn	176	11,4	163	11,2	154	12,3
1 - Udlån og garantier med objektiv indikation på kreditforringelse	52	3,4	139	9,5	162	12,9
Total	1.546	100,0	1.453	100,0	1.251	100,0

Koncernen

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S, koncernen

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S koncernen består af moderselskabet Sparekassen Sjælland-Fyn A/S samt tilknyttede datterselskaber. Koncernstrukturen vurderes løbende af ledelsen for at sikre en optimering af denne.

Koncernselskaberne og deres forretningsaktiviteter:

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S, moderselskab

Moderselskabet i koncernen har som hovedaktivitet at drive pengeinstitutvirksomhed.

Moderselskabet står for langt størstedelen af koncernbalancen. Moderselskabet er børsnoteret og driver sine aktiviteter med tilladelse fra og under tilsyn af det danske Finanstilsyn. Som led i forretningsaktiviteterne ejer moderselskabet datterselskaberne, hvis primære forretningsaktiviteter relaterer sig til investeringsvirksomhed, herunder investering i og udlejning af ejendomme m.v. samt leasing.

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S, datterselskab

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S blev med virkning fra 1. januar 2017 etableret via en fusion af koncernejendomsselskaberne, Ejendomsselskabet af 15. december 2008 A/S, Udviklings-selskabet Blindestræde ApS, Ejendomsselskabet Faaborg A/S og Spar Fyns Ejendomsselskab A/S. I 2018 blev datterselskabet, Investerings-selskabet af 10. marts 2015, fusioneret ind i Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S.

I Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S udgøres ejendomsporteføljen af domicilejendomme udlejet til moderselskabet samt af investerings-ejendomme, der udlejes til private og erhvervs-drivende.

Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S, datterselskab

Selskabet drev under sit tidligere navn, Sparekassen Fyn A/S, koncernens pengeinstitutvirksomhed på Fyn. I forbindelse med at Sparekassen Sjælland A/S og Sparekassen Fyn A/S forretningsaktiviteter blev lagt sammen medio

oktober 2016, ændrede selskabet navn til Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S. Selskabet beskæftiger sig med investeringsvirksomhed, herunder koncernens pantebrevsportefølje.

Leasing Fyn Faaborg A/S, datterselskab

Selskabet ejer 33,33 % af Leasing Fyn Bank A/S og beskæftiger sig gennem denne struktur med finansiel leasing til små og mellemstore virksomheder.

Se årsregnskabet note 17 for yderligere specifikationer for de tilknyttede og associerede virksomheder.

Sparekassen Sjælland-Fyn – kort fortalt

Overskud før skat på 251 mio. kr.

Privat, erhverv og formue

Med et bredt filialnet på Sjælland og Fyn er vi også tæt på dig

42 filialer

Fordelt på Sjælland og Fyn

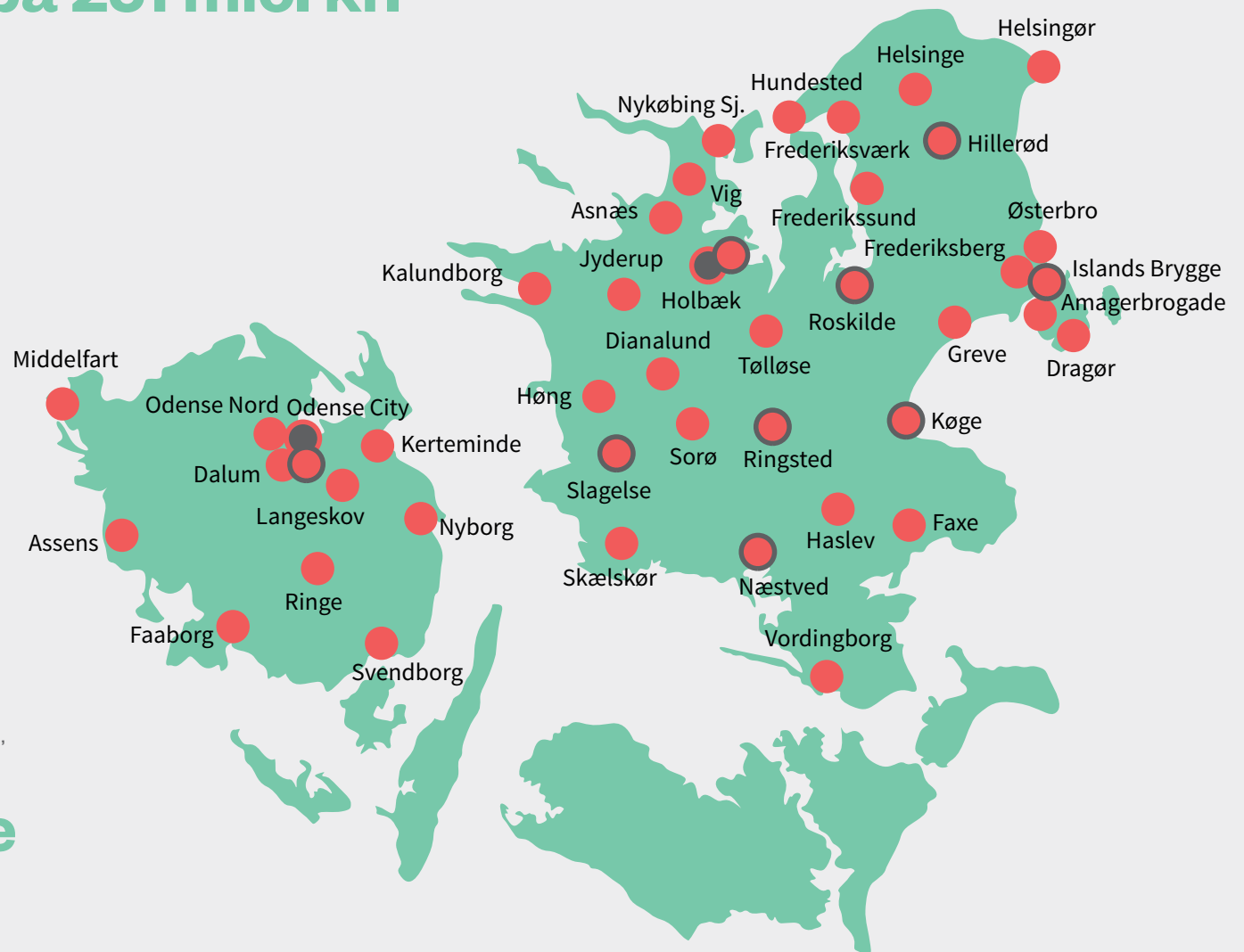
9 områdecentre

Med privat, erhverv og formue

Islands Brygge, Roskilde, Ringsted, Slagelse, Køge, Næstved, Holbæk, Hillerød og Odense City

2 erhvervscentre

Sjælland (Holbæk) og Fyn (Odense City)

Forretningsgrundlaget

Vi ønsker fundamentalt at drive et værdibaseret pengeinstitut og at blive kendt samt anerkendt som en formålsdrevet virksomhed.

Sparekassen skal bl.a. være anerkendt som en motor i vores lokalsamfund. Det vil sige, at vi skal være kendt som et pengeinstitut, der driver lokale fællesskaber, forbinder erhvervsvirksomheder med hinanden og bakker op om både privat- og erhvervskunder.

Vores værdigrundlag er formuleret i 6 kerneværdier: fællesskab, nærhed, dygtighed, rummelighed, redelighed og samfundsansvar.

Markedsfokus

Sparekassen Sjælland-Fyn A/S er blandt de 10 største pengeinstitutter i Danmark målt på den arbejdende kapital. Minimum 90 % af sparekassens udlån og garantier skal være relateret til de primære markedsområder på Sjælland og Fyn.

Sparekassen ønsker som udgangspunkt at udbyde og lave forretninger med privat- og erhvervskunder, der er bosat og/eller driver deres virksomhed på Sjælland og Fyn. Herudover at være et digitalt alternativ til de store pengeinstitutter på landsplan.

Sparekassen centrerer alle aktiviteter omkring at skabe de nødvendige og rigtige løsninger for kunderne. Produkter og ydelser er begrænset til basale, enkle og forståelige produkter. Der er proaktivt foretaget fravalg af visse finansielle

produkter og ydelser af f.eks. spekulativ eller højkompleks karakter.

Kunder og aktionærer

Sparekassen har mere end 160.000 kunder, hvoraf ca. 24.000 ligeledes er aktionærer. Vi ønsker langsigtede helkunderrelationer og gerne ejerskab som aktionærer.

Kunderne og sparekassen samarbejder om i fællesskab at finde de brugbare og nødvendige løsninger for kunderne.

Kunderne skal opleve tryghed og ordentlighed, og at de bliver mødt i øjenhøjde med forståelse for deres problemstillinger. Det er sparekassens mål, at vi opleves som et pengeinstitut, der er til stede både i medgang og modgang. Der bliver i forlængelse heraf løbende foretaget kundetilfredshedsundersøgelser med efterfølgende udarbejdelse af handlingsplaner for vurdering af, om vi lever op til vores målsætning.

Strategi privatkunder

Alle kundetyper er velkomne i sparekassen til en snak om deres økonomi uanset alder, etnicitet og formue. Vi ønsker ikke at fravælge kunder, der i øvrigt opfører sig hæderligt og i tråd med vores værdier. Privatkunder prises forskelligt afhængigt af deres forretningsomfang og risiko.

Strategi erhvervskunder

Virksomheder er velkomne i sparekassen dog under hensyntagen til risikoprofilen, forret-

ningsmodellens undtagelser og det behov, den enkelte virksomhed har for ydelser og kompetencer. Generelt ønsker sparekassen at have et grundigt kendskab til kunderne, herunder identitet, og fyldestgørende information om kundens formål med sparekassen samt tilsigtet beskaffenhed.

På den baggrund fravælges erhvervskunder og foreninger med ugennemskuelig ejerforhold og forretningsmodel samt erhvervskunder og foreninger, som ikke har været fysisk til stede ved oprettelsen.

Distributionsnet

Sparekassen ønsker at skabe det optimale distributionsnet for at kunne tilbyde kunderne en nærværende lokal service og rådgivning. Distributionsnettet består af 42 filialer og to erhvervscentre, der fra centralt hold og lokalt bakkes op af en lang række fagspecialister inden for kompetencetunge områder som f.eks. boligfinansiering, private banking, investering og pension. Under hensyntagen til kundedadfærd og indtjening vurderes distributionsnettet løbende i relation til de strategiske målsætninger.

Med henblik på at øge markedsandelen inden for særligt små og mellemstore virksomheder har sparekassen i efteråret 2019 udvidet erhvervsindsatsen i en række større provinsbyer, således at der nu er ni områdecentre med både privat- og erhvervsafdeling. Herudover er der erhvervscentre i Odense og Holbæk. Vores

erhvervskunder kan serviceres fra samtlige områdecentre under hensyntagen til risiko og kompleksitet. Erhvervskunder med eksponeringer større end 10 mio. kr. håndteres dog hovedsageligt fra vores to erhvervscentre i Odense og Holbæk.

Sparekassen servicerer ligeledes kunderne via digitale platforme (Netbank og Mobilbank) med stadigt flere løsninger eller gennem opsøgende mødeaktivitet hos kunderne. Sparekassen har dermed en meget stor tilgængelighed for kunderne. Som en del af tilgængeligheden har sparekassen defineret digitalisering som et særligt strategisk fokusområde, der søges implementeret i videst mulig udstrækning i forhold til kunderne samt i alle processer og arbejds gange i organisationen.

I hovedsædet i Holbæk er der etableret en digital sparekasse. Målet med Digital Sparekasse er at betjene kunder, der ønsker et digitalt alternativ eller supplement til vores lokale filialer. Derfor har Digital Sparekasse udvidet åbningstiden, så vores kunder kan komme i kontakt med os uden for normal åbningstid. Målet er desuden, at den digitale sparekasse på sigt får udviklet en platform, der kan tilbyde forretninger digitalt til kunder i hele landet, der ikke har et behov for en fysisk filial.

Forretningsområder, produkter og ydelser

Sparekassens tre forretningsområder er defineret som privat, erhverv og formue. Værditilbuddene inden for disse tre områder er baseret på principperne om enkelthed og fravalg. Enkelthed, fordi det giver gennemskuelighed og dermed tryghed for kunder og investorer. Fravalg, fordi vi ikke ønsker at tilbyde komplekse produkter og rådgivning inden for områder med et for kunderne højt risikoindehold.

Sparekassen tilbyder derfor først og fremmest helt traditionelle finansielle produkter og tilhørende rådgivning, herunder ind- og udlånsforretninger, opsparingsprodukter m.v. med fokus på boligfinansiering, drift og køb og salg af virksomhed, pensionsopsparing, investering samt forsikringsafdækning. Det er her den primære efterspørgsel ligger, og det er her, sparekassen tilbyder rådgivning og produkter på konkurrencedygtige vilkår i tæt samspil med udvalgte samarbejdspartnere.

I forhold til rådgivning og serviceydelser tilbydes som nævnt alene basale, enkle og letforståelige ydelser af ikke-spekulativ karakter. Alle salg af ydelser er derfor afstemt med en vurdering af kundens forståelse for ydelsens karakteristika samt kundens evne og vilje til at tage risiko.

Infrastruktur og organisation

En velfungerende infrastruktur er en forudsætning for, at sparekassen kan levere den lovede

værdi til kunderne. De vigtigste komponenter i denne infrastruktur er vores medarbejdere og brugen af IT, som vi til stadighed søger at organisere på en sådan måde, at vi maksimerer synergier og udnytter vores konkurrencefordele bedst muligt. Sparekassens drift og udvikling af IT-systemer er i væsentlig grad outsourcet til datacentralen Bankdata.

Organisationen er baseret på kundefokus, omstillingsevne, enkelthed, kapitalfokus, omkostningsfokus og særlig høj grad af decentral beslutningskraft i de forskellige ledelseslag. Med det formål at skabe og fastholde en organisation, der er fokuseret på kerneforretningen, skal arbejdsområder, der ikke er direkte relateret til kerneforretningen, i videst muligt omfang outsources - under hensyntagen til den lovgivning, sparekassen er underlagt.

Vi vil fortsat udbygge vores samarbejde med partnere, der tilbyder finansielle løsninger inden for realkredit, leasing, forsikring, pension og investeringsprodukter. Og vi vil løbende sikre, at de produkter og ydelser, vi formidler herigennem, til fulde lever op til vores værditilbud om relevante, enkle og effektive løsninger, der skaber tryghed og værdi for vores kunder. Sparekassen modtager formidlings- og garanti-provision for formidling af visse produkter og investeringsydelser. Oplysninger om vores samarbejdspartnere og eventuelle modtagne provisioner fremgår af sparekassens hjemmeside www.spks.dk/samarbejdspartnere

Vi lægger vægt på at tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere, som kan matche ønsket om at kunne levere kunderådgivning på højt niveau samt tilpasse sig ændrede betingelser grundet de omskiftelige konjunkturer og væksten.

Corporate Governance og redegørelse for virksomhedsledelse

Denne redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar til 31. december 2019.

Bestyrelsen og direktionen søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst én gang om året – hvorvidt dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er blandt andet lov om finansiell virksomhed, bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.v., kapitalmarkedsloven, markedsmisbrugsforordningen, Nasdaq Copenhagens regler for udstedere af aktier, anbefalinger for god selskabsledelse, vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række interne procedurer, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af sparekassen.

Anbefaling for god selskabsledelse

I november 2017 udsendte Komitéen for god Selskabsledelse reviderede anbefalinger for god selskabsledelse. Anbefalingerne er tilgængelige på Komitéen for god Selskabsledelses hjemmeside <https://corporategovernance.dk>

Anbefalingerne omhandler blandt andet sparekassens kommunikation og samspil med vores investorer og øvrige interessenter, bestyrelsens opgaver og ansvar, bestyrelsens sammensæt-

ning og organisering, ledelsens vederlag, regnskabsaflæggelse, risikostyring og intern kontrol samt revision.

Sparekassen følger, med to undtagelser, principperne i "Anbefalingerne om god selskabsledelse".

Sparekassen følger ikke anbefalingen om, at generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er på valg hvert år på den ordinære generalforsamling. I sparekassen vælger repræsentantskabet bestyrelsen. Valgperioden for repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer er i vedtægterne fastsat til to år med mulighed for genvalg. Bestyrelsen vurderer, at valgordningen sikrer kontinuitet og stabilitet i bestyrelsesarbejdet.

Da bestyrelsen ikke vælges af generalforsamlingen, har sparekassen ikke mulighed for at følge anbefalingen om, at der - sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen, hvor valg til bestyrelsen er på dagsordenen - udover det i lovgivningen fastlagte, udsendes en beskrivelse af de opstillede kandidaters kompetencer, øvrige ledelseshverv mv.

Sparekassens redegørelse vedrørende anbefalingerne for god selskabsledelse samt uddybbende kommentarer er samlet i en redegørelse, som er offentliggjort på sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/politikker

Anbefalinger for aktivt ejerskab

Sparekassens ledelse har forholdt sig til og vurderet, om sparekassen også er omfattet af "Anbefalinger for aktivt ejerskab". Det er vurderingen, at "Anbefalingerne for aktivt ejerskab" ikke er relevante for sparekassen, idet sparekassen udelukkende har en beskedent beholdning af børsnoterede aktier, ligesom sparekassen i rollen som kapitalforvalter ikke har indgået eksplicit aftale med kunderne om, at sparekassen skal udøve aktivt ejerskab, eksempelvis ved at udnytte stemmeretten i relation til investeringer i børsnoterede aktier.

FinansDanmarks ledelseskodeks

FinansDanmark har udarbejdet et ledelseskodeks med anbefalinger til medlemsvirksomhederne.

Anbefalingerne, der rækker længere end lovgivningen, følges af sparekassen. Oplysningerne samt uddybbende kommentarer om sparekassens efterlevelse af anbefalingerne i FinansDanmarks ledelseskodeks er offentliggjort i en redegørelse på følgende hjemmeside www.spks.dk/politikker

Repræsentantskabets sammensætning

Sparekassens repræsentantskab består af op til 51 medlemmer, hvoraf 26 medlemmer vælges af generalforsamlingen, og 25 medlemmer vælges på aktionærmøder i sparekassens fire geografisk opdelte valgkredse. Delvist valg af

repræsentantskabet på aktionærmøder sker med henblik på at sikre en så vidt som mulig ligelig repræsentation fra sparekassens virkeområde, der afspejler aktionærsammensætningen og den forretningsmæssige struktur.

Medlemmerne af repræsentantskabet pr. 31. december 2019 fremgår af årsrapportens afsnit 'Repræsentantskab, bestyrelse og bestyrelsesudvalg' samt af sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/repraesentantskab

Bestyrelsens sammensætning

Sparekassens bestyrelse består af 4-9 medlemmer, der vælges af og blandt repræsentantskabets medlemmer. I tillæg til disse vil bestyrelsen - i henhold til gældende lovgivning - bestå af et antal medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Det følger af vedtægterne, at repræsentantskabet - for at sikre, at sparekassen opfylder de til enhver tid gældende krav til relevant viden og erfaring hos bestyrelsesmedlemmer i et pengeinstitut - herudover kan vælge bestyrelsesmedlemmer, der ikke er medlem af repræsentantskabet. Bestyrelsens medlemmer vælges for to år ad gangen, og genvalg kan finde sted.

Bestyrelsen gennemfører - i overensstemmelse med lovgivningen og Finanstilsynets vejledning - løbende evaluering af deres arbejde og har i den forbindelse gennemgået de gældende krav til bestyrelsens kompetencer. På den baggrund har bestyrelsen udarbejdet en kompetenceprofil og vedtaget en politik for mangfoldighed i

bestyrelsen. Bestyrelsens indstilling af kandidater til bestyrelsesvalg på repræsentantskabsmødet er udarbejdet med henblik på at sikre, at bestyrelsen bedst muligt lever op til den udarbejdede kompetenceprofil og politik for mangfoldighed i bestyrelsen.

Udover den løbende evaluering af bestyrelsens arbejde gennemføres årligt en fast evalueringsprocedure, hvor bl.a. både den samlede bestyrelse og det enkelte bestyrelsesmedlems kompetencer vurderes. Konklusionen på den gennemførte evaluering er, at både de enkelte bestyrelsesmedlemmer og den samlede bestyrelse besidder de rette kompetencer til at varetage bestyrelsesarbejdet i sparekassen på en for aktionærerne tilfredsstillende måde. Der har ikke været anvendt ekstern bistand i evalueringen i 2019. Fremadrettet forventes ekstern bistand inddraget i evalueringen minimum hvert tredje år, første gang i 2021.

Bestyrelsens kompetenceprofil

Sparekassens bestyrelse skal have en sammensætning, der sikrer, at sparekassen udvikler sig stabilt og tilfredsstillende for aktionærer, kunder, medarbejdere og øvrige interessenter. Det skal endvidere sikres, at der blandt bestyrelsens medlemmer er kompetencer inden for de brancher, hvor sparekassen har væsentlig eksponering.

Bestyrelsens samlede kompetencer vurderes som summen af de enkelte bestyrelsesmedlemmers kompetencer, da bestyrelsen fungerer som et kollegialt organ. Således skal hvert enkelt medlem ikke opfylde samtlige kriterier. Vurdering sker løbende. Bestyrelsens sammensætning vurderes med særskilt fokus på, at der skal være følgende kompetencer til rådighed:

- Ledelseskompetence - ledelseserfaring, strategi, risikostyring, eksekvering og kontrol.
- Bestyrelseskompetence - erfaring med bestyrelsesarbejde, forståelse og viden.
- Forretningskompetence - evne til at omsætte ideer til forretning.
- Økonomikompetence - evne til at forstå og respektere økonomiske forhold, herunder regnskabsmæssig indsigt.
- Faglig kompetence - kendskab til den finansielle sektor og dens konkurrenceforhold.
- Almen kompetence - indsigt i samfundsforhold, herunder erhvervssektoren og den private sektors forhold.
- Øvrige kompetencer - personlighed, empati, analytisk, bred kontaktflade, organisatorisk, engagement og tid.
- Særligt om bestyrelsesformandens kompetencer. Denne person bør i tilslutning til de øvrige kompetencer have ledelseserfaring, erfaring med bestyrelsesarbejde, forretningsmæssig kompetence og økonomisk indsigt.
- Særligt om revisionsudvalget. Mindst et medlem af revisionsudvalget skal have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Derudover stilles som krav at revisionsudvalgets medlemmer samlet skal have kompetencer af relevans for virksomhedens sektor.

Bestyrelsens sammensætning fastlægges herudover i henhold til fastsatte generelle og specifikke lovkrav og under hensyntagen til

anbefalingerne om god selskabsledelse. Bestyrelsen tilstræber i den forbindelse, at bestyrelsens sammensætning er mangfoldig, herunder i relation til erfaring, køn og alder.

Indstilling af kandidater til valg på sparekassens repræsentantskabsmøde sker med udgangspunkt i disse principper.

På side 28-33 præsenteres bestyrelses- og direktionsmedlemmernes ledelseshverv, øvrige oplysninger, herunder hvorvidt det enkelte bestyrelsesmedlem er afhængig eller uafhængig i forhold til sparekassen, deres alder og perioden de er valgt til bestyrelsen for.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen forestår den overordnede og strategiske ledelse af sparekassen. Som et led heri skal bestyrelsen fastlægge, hvilke hovedtyper af forretningsmæssige aktiviteter sparekassen skal udføre samt identificere og kvantificere sparekassens væsentligste risici og fastlægge sparekassens risikoprofil, herunder fastsætte hvilke og hvor store risici sparekassen må påtage sig samt fastlægge politikker for, hvorledes sparekassen skal styre hver af sparekassens væsentlige aktiviteter og de risici, der er knyttet hertil. Bestyrelsen påser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger og strategier. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet sparekassens udvikling, lønsomhed og den finansielle stilling.

Bestyrelsen træffer bl.a. beslutninger om bevilning af større engagementer, virksomhedskøb,

større investeringer og frasalg, kapitalgrundlagets størrelse og sammensætning, langsigtede forpligtelser, budgetter, kontrol- og revisionsforhold samt væsentlige operationelle forhold.

Bestyrelsens forretningsorden fastlægger procedurer for bestyrelsens opgaver og ansvar, procedurer for afvikling af bestyrelsesmøde mv. Forretningsordenen gennemgås og vurderes minimum en gang årligt af bestyrelsen og tilpasses løbende sparekassens situation.

Bestyrelsen mødes efter en fastlagt mødeplan, og derudover når det er nødvendigt. Der holdes normalt et årligt strategiseminar, hvor sparekassens vision, mål og strategi fastlægges.

I 2019 har bestyrelsen afholdt 26 møder, hvoraf et havde karakter af et strategiseminar. Herudover deltager bestyrelsen årligt i et seminar med en række andre pengeinstitutter.

Nomineringsudvalg

Bestyrelsen har nedsat et nomineringsudvalg, som har til opgave at bistå bestyrelsen med en kontinuerlig vurdering af de krævede og tilstedeværende kvalifikationer i sparekassens bestyrelse og direktion. Samtidig skal udvalget forestå det forberedende arbejde i forhold til processen omkring nominering af medlemmer til sparekassens bestyrelse og direktion samt udarbejde indstilling til bestyrelsen herom. Nomineringsudvalgets kommissorie er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside:

www.spks.dk/nomineringsudvalg

Nomineringsudvalget har i 2019 afholdt 5 møder.

Aflønningsudvalget

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg. Udvalget skal forestå det forberedende arbejde, der efterfølgende skal ligge til grund for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og udpegning af væsentlige risikotagere. Aflønningsudvalgets kommissorie er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside:

www.spks.dk/afloenningsudvalg

Aflønningsudvalget har i 2019 afholdt 2 møder.

Lønpolitik

Sparekassens lønpolitik omfatter alle sparekassens medarbejdere, herunder også direktion, bestyrelse og ansatte, der har væsentlig indflydelse på koncernens risikoprofil, samt ansatte i sparekassens kontrolfunktioner.

Lønpolitikken godkendes årligt på sparekassens generalforsamling og er dermed senest godkendt den 7. marts 2019.

Specifikation af lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere fremgår af note 8.

Lønpolitikken offentliggøres på sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/politikker

Revisionsudvalg

Sparekassens bestyrelse har nedsat et separat revisionsudvalg. Udvalgets opgaver omfatter bl.a. at:

- Underrette det samlede øverste ledelsesorgan om resultatet af den lovpligtige revision, herunder regnskabsaflæggelsesprocessen

- Overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen og fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten
- Overvåge at sparekassens interne kontrolsystem, interne revision og risikostyringssystemer fungerer hensigtsmæssigt og effektivt
- Overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet m.v.
- Overvåge og kontrollere ekstern revisors uafhængighed og godkende revisors levering af andre ydelser end revision
- Være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg.

Revisionsudvalgets kommissorie er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/revisionsudvalg

Udvalget mødes efter en fastlagt mødeplan mindst 4 gange om året - i stort omfang afpasset med overvågningen af regnskabsprocesserne. Revisionsudvalget har afholdt 6 møder i 2019.

Risikoudvalg

Sparekassens bestyrelse har endvidere - og jf. den finansielle lovgivning - nedsat et risikoudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde og rådgiver bestyrelsen om sparekassens risikoprofil og -strategi samt tilser implementering af bestyrelsens risikostrategi m.v., således at bestyrelsen er bevidst om aktuelle og relevante risici, når der træffes forretningsmæssige beslutninger. Risikoudvalgets arbejdsgrundlag er specificeret i et kommissorium, der er tilgængeligt på spare-

kassens hjemmeside: www.spks.dk/risikoudvalg

Der har været afholdt 5 møder i risikoudvalget i løbet af 2019.

Ledelseshverv

Der henvises til nærværende årsrapports side 28-33.

Direktionen

Bestyrelsen ansætter direktionen, der har ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den daglige drift og de strategiske planer. Direktionen er ikke medlem af bestyrelsen, men deltager i bestyrelsesmøderne.

Bestyrelsens instruks til direktionen fastlægger direktionens beføjelser, procedurer for direktionens rapportering til bestyrelsen og for disse parters kommunikation i øvrigt. Direktionsinstruksen gennemgås og vurderes minimum årligt af bestyrelsen og tilpasses løbende sparekassens situation.

Aktionærerne

Sparekassen søger løbende at informere aktionærerne om relevante forhold og at muliggøre dialog med aktionærerne. Dette sker bl.a. ved offentliggørelse af nyheder, kvartalsrapporter og årsrapporter samt på generalforsamlinger. Sparekassens hjemmeside www.spks.dk opdateres løbende med offentliggjort information. Desuden arrangeres jævnligt informationsmøder for investorer.

Bestyrelsen vurderer løbende, om kapitalstrukturen er i overensstemmelse med sparekassens og aktionærernes interesser. Det overordnede

mål er at sikre en kapitalstruktur, som understøtter en langsigtet lønsom vækst.

Aktionærernes stemmeret udøves således: Hvert nominelt aktiebøleb på 10 kr. giver 1 stemme. Dog kan der for aktier tilhørende samme aktionær maksimalt afgives stemmer svarende til 7,5 % af sparekassens samlede aktiekapital.

Hvis der fremsættes et tilbud om overtagelse af sparekassens aktier, vil bestyrelsen forholde sig hertil i overensstemmelse med lovgivningen. Sparekassens aktiekapital er ikke opdelt i klasser.

Sparekassens største aktionærer er Sydbank A/S, AP Pension Livsforsikringsaktieselskab og Købstædernes Forsikring, Gensidig, der alle besidder en ejerandel på mellem 5 og 9,99 % af aktierne i sparekassen.

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er den øverste myndighed i sparekassen. Det er således generalforsamlingen, der kan træffe beslutning om bl.a. vedtægtsændringer og udlodning af udbytte efter indstilling fra bestyrelsen.

I henhold til vedtægterne afholdes sparekassens ordinære generalforsamling hvert år inden udgangen af april måned.

Generalforsamlinger – såvel ordinære som ekstraordinære – indkaldes af bestyrelsen tidligst fem uger og senest tre uger før generalforsamlingen ved meddelelse via Nasdaq Copenhagen og ved bekendtgørelse på sparekassens hjemmeside samt skriftligt til alle de i ejerbogen noterede aktionærer, som har fremsat begæring herom.

Ekstraordinære generalforsamlinger indkaldes på begæring af (a) Bestyrelsen, (b) Repræsentantskabet, (c) Aktionærer i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S, der mindst ejer 1/20 af aktiekapitalen, og som skriftligt til bestyrelsen angiver, hvad der ønskes forelagt generalforsamlingen, eller (d) Sparekassens generalforsamlingsvalgte revisor. Ekstraordinære generalforsamlinger indkaldes efter ovennævnte regler senest to uger efter begæringens modtagelse.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uden hensyn til størrelsen af den på generalforsamlingen repræsenterede aktiekapital. Beslutningerne træffes ved almindeligt flertal blandt de afgivne stemmer, når ikke andet udtrykkeligt er foreskrevet.

Forslag om ændringer af vedtægterne eller om sparekassens frivillige opløsning kan kun vedtages med mindst 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital.

Ingen af aktierne i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S er tillagt særlige rettigheder.

Risikostyring

Sparekassen påtager sig forskellige risici som et led i at udføre pengeinstitutvirksomhed og andre aktiviteter forbundet hermed. De væsentligste risikotyper er kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationel risiko. Bestyrelsen fastsætter koncernens risikopolitikker og definerer rammerne for de risikoområder, som sparekassen er eksponeret mod. Direktionen fastsætter - inden for politikkerne - rammerne for de enkelte afdelinger og medarbejderes beføjelser ved gennemførelsen af de risikobehæftede aktiviteter.

Til at skabe et overblik over de enkelte og de samlede risici har sparekassen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en risikoansvarlig. Den risikoansvarlige refererer til direktionen.

Det overordnede mål med risikostyringen er, at sparekassen med en tidlig og præcis identifikation af risici, læring af hændelser og en fokuseret styring af påtagne risici, opnår en tilfredsstillende indtjening på et kendt risikogrundlag. For yderligere specifikationer om sparekassens risikostyring og aktuelle risici henvises til regnskabets note 41.

Compliance

Sparekassens compliancefunktion vurderer og kontrollerer overholdelsen af den lovgivning, branchestandarder og interne regler, som er gældende for sparekassen. Ligeledes vurderer compliancefunktionen, om de forretningsgange og kontroller, der er implementeret som en del af sparekassens kontrolmiljø, er udformet, så de kan opdage, om regelsættene overholdes.

Der er udpeget en selvstændig chef for hvidvaskfunktionen, som er ansvarlig for sparekassens hvidvask set-up, der skal forebygge og implementere foranstaltninger mod anvendelse af sparekassen til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Chefen for hvidvaskfunktionen refererer til direktionen.

Kapitalstyring

Sparekassens kapitalstyring tager udgangspunkt i Kapitalkravsforordningen og tilhørende bekendtgørelser m.v. Sparekassen søger aktivt at optimere kapitalstyringen, herunder på kapitalstrukturen, så den løbende er tilstrækkelig til

at dække nuværende og påtænkte risikoeksponeringer samtidig med, at den er så billig og så stabil som mulig.

Bestyrelsen drøfter løbende og minimum kvartalsvist den overordnede sammensætning og udvikling af risikoen på balancen samt vurderer eksisterende og forventede fremtidige risiko-påvirkninger og usikkerheder. På den baggrund vurderes kapitalbehovet og ønskede overdækninger. Denne overvågning sætter sparekassen i stand til at planlægge sine aktiviteter, som dermed kan optimeres i forhold til kapitalgrundlaget.

Det er sparekassens strategi løbende at have en tilfredsstillende kapitaloverdækning for at sikre handlefrihed til at gennemføre planlagte forretningsaktiviteter og dermed holde kontinuitet i driften og udviklingen af sparekassen. Samtidig arbejdes der løbende via risikostyringen på at nedbringe såvel risiko som kapitalbelastning maksimalt på ikke-kerneaktiviteter.

En nærmere beskrivelse af sparekassens risici, arbejdet med at reducere og optimere disse samt opgørelsen af kapitalbehovet kan findes i denne årsrapports noter og de til årsrapporten tilknyttede rapporter med risikooplysninger og kapitalbehov.

Årsrapporten og rapporterne med risikooplysninger og kapitalbehov kan findes på sparekassens hjemmeside: www.spk.dk/om/regnskab

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for koncernens kontrol- og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder at sikre overholdelse af relevant

lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Det er økonomifunktionen, der bogfører, sørger for afstemninger, foretager analyser og generel kvalitetssikring i forbindelse med sparekassens regnskabsprocesser. Regnskabsprocesserne er detailbeskrevet i en række forretningsgange, der således skal sikre, at regnskabs- og balanceposter bliver håndteret jf. gældende lovgivning og interne instrukser. Som en del af processen udarbejdes tidsplaner, der definerer leverancetidspunkter og ansvarlige, og dermed samlet set sikrer, at regnskaberne produceres og leveres, så revisionsudvalget og bestyrelsen kan behandle og godkende regnskaberne inden for givne frister.

Sparekassens kontrol- og risikostyringssystemer kan skabe en rimelig, men ikke absolut sikkerhed for, at uretmæssig brug af aktiver, tab og/eller væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

I forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet erklærer sparekassens interne revision samt de af generalforsamlingen valgte uafhængige revisorer sig om deres revisionsmæssige gennemgang af årsregnskabet m.v.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen vurderer mindst én gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser samt omfanget og relevansen af interne regler og retningslinjer.

Bestyrelsen fastlægger og godkender overordnede politikker og dermed risikorammerne, mens direktionen er ansvarlig for, at disse overholdes ved gennemførelsen af forretnings-

aktiviteterne. I denne forbindelse er direktionen ligeledes ansvarlig for udarbejdelsen af forretningsgange og tilhørende kontroller på alle væsentlige risikoområder, herunder for regnskabsprocessen. Overholdelsen af politikker og forretningsgange indskræpes løbende, og der foretages stikprøvevis overvågning og kontrol af, om overholdelse finder sted.

Sparekassen ønsker et stærkt kontrolmiljø, der kan være med til at reducere sparekassens risici. Derfor sørger direktionen for at overvåge overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter, samt bestemmelser og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Risikovurdering

Bestyrelsen foretager mindst én gang årligt en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen stilling til risikoen for besvigelser og de foranstaltninger, der skal træffes, med henblik på at reducere og/eller eliminere sådanne risici. Herudover vurderer bestyrelsen den daglige ledelses mulighed for at tilsidesætte kontroller og for at udøve upassende indflydelse på regnskabsaflæggelsen.

Revision

Til varetagelse af aktionærernes og offentlighedens interesser vælges på den årlige ordinære generalforsamling mindst et statsautoriseret revisionsfirma efter bestyrelsens indstilling. Det valgte revisionsfirma bliver herefter sparekassens uafhængige revisor.

Ud over den generalforsamlingsvalgte uafhængige revisor har sparekassen etableret en intern revisionsfunktion. Den interne revision arbejder

uafhængigt af den daglige drift og rapporterer direkte til bestyrelsen.

Revisorerne aflægger rapport til den samlede bestyrelse minimum to gange om året og derudover umiddelbart efter konstatering af eventuelle forhold, bestyrelsen bør forholde sig til. Revisorerne deltager i bestyrelsesmøder og revisionsudvalgs-møder i forbindelse med aflæggelse af rapporter til bestyrelsen og herudover efter behov.

Formand for bestyrelsen

Thomas Kullegaard

Bestyrelsen

2012 - Formand for bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

2011 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1953 - Fødselsår

Bopæl i Holbæk

Medlem af aflønnings-, nominerings-,
risiko- og revisionsudvalget

Direktør

Tokasi Holding ApS

Uddannelse

Arkitekt M.A.A.

Bestyrelsesmedlem

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S
Investeringselskabet Sjælland-Fyn
A/S

Fonden for Sparekassen Sjælland
Holbæk Erhvervsforum

Kullegaard A/S • Tokasi Holding ApS

Særlige kompetencer

- Bestyrelseserfaring
- Ledelseserfaring, strategi
og eksekvering
- Bred forretningsmæssig indsigt
og økonomisk forståelse

Aktiebeholdning

16.667 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2020

Næstformand for bestyrelsen

Jakob Nørrekjær Andersson

2013 - Næstformand for
bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

2011 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1967 - Fødselsår

Bopæl i Holbæk

Formand for aflønnings-, nominerings-
og revisionsudvalget

Medlem af risikoudvalget

Direktør

HM Gruppen A/S • HM Gruppen Holding
ApS • Mana Invest af 2004 ApS
Sofievej 4 ApS • Safire Holding ApS

Uddannelse

Bankuddannet

HD i finansiering og kreditvæsen med
speciale i kreditscoring modeller

Bestyrelsesformand

Holbæk Maskinsnedkeri A/S

Bestyrelsesmedlem

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S
Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S
HM Gruppen A/S

Særlige kompetencer

- Bred forretningsmæssig indsigt
særligt inden for økonomi, regnskab,
kontrol og kreditområdet
- Bredt kendskab til erhvervsområdet
generelt og særligt byggebranchen

Aktiebeholdning

14.189 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2021

Bestyrelsesmedlem

Bent Andersen

2015 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1948 - Fødselsår

Bopæl i Aarhus

Formand for risikoudvalget

Medlem af aflønnings-, nominerings-
og revisionsudvalget

Uddannelse

Bankuddannet
Merkonom

Bestyrelsesformand

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S
Investeringselskabet Sjælland-Fyn
A/S

Bestyrelsesmedlem

Vinhandler N.O. Andersens Legat

Særlige kompetencer

- Bestyrelseserfaring
- Ledelse af finansiel virksomhed
på direktionsniveau

- Brancheindsigt inden for
finansiering, ejendomme og
landbrug
- Økonomisk indsigt særligt inden for
kreditvurdering og risikostyring
- Indsigt i samfundsforhold, erhvervs-
livets forhold samt den private
sektors forhold
- Opfylder kravet om kvalifikation
til revisionsudvalget i finansielle
virksomheder

Aktiebeholdning

2.341 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2020

Bestyrelsesmedlem

Kirsten Hede Nielsen

2019 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1961 - Fødselsår

Bopæl i København

Medlem af revisionsudvalget

Direktør

Programchef på CBS-Executive/
Bestyrelsesuddannelserne

Projektdirektør for bestyrelses-
foreningen Center for Cyber-
kompetencer

Uddannelse

CBS-Executive bestyrelsesuddan-
nelse MMV
CBS-Executive bestyrelsesuddannelse
Management Programme INSEAD
(Bank og Finans)

Bestyrelsesformand

Københavns Badmintonklub

Bestyrelsesmedlem

Hanstholm Havn
Investeringsforeningen Falcon Invest

Særlige kompetencer

- Bestyrelsesarbejde
- Bank og finans
- Forretningsledelse
- Risikostyring
- Organisationsudvikling
- Kapitalmarkeder

Aktiebeholdning

2.134 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2021

Bestyrelsesmedlem

Erik Larsen

2013 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1958 - Fødselsår

Bopæl i Dalmose

Medlem af revisionsudvalget

Gårdejer med 5 ejendomme, svinepro-
duktion og maskinstationsarbejde

Uddannelse

Grønt bevis, Høng Landbrugsskole,
Landbrug & Fødevarer, Bestyrelses-
uddannelse

Bestyrelsesmedlem

Landbrug & Fødevarer • OK a.m.b.a.,
næstformand • Danoil Exploration A/S
Energidata A/S • Kamstrup A/S
LYGAS Energiteknik A/S • OK Plus A/S
OK Plus Butiksdrift A/S • Samfinans
A/S

Særlige kompetencer

- Bestyrelsesarbejde, særligt inden
for landbrugssektoren
- Bred indsigt i landbrug og landbrugs-
politik
- Kompetencer inden for økonomi og
forretningsudvikling
- Indsigt i samfundsforhold, erhvervs-
livets forhold samt den private
sektors forhold

Aktiebeholdning

4.612 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2021

Bestyrelsesmedlem

Otto Spliid

2013 - Medlem af bestyrelsen for
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1961 - Fødselsår

Bopæl i Odense

Direktør

Focus-Advokater P/S • From Holding
ApS • SLK Advokatanpartsselskab

Uddannelse

Cand. Jur.

Bestyrelsesformand

Chr. P. Holding ApS • El-team kbh. ApS
Gardin Montøren Botex Home ApS
Henning Ibsen A/S • Natex of
Scandinavia A/S

Bestyrelsesmedlem

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S
Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S
Am Værktøj Odense A/S • Autohuset
Vestergaard A/S Personvogne
Autohuset Vestergaard Personvogne
Holding A/S • AV Biludlejning A/S
Egatec A/S • El-Team Fyn A/S
Eurostar Danmark A/S • Gartneriet

Thoruplund A/S, Fraugde • Maskin-
fabrikken H.M.A. Odense A/S
Rehabiliter & Busser A/S • Saferoad
Daluiso A/S • Schiang Living A/S
Siolit A/S

Særlige kompetencer

- Bestyrelseserfaring
- Juridiske kompetencer inden for
selskabsret, opkøb og rekon-
struktioner
- Bred indsigt i det fynske erhvervslivs
forhold samt markedsforhold
generelt

Aktiebeholdning

1.549 stk.

Uafhængig

Valgperiode udløber 2020

Bestyrelsesmedlem

Helle Lindhof Bjørnøe

2015 - Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1963 - Fødselsår

Bopæl i Holbæk

Medlem af aflønnings- og nomineringsudvalget

Formuerådgiver, Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Uddannelse

Bankuddannet

Eksamineret formuerådgiver

Aktiebeholdning

3.188 stk.

Valgperiode udløber 2020

Bestyrelsesmedlem

Per Olsen

1994 - Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1963 - Fødselsår

Bopæl i København

Medlem af risikoudvalget

Udviklingschef, Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Uddannelse

Bankuddannet

HD i organisation med informationsstyring og strategi

Aktiebeholdning

5.348 stk.

Valgperiode udløber 2020

Bestyrelsesmedlem

Mads Wallin

2016 - Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

1980 - Fødselsår

Bopæl i Holmegaard

Medlem af aflønnings- og nomineringsudvalget

Områdedirektør, Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Uddannelse

Sparekasseuddannet

HD i finansiel rådgivning, speciale i ledelse og projektledelse

Master i Ledelse

Aktiebeholdning

768 stk.

Valgperiode udløber 2020

Administrerende direktør

Lars Petersson

Direktionen

2015 - Administrerende direktør

2010 - Ordførende direktør

2009 - Indtrådt i direktionen

1986 - Ansættelsesår

1967 - Fødselsår

Bopæl i Arnakke

Uddannelse

Bankuddannet

Master i ledelse

Bestyrelsesformand

Holbæk Kommunes Talentråd

Museum Vestsjælland

Aktiebeholdning

14.865 stk.

Bestyrelsesmedlem

Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S

Investeringsselskabet Sjælland-Fyn A/S

BI Holding A/S

DLR Kredit A/S

Nærpension

Regional Invest Fyn A/S

Opendo A/S (Stiftet 2020)

Sparekassedirektør

Bruno Riis-Nielsen

2016 - Sparekassedirektør

2014 - Ansættelsesår

1953 - Fødselsår

Bopæl i Holbæk

Uddannelse

Bankuddannet

Bestyrelsesformand

Leasing Fyn Faaborg A/S

Bestyrelsesmedlem

Finance Zealand

Leasing Fyn Bank A/S

Regional Invest Fyn A/S

Aktiebeholdning

8.024 stk.

Sparekassedirektør

Lars Bolding

2019 - Sparekassedirektør

2019 - Ansættelsesår

1964 - Fødselsår

Bopæl i Holbæk

Uddannelse

Bankuddannet

SMB INSEAD

Aktiebeholdning

8.000 stk.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i koncernens øverste ledelseslag samt øvrige ledelsesniveauer

I medfør af lov om finansiel virksomheds § 79 a og selskabslovens § 139 a har bestyrelsen opstillet måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og udarbejdet nedenstående politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på koncernens øvrige ledelsesniveauer.

Måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen

Den kønsmæssige fordeling blandt sparekassens valgte bestyrelses medlemmer udgør i 2019 78 % mænd og 22 % kvinder. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvinder i repræsentantskabet øges, således at der til bestyrelsesposter vil være et rekrutteringsgrundlag af begge køn. Siden 2012 er andelen af kvinder i repræsentantskabet steget fra knap 5 % til 20 % i 2019.

Det er bestyrelsens mål, at der tilstræbes en ligelig fordeling af kvinder og mænd på bestyrelsesniveau inden for de næste fire til otte år. En ligelig fordeling defineres som en fordeling mellem 40 og 60 %.

Politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i koncernens øvrige ledelsesniveauer

Det er sparekassens overordnede mål at tilvejebringe en passende lige fordeling af mænd og kvinder i ledelsen. Vi ønsker at kunne følge op på udviklingen af kønssammensætningen i ledelsen samt at have mulighed for at justere indsatsen undervejs i forhold til de mål, der er sat. Vi betragter mål og måltal som et effektivt værktøj til at sikre fremdrift og nå resultater.

Sparekassen har opstillet følgende konkrete mål:

- Medarbejderne skal uanset køn opleve, at de har samme muligheder for karriere og lederstillinger.
- Det er sparekassens målsætning, at andelen af kvindelige ledere skal øges fra det nuværende niveau.

Gennemførelsen af politikken og opnåede mål i 2019

Sparekassens målsætninger og politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn har været fulgt og overholdt i hele 2019. Resultaterne fremgår af gennemgangen i nærværende redegørelse samt af bestyrelses- og ledelsesoversigter sidst i årsrapporten.

Bestyrelsen

I 2019 udløb valgperioden for tre siddende mandlige medlemmer af bestyrelsen. To af bestyrelsesmedlemmerne genopstillede og blev valgt. Det tredje bestyrelsesmedlem udtrådte efter endt valgperiode, og der blev valgt en nyt kvindeligt bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsesmedlemmerne fordeler sig således med syv medlemmer, der er mænd, samt to kvinder.

Øvrige ledelsesniveauer

Udgangspunktet i forbindelse med den kønsmæssige sammensætning på øvrige ledelsesniveauer har været den udarbejdede politik for området. Denne tilsiger bl.a., at ledere ansættes eller udnævnes efter den præmis, at den bedst egnede, uanset køn, vælges.

Aktionærinformation

Sparekassens aktie blev noteret på Nasdaq Copenhagen den 3. december 2015.

Ultimo 2018 var sparekassens aktie noteret til 80,4 kr. I løbet af 2019 har sparekassens aktiekurs generelt været stigende, og kursen er ultimo 2019 noteret til 89,6 kr. Herudover er der i marts måned 2019 udbetalt 2,5 kr. i udbytte. Det samlede afkast for 2019 inklusiv udbytte

ender herefter på 11,7 kr. pr. aktie, svarende til 14,6 %.

Sammenlignes udviklingen i sparekassens aktiekurs med udviklingen i henholdsvis OMX Copenhagen Bankindeks og MSCI Europe Banks, kan det konstateres, at sparekassen har klaret sig bedre end indekset for pengeinstitutter i både Danmark og Europa jf. nedenstående graf.

Investor Relations

Sparekassen søger løbende at udvikle og vedligeholde gode relationer til sine interessenter, idet sådanne relationer vurderes at have væsentlig og positiv betydning for sparekassens udvikling. Sparekassen har med dette udgangspunkt formuleret en kommunikationspolitik.

Kommunikationspolitikken og relaterede procedurer skal sikre, at oplysninger af betydning for

bl.a. investorer, medarbejdere og myndigheder formidles til disse og offentliggøres i overensstemmelse med gældende regler og aftaler.

Kommunikationen med investorer og aktieanalytikere varetages af sparekassens direktion. Dialogen omfatter et bredt program af aktiviteter og finder sted under hensyntagen til Nasdaq Copenhagen A/S' regler og markedsmisbrugsforordningen. Al investorinformation distribu-

Aktieinformation

Fondsbørs	Nasdaq Copenhagen A/S
Aktiekapital	173.749.730 kr.
Nominal stykstørrelse	10 kr.
Antal aktier	17.374.973 stk.
Aktieklasser	En
Antal stemmer pr. aktie	En
Ihændeaverpapir	Nej
Stemmeretsbegrænsning	Ja
Begrænsninger i omsættelighed	Nej
Fondskode	DK0060670776

Indekseret kursudvikling i 2019

28.12.2018 = Indeks 100

eres til aktionærer, der har ytret ønske herom, straks efter offentliggørelsen. Ligesom det kan findes på www.spks.dk/ir

Der arbejdes vedvarende på at videregive omfattende information til aktiemarkedet om sparekassens økonomiske og driftsmæssige forhold og strategier. Dette sker bl.a. ved offentliggørelse af nyheder, kvartalsrapporter og årsrapporter samt på generalforsamlinger. Sparekassens hjemmeside www.spks.dk/ir opdateres, som tidligere nævnt, løbende med offentliggjort information. Desuden arrangeres der jævnligt møder med investorer og analytikere.

Konkret har der i efteråret 2019 været afholdt to store aktionærarrangementer i form af dialogmøder i henholdsvis Odense og Holbæk, hvor der samlet deltog ca. 2.400 aktionærer.

Aktionærstruktur pr. 31. december 2019

Sparekassen havde pr. 31. december 2019 ca. 27.000 aktionærer.

Ca. 92 % af aktiekapitalen besiddes af investorer med bopæl i Danmark, mens 8 % kan henføres til udlandet.

Tre aktionærer har en ejerandel på mellem 5 og 9,99 %:

- Sydbank A/S
- AP Pension Livforsikringsaktieselskab
- Købstædernes Forsikring, Gensidig

Egne aktier

Sparekassens beholdning af egne aktier udgør pr. 31. december 2019 58.989 stk. aktier á nominelt 10 kr., svarende til 0,34 % af aktiekapitalen.

Sparekassen har i 2019 haft tilladelse fra Finanstilsynet til at erhverve egne aktier for op til 6 mio. kr. i markedsværdi.

Udbyttepolitik

Under hensyntagen til at sikre overholdelse af lovgivningsmæssige kapitalkrav, sparekassens målsætninger til relevante overdækninger og for at sikre aktionærernes interesser har sparekassens bestyrelse vedtaget følgende udbyttepolitik:

Det er sparekassens mål at udbetale 25 % af årets resultat efter skat og betaling af renter til hybrid kernekapital under hensyntagen til kapitalmål samt hensyntagen til at sikre, at sparekassen har tilstrækkelig kapital til at opfylde lovgivningsmæssige krav samt forretningsmæssige og samfundsøkonomiske forhold. Udbetalingen kan ske i form af egentlig udbytte eller som aktietilbagekøb afhængigt af, hvad der vurderes mest hensigtsmæssigt.

Nøgletal for aktier og udbytte fremgår af hoved- og nøgletalsoversigter i note 1.

Finanskalender 2020

Tidspunkt	Event
Mandag den 10. februar	Offentliggørelse af årsrapport 2019
Onsdag den 4. marts	Ordinær generalforsamling
Mandag den 11. maj	Kvartalsrapport for 1. kvartal 2020
Tirsdag den 11. august	Offentliggørelse af halvårsrapport 2020
Fredag den 6. november	Kvartalsrapport for 3. kvartal 2020

Regnskabsmæssige skøn

I forbindelse med regnskabsudarbejdelsen foretager ledelsen vurderinger og skøn af fremtidige forhold som grundlag for den regnskabsmæssige værdiansættelse af aktiver og forpligtelser. De foretagne skøn og vurderinger hviler på forudsætninger, ledelsen finder forsvarlige, og der har ikke været usædvanlige forhold, som har påvirket vurderingerne. Forudsætningerne er dog i sagens natur usikre og karakteriseret ved uforudsigelighed. Der henvises i øvrigt til note 3: Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.

Oplysningsforpligtelser

Sparekassen skal i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 20 offentliggøre en række oplysninger om bl.a. kapitalgrundlag, solvensbehov og kreditrisiko. Sparekassen har valgt at offentliggøre oplysningerne i "Rapport af risikooplysninger".

Rapporten kan findes på Sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/om/regnskab

Redegørelse for samfundsansvar – CSR

Sparekassen er omfattet af regler om udarbejdelse af en redegørelse om samfundsansvar. De specifikke regler fremgår af "Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl." § 135 B.

Som en del af reglerne skal sparekassen udarbejde politikker inden for områderne:

- Miljø og klimapåvirkninger
- Sociale forhold og medarbejderforhold
- Menneskerettigheder
- Antikorruption og bestikkelse.

Politikkerne skal definere, hvordan sparekassen integrerer hensyn til samfundsansvar inden for de angivne områder. Sparekassen kan vælge ikke at udarbejde politikker på de nævnte områder, men skal i disse tilfælde begrunde fravalget.

Sparekassen har specifikt fravalgt at udarbejde en politik for området, "Miljø og klimapåvirkninger" på grund af sparekassens virksomhed som pengeinstitut og deraf afledte virksom-

hedsaktiviteter. Sparekassen producerer eller arbejder ikke med kemikalier og forbruger ikke naturressourcer i væsentligt omfang. Ligeledes anses virksomhedsdriften heller ikke at have væsentlig negativ betydning for miljøet eller at medføre uønskede klimapåvirkninger. Fravalget af en decideret politik på området betyder dog ikke, at sparekassen ikke løbende arbejder på at beskytte miljøet og reducere uønskede klimapåvirkninger. Sparekassen har allerede ind- og gennemført en lang række initiativer relateret til miljø og klimapåvirkninger, der beskrives i den udarbejdede CSR-rapport.

Redegørelse for samfundsansvar – CSR for Sparekassen Sjælland-Fyn koncernen offentliggøres på sparekassens hjemmeside:

www.spks.dk/om/regnskab

Regnskabskommentering, moderselskabet

Regnskabet 2019

Regnskabsresultatet for moderselskabet, Sparekassen Sjælland-Fyn A/S afspejles i stor udstrækning i koncernregnskabet, da kun en mindre del af koncernens samlede forretningsaktiviteter foretages i datterselskaberne.

Størstedelen af koncernens ejendomsportefølje hører til i datterselskabet, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S.

Moderselskabets resultat før skat ender på 244,8 mio. kr. mod 225,9 mio. kr. i 2018. Resultatet anses som tilfredsstillende.

Resultatopgørelsen

Nettorenteindtægter

Moderselskabets nettorenteindtægter opgøres for 2019 til 540,2 mio. kr., hvilket er en stigning på 23,0 mio. kr. i forhold til 2018. Stigningen kan henføres til både øgede renteindtægter og faldende renteudgifter.

Renteindtægterne er steget med 10,3 mio. kr., hvilket er en kombination af lavere renteindtægter på udlån og højere renteindtægter på obligationer og rentekontrakter.

Renteudgifter er faldet 12,7 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives en tilpasning af rentesatserne på indlån, færre renteudgifter ved placering af likviditet i indskudsbeviser samt omlægning af efterstillet kapital til lavere rentesatser.

Gebyr- og provisionsindtægter

Gebyr- og provisionsindtægterne viser en fremgang på 83,0 mio. kr. og udgør i alt 541,7 mio. kr. De væsentligste indtægter kommer fra de garantiprovisioner, der modtages i forbindelse med formidlingen og konvertering af realkreditlån til private og erhvervsvirksomheder.

Stigningen kan tilskrives en generel stor forretningsaktivitet, hvor der har været forhøjet aktivitet med formidling og konvertering af realkreditlån i samarbejdspartnerne Totalkredit og DLR Kredit.

Gebyrer og kurtage, der direkte kan relateres til forøget konverteringsaktivitet og ejendoms-handler stiger ca. 30-35 mio. kr. Garantiprovission i alt stiger 12,3 mio. kr. Den resterende del af udviklingen kan tilskrives øget aktivitet som følge af de senere års kundetilgang, samt de gennemførte pristilpasninger for betaling af de serviceydelser sparekassen leverer.

Omkostninger

De samlede udgifter til personale- og administration falder 37,4 mio. kr., svarende til 5 %.

De samlede udgifter til personale og administration i moderselskabet udgjorde i 2019 708,0 mio. kr. mod 745,4 mio. kr. i 2018.

Vederlag til bestyrelse og direktion stiger 2,8 mio. kr. til 14,5 mio. kr., hvilket primært kan henføres til udvidelsen af direktionen og sekundært

til mindre reguleringer i vederlaget til bestyrelse og direktion.

Personaleudgifter i alt falder til trods for overenskomstmæssige lønreguleringer og en stigning i lønsumsafgiften i forhold til sidste år og udgør 447,9 mio. kr. Udviklingen i personaleudgifter kan henføres til en reduktion i antallet af medarbejdere. Reduktionen i medarbejderantallet er i al væsentlighed foregået ved naturlig afgang. Udviklingen i såvel personaleudgifter som medarbejderantallet forventes fortsat i 2020. De samlede omkostninger til ledelse og personale andrager 462,4 mio. kr. i 2019.

Øvrige administrationsomkostninger falder 36,7 mio. kr., svarende til 13 % og udgør 245,6 mio. kr. Den primære årsag til faldet skal findes i implementeringen af regnskabsstandarden IFRS 16, hvor leasingudgifter – for sparekassens vedkommende primært huslejeudgifter – flyttes fra posten øvrige administrationsomkostninger til posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver

Posten stiger 54,6 mio. kr., hvilket kan henføres til ovennævnte implementeringen af regnskabsstandarden IFRS 16 samt restaf- og nedskrivning på 21,6 mio. kr. vedrørende kundeportefølje (se regnskabskommentering side 11).

Nedskrivninger på udlån m.v.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 27,8 mio. kr. Niveauet for nedskrivninger på udlån m.v. er dermed fortsat lavt, omend der er tale om en stigning i forhold til 2018. Udviklingen dækker netto over nye nedskrivninger, tilbageførsler af tidligere nedskrivninger og beløb indgået på tidligere afskrevne fordringer. På tidligere afskrevne fordringer er der i 2019 indtægtsført 31,4 mio. kr. Posten nedskrivninger på udlån m.v. har de senere år været begunstiget af højkonjunktur med lav arbejdsløshed, generelt fornuftige rammevilkår for virksomheder og et lavt renteniveau i samfundet. I de kommende år vil sparekassen sandsynligvis opleve et moderat stigende niveau i nedskrivningerne. Men som følge af mange års arbejde med øget diversificering af risiko på forskellige sektorer jf. branchefordeling i note 14 samt en generel styrkelse af kreditbogen, er sparekassen fornuftigt rustet til et eventuelt forløb med et gradvist forværret konjunkturbillede.

Balancen

Lige som for resultatets vedkommende udgør moderselskabets balance i høj grad koncernbalancen, hvorfor der henvises til kommenteringer under koncernen.

Resultat- og balanceposter, samt noter for moderselskabet findes sidst i denne årsrapport sammen med de tilsvarende regnskabsoplysninger for koncernen.

Årsregnskab

Koncern og moderselskab

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsesberetningen er

udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver og pas-

siver, finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og kon-

cernens og sparekassens finansielle stilling som helhed samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Holbæk, den 10. februar 2020

Direktion

Lars Petersson
Administrerende direktør

Bruno Riis-Nielsen
Sparekassedirektør

Lars Bolding
Sparekassedirektør

Bestyrelsen

Thomas Kullegaard
Formand

Jakob Nørrekjær Andersson
Næstformand

Bent Andersen

Erik Larsen

Otto Frederik Spliid

Kirsten Hede Nielsen

Per Olsen

Helle Lindhof Bjørnøe

Mads Wallin

Intern revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Den udførte revision

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Holbæk, den 10. februar 2020

Thomas Sandal
Revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Konklusion

Vi har revideret koncern- og årsregnskabet for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som sparekassen samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber, og årsregnskabet for sparekassen udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 er i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber for så vidt angår koncernregnskabet og i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S den 13. marts 2014 for regnskabsåret 2014. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 6 år frem til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncern- og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncern- og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Nedskrivninger på udlån

Udlån udgør i koncernen og sparekassen henholdsvis 12.217 mio. kr. og 12.305 mio. kr., og nedskrivninger på udlån udgør i koncernen og sparekassen henholdsvis 657 mio. kr. og 631 mio. kr. pr. 31. december 2019.

Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån er forbundet med skøn og vurderinger. Som følge af væsentligheden af de foretagne skøn og vurderinger er revision af nedskrivninger på udlån et centralt forhold ved revisionen.

Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 41.

Vi har vurderet, at følgende områder er de mest skønsmæssige og har krævet en øget opmærksomhed ved revisionen:

- Vurdering af om udlån er kreditforringet
- Parameterestimer i den modelbaserede beregning, herunder justering for fremtidige økonomiske forhold
- Fastlæggelse af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger på udlånene, herunder værdiansættelse af sikkerheder
- Ledelsesmæssige skøn over tab på kunder

Forholdet er behandlet således i revisionen

Vi har revideret måling af udlån, herunder de foretagne nedskrivninger på udlån. Vores revision har omfattet en gennemgang af relevante forretningsgange og test af kontroller vedrørende de forhold, der er de mest skønsmæssige og har krævet opmærksomhed ved revisionen, samt en analyse af størrelsen af nedskrivningerne.

Vores revisionshandling har desuden omfattet:

- Risikobaseret test af udlån for at sikre, at der sker rettidig identifikation af udlån, der er kreditforringet, herunder at der foretages korrekt nedskrivning herpå
- Vurdering af de anvendte parameterestimer i den modelbaserede beregning, herunder justeringen for fremtidige økonomiske forhold

- Vurdering af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger på udlånene, herunder værdiansættelse af sikkerheder
- Vurdering af de ledelsesmæssige skøn over tab på kunder

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncern- og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncern- og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for koncern- og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Internati-

onal Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i lov om finansiel virksomhed for så vidt angår koncernen og i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncern- og årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncern- og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og sparekassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncern- og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om den skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis

eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncern- og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncern- og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncern- og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncern- og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncern- og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncern- og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 10. februar 2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Jens Ringbæk
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 27735

Christian Dalmoose Pedersen
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 24730

Resultatopgørelse

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
4	Renteindtægter opgjort efter den effektive rentemetode	551.784	569.135	528.489	545.247
4	Andre renteindtægter	64.411	37.355	64.411	37.355
5	Renteudgifter	51.468	65.659	52.713	65.459
	Netto renteindtægter	564.727	540.831	540.187	517.143
	Udbytte af aktier m.v.	24.935	24.363	24.935	24.363
6	Gebyrer og provisionsindtægter	541.357	458.704	541.694	458.629
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	17.745	19.129	17.511	18.827
	Netto rente- og gebyrindtægter	1.113.274	1.004.769	1.089.305	981.308
7	Kursreguleringer	-43.573	21.228	-27.920	27.009
	Andre driftsindtægter	27.380	15.908	8.981	5.525
8	Udgifter til personale og administration	725.744	746.156	707.964	745.394
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	85.467	48.645	97.604	43.001
10	Andre driftsudgifter	19.277	19.930	11.962	12.257
11	Nedskrivninger på udlån m.v.	16.930	4.394	27.819	5.030
17	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	1.679	7.561	19.800	17.749
	Resultat før skat	251.342	230.342	244.817	225.909
12	Skat	24.618	22.105	18.093	17.672
	Årets resultat	226.724	208.237	226.724	208.237
	Forslag til resultatdisponering				
	Rente hybrid kernekapital			24.475	60.110
	Udbytte for regnskabsåret			52.125	43.437
	Overført resultat			150.124	104.690
	Disponeret i alt			226.724	208.237
	Årets resultat pr. aktie				
31	Årets resultat pr. aktie (kr.)	11,7	9,3	11,7	9,3
31	Årets resultat pr. aktie, udvandet (kr.)	11,7	9,3	11,7	9,3

Totalindkomstopgørelse

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
	Årets resultat	226.724	208.237	226.724	208.237
	Anden totalindkomst, som ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen				
	Dagsværdiregulering af ejendomme	0	-250	0	-250
	Skat relateret til dagsværdiregulering af ejendomme	4	4	4	4
	Anden totalindkomst, som kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen				
	Dagsværdiregulering af finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige betalingsstrømme ¹				
	- Årets værdiregulering	-81	-74	-81	-74
	- Skat af anden totalindkomst	18	16	18	16
	Anden totalindkomst i alt	-59	-304	-59	-304
	Totalindkomst i alt	226.665	207.933	226.665	207.933

¹ Dagsværdireguleringen vedrører fællesledet virksomhed

Balance pr. 31. december

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	441.069	412.575	441.069	412.575
13	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.540.933	1.408.153	2.529.609	1.402.499
14	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	12.217.237	12.173.964	12.305.355	12.239.986
15	Obligationer til dagsværdi	6.591.480	6.620.883	6.591.480	6.620.883
16	Aktier m.v.	693.719	801.307	693.719	801.307
17	Kapitalandele i associerede virksomheder	46.709	75.340	10.194	38.315
17	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	367.937	352.514
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.770.777	1.313.431	1.770.777	1.313.431
19	Immaterielle aktiver	91.323	125.090	91.323	125.090
20	Grunde og bygninger i alt	473.832	427.460	188.899	58.082
	Investerings ejendomme	157.465	158.728	6.258	7.289
	Domicilejendomme	316.367	268.732	182.641	50.793
21	Øvrige materielle aktiver	34.151	48.861	34.151	48.861
	Aktuelle skatteaktiver	0	0	1.705	2.700
23	Udskudte skatteaktiver	163.753	175.689	155.070	165.626
25	Andre aktiver	226.864	210.334	186.892	172.106
	Periodeafgrænsningsposter	66.722	64.277	66.654	64.209
Aktiver i alt		25.358.569	23.857.364	25.434.834	23.818.184

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
	Passiver				
	Gæld				
26	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	525.436	425.191	524.210	423.810
27	Indlån og anden gæld	18.699.583	18.222.949	18.762.345	18.236.324
18	Indlån i puljeordninger	1.770.777	1.313.431	1.770.777	1.313.431
	Aktuelle skatteforpligtelser	3.601	960	0	0
28	Andre passiver	339.667	261.486	379.406	228.568
	Periodeafgrænsningsposter	32.800	23.928	11.391	6.632
	Gæld i alt	21.371.864	20.247.945	21.448.129	20.208.765
	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier m.v.	64.795	61.096	64.795	61.096
	Andre hensatte forpligtelser	11.416	10.512	11.416	10.512
29	Hensatte forpligtelser i alt	76.211	71.608	76.211	71.608
30	Efterstillede kapitalindskud	673.141	454.499	673.141	454.499
	Egenkapital				
31	Aktiekapital	173.750	173.750	173.750	173.750
	Opskrivningshenlæggelser	2.886	2.882	2.886	2.882
	Bunden sparekasserreserve	561.378	561.378	561.378	561.378
	Overført overskud	2.113.447	1.959.410	2.113.447	1.959.410
	Egenkapital ekskl. hybrid kernekapital i alt	2.851.461	2.697.420	2.851.461	2.697.420
	Hybrid kernekapital	385.892	385.892	385.892	385.892
	Egenkapital i alt	3.237.353	3.083.312	3.237.353	3.083.312
	Passiver i alt	25.358.569	23.857.364	25.434.834	23.818.184

33 Eventualforpligtelser

Egenkapitalopgørelse

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen							Egenkapital i alt
		Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Bunden sparekasse- reserve	Reserve for værdi- regulering af sikringsinstr. ¹	Foreslået udbytte	Overført overskud	Egenkapital, ekskl. hybrid kernekapital i alt	
	Egenkapital pr. 1.1.2019	173.750	2.882	561.378	-177	43.437	1.916.152	2.697.420	3.083.312
	Årets resultat	0	0	0	0	52.125	150.124	202.249	226.724
	Anden totalindkomst								
	Dagsværdiregl. af ejendomme	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dagsværdiregulering af finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme:								
	Årets værdiregulering	0	0	0	-81	0	0	-81	-81
	Skat af anden totalindkomst	0	4	0	18	0	0	22	22
	Anden totalindkomst i alt	0	4	0	-63	52.125	150.124	-59	-59
	Totalindkomst for regnskabsåret	0	4	0	-63			202.190	226.665
	Køb af egne aktier	0	0	0	0	0	-11.325	-11.325	-11.325
	Salg af egne aktier	0	0	0	0	0	6.590	6.590	6.590
	Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-43.437	23	-43.414	-43.414
	Udbetalt rente hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-24.475	-24.475
	Egenkapital pr. 31.12.2019	173.750	2.886	561.378	-240	52.125	2.061.564	2.851.461	3.237.353

1 Reserve for værdiregulering af sikringsinstrument vedrører fællesledet virksomhed

Egenkapitalopgørelse

		Koncernen								
Note	Beløb i 1.000 kr.	Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Bunden sparekasse- reserve	Reserve for værdi- regulering af sikringsinstr. ¹	Foreslået udbytte	Overført overskud	Egenkapital, ekskl. hybrid kernekapital i alt	Hybrid kerne- kapital	Egenkapital i alt
	Egenkapital pr. 1.1.2018	130.312	3.128	561.378	-119	0	1.532.878	2.227.576	584.837	2.812.413
	Ændring anvendt regnskabspraksis	0	0	0	0	0	-109.167	-109.167	0	-109.167
	Egenkapital pr. 1.1.2018, herefter	130.312	3.128	561.378	-119	0	1.423.711	2.118.409	584.837	2.703.246
	Årets resultat	0	0	0	0	43.437	104.691	148.128	60.110	208.237
	Anden totalindkomst									
	Dagsværdiregl. af ejendomme	0	-250	0	0	0	0	-250	0	-250
	Dagsværdiregulering af finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme:									
	Årets værdiregulering	0	0	0	-74	0	0	-74	0	-74
	Skat af anden totalindkomst	0	4	0	16	0	0	20	0	20
	Anden totalindkomst i alt	0	-246	0	-58	0	0	-304	0	-304
	Totalindkomst for regnskabsåret	0	-246	0	-58	43.437	104.691	147.824	60.110	207.933
	Tilgang ved emission	43.437	0	0	0	0	393.243	436.680	0	436.680
	Køb af egne aktier	0	0	0	0	0	-1.154	-1.154	0	-1.154
	Salg af egne aktier	0	0	0	0	0	170	170	0	170
	Tilgang hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	-4.509	-4.509	321.000	316.492
	Afgang hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	-520.000	-520.000
	Udbetalt rente hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	-60.054	-60.054
	Egenkapital pr. 31.12.2018	173.750	2.882	561.378	-177	43.437	1.916.152	2.697.420	385.892	3.083.312

1 Reserve for værdiregulering af sikringsinstrument vedrører fællesledet virksomhed

Egenkapitalopgørelse

Sparekassen (moderselskabet)

Note	Beløb i 1.000 kr.	Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Bunden sparekasse- reserve	Reserve for værdi- regulering af sikringsinstr. ¹	Foreslået udbytte	Overført overskud	Egenkapital, ekskl. hybrid kernekapital i alt	Hybrid kerne- kapital	Egenkapital i alt
	Egenkapital pr. 1.1.2019	173.750	2.882	561.378	-177	43.437	1.916.152	2.697.420	385.892	3.083.312
	Årets resultat	0	0	0	0	52.125	150.124	202.249	24.475	226.724
	Anden totalindkomst									
	Dagsværdiregl. af ejendomme	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dagsværdiregulering af finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme:									
	Årets værdiregulering	0	0	0	-81	0	0	-81	0	-81
	Skat af anden totalindkomst	0	4	0	18	0	0	22	0	22
	Anden totalindkomst i alt	0	4	0	-63	52.125	150.124	-59	0	-59
	Totalindkomst for regnskabsåret	0	4	0	-63			202.190	24.475	226.665
	Køb af egne aktier	0	0	0	0	0	-11.325	-11.325	0	-11.325
	Salg af egne aktier	0	0	0	0	0	6.590	6.590	0	6.590
	Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-43.437	23	-43.414	0	-43.414
	Udbetalt rente hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	-24.475	-24.475
	Egenkapital pr. 31.12.2019	173.750	2.886	561.378	-240	52.125	2.061.564	2.851.461	385.892	3.237.353

1 Reserve for værdiregulering af sikringsinstrument vedrører fællesledet virksomhed

Egenkapitalopgørelse

Sparekassen (moderselskabet)

Note	Beløb i 1.000 kr.	Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Bunden sparekasse- reserve	Reserve for værdi- regulering af sikringsinstr. ¹	Foreslået udbytte	Overført overskud	Egenkapital, ekskl. hybrid kernekapital i alt	Hybrid kerne- kapital	Egenkapital i alt
	Egenkapital pr. 1.1.2018	130.312	3.128	561.378	-119	0	1.532.878	2.227.576	584.837	2.812.413
	Ændring anvendt regnskabspraksis	0	0	0	0	0	-109.167	-109.167	0	-109.167
	Egenkapital pr. 1.1.2018, herefter	130.312	3.128	561.378	-119	0	1.423.711	2.118.409	584.837	2.703.246
	Årets resultat	0	0	0	0	43.437	104.691	148.128	60.110	208.237
	Anden totalindkomst									
	Dagsværdiregl. af ejendomme	0	-250	0	0	0	0	-250	0	-250
	Dagsværdiregulering af finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme:									
	Årets værdiregulering	0	0	0	-74	0	0	-74	0	-74
	Skat af anden totalindkomst	0	4	0	16	0	0	20	0	20
	Anden totalindkomst i alt	0	-246	0	-58	0	0	-304	0	-304
	Totalindkomst for regnskabsåret	0	-246	0	-58	43.437	104.691	147.824	60.110	207.933
	Tilgang ved emission	43.437	0	0	0	0	393.243	436.680	0	436.680
	Køb af egne aktier	0	0	0	0	0	-1.154	-1.154	0	-1.154
	Salg af egne aktier	0	0	0	0	0	170	170	0	170
	Tilgang hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	-4.509	-4.509	321.000	316.492
	Afgang hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	-520.000	-520.000
	Udbetalt rente hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	-60.054	-60.054
	Egenkapital pr. 31.12.2018	173.750	2.882	561.378	-177	43.437	1.916.152	2.697.420	385.892	3.083.312

1 Reserve for værdiregulering af sikringsinstrument vedrører fællesledet virksomhed

Pengestrømsopgørelse

Koncernen

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018
Årets totalindkomst		226.665	207.933
Regulering for beløb uden likviditetseffekt			
Kursregulering, aktier	-39.201	-46.264	
Kursregulering, obligationer	54.630	21.752	
Nedskrivninger på udlån m.v.	16.930	4.394	
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	61.214	48.645	
Periodeafgrænsningsposter (netto)	-797	490	
Hensatte forpligtelser	4.603	909	
Værdiregulering af investeringsejendomme	10.335	7.026	
Regnskabsmæssig skat	24.618	22.105	
Regulering for beløb med likviditetseffekt			
Betalt skat	6.572	374	
Driftens likvidetsbidrag		365.569	267.364
Forskydning i driftskapital			
Kreditinstitutter	100.245	-14.038	
Udlån reguleret for årets nedskrivninger m.v.	-60.764	-638.794	
Andre aktiver og passiver (netto)	-10.527	36.717	
Aktier m.v.	146.789	-101.460	
Obligationer til dagsværdi	-25.227	-1.802.893	
Obligationer til amortiseret kostpris - hold til udløb	0	99.999	
Indlån og anden gæld	476.634	1.633.617	
Forskydning i driftskapital i alt		627.150	-786.852
Pengestrømme fra driftsaktivitet		992.719	-519.488

Koncernen

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018
Investeringsaktivitet			
Afgang kapitalandele i associeret virksomhed	25.000	0	
Køb af immaterielle anlægsaktiver	-7.538	-8.270	
Salg af immaterielle anlægsaktiver	249	0	
Køb af materielle anlægsaktiver	-102.311	-114.985	
Salg af materielle anlægsaktiver	105.779	51.161	
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		21.179	-72.094
Finansieringsaktivitet			
Efterstillede kapitalindskud	220.000	52.480	
Hybrid kernekapital	0	-203.508	
Tilgang ved emission	0	436.680	
Egne aktier m.v.	-4.735	-984	
Udbetalt rente hybrid kernekapital	-24.475	-60.054	
Udbetalt udbytte	-43.414	0	
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		147.376	224.614
Ændring i likviditet		1.161.274	-366.968
Likvider primo		1.820.728	2.187.696
Likvider ultimo		2.982.002	1.820.728
Likvider			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	441.069	412.575	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.540.933	1.408.153	
Likvider ultimo		2.982.002	1.820.728

Noteoversigt

1. Femårsoversigt
2. Anvendt regnskabspraksis
3. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder
4. Renteindtægter
5. Renteudgifter
6. Gebyrer og provisionsindtægter
7. Kursreguleringer
8. Udgifter til personale og administration
9. Antal beskæftigede
10. Andre driftsudgifter
11. Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen)
12. Skat
13. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
14. Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris
15. Obligationer til dagsværdi
16. Aktier m.v.
17. Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder
18. Puljeordninger
19. Immaterielle aktiver
20. Grunde og bygninger
21. Øvrige materielle aktiver
22. Leasingaktiver og -forpligtelser
23. Udsudte skatteaktiver/-passiver
24. Aktiver i midlertidig besiddelse
25. Andre aktiver
26. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
27. Indlån og anden gæld
28. Andre passiver
29. Hensatte forpligtelser
30. Efterstillede kapitalindskud
31. Aktiekapital
32. Aktionærforhold
33. Eventualforpligtelser og -aktiver
34. Aktiver stillet som sikkerhed
35. Kapitalforhold
36. Nærtstående parter
37. Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier ultimo året
38. Afledte finansielle instrumenter
39. Likvider
40. Finansielle aktiver og forpligtelser, koncern
41. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici
 - Kreditrisiko
 - Markedsrisiko
 - Likviditetsrisiko
 - Operationel risiko
42. Selskabsmeddelelser

Noter

Koncernen

Note	Beløb i mio. kr.	2019	2018	2017	2016	2015
1 Femårsoversigt						
Resultatopgørelsen i hovedposter						
Netto renteindtægter		565	541	542	551	602
Netto rente- og gebyrindtægter		1.113	1.005	999	973	1.020
Kursreguleringer		-44	21	43	47	-58
Udgifter til personale og administration		726	746	691	644	613
Af- og nedskrivninger på aktiver		85	49	59	52	31
Nedskrivninger på udlån m.v.		17	4	33	107	150
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder		2	8	3	2	3
Skat		25	22	16	12	-8
Årets resultat		227	208	257	216	144
Balancen i hovedposter						
Udlån		12.217	12.174	11.681	10.474	9.763
Fondsbeholdning		7.285	7.422	5.593	6.124	6.445
Indlån inkl. indlån i puljer		20.470	19.536	17.495	16.041	15.011
Egenkapital		3.237	3.083	2.812	2.588	2.469
Aktiver i alt		25.359	23.857	21.487	19.859	18.730
Efterstillede kapitalindskud		673	454	403	466	465

Koncernen

Note	Beløb i mio. kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Nøgletal						
Kapitalprocent		20,1	17,7	16,3	15,6	15,5
Kernekapitalprocent		16,2	15,1	14,0	12,9	13,0
Egenkapitalforrentning før skat ⁴		8,0	8,0	10,1	9,0	5,8
Egenkapitalforrentning efter skat ⁴		7,2	7,2	9,5	8,5	6,2
Indtjening pr. omkostningskrone		1,30	1,28	1,34	1,28	1,16
Renterisiko i.ft. kernekapital efter fradrag		0,2	-1,0	1,1	-0,2	1,3
Valutaposition i.ft. kernekapital efter fradrag		0,6	0,7	0,7	0,2	0,6
Valutarisiko i.ft. kernekapital efter fradrag		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån plus nedskrivn. herpå i forhold til indlån		62,9	67,5	72,2	71,7	75,5
Udlån i forhold til egenkapital		3,8	3,9	4,2	4,0	4,0
Årets udlånsvækst ⁴		0,4	5,5	11,5	7,3	-2,2
Likviditet, LCR		335	278	263	200	300
Sum af store engagementer (< 175%) ⁵		76,5	96,1	125,4		
Årets nedskrivningsprocent		0,1	0,0	0,2	0,7	1,0
Akk. nedskrivningsprocent ¹		3,7	5,8	5,6	6,8	9,1
Afkastningsgrad ⁴		0,9	0,9	1,2	1,1	0,8
Årets resultat pr. aktie (kr.) ³		11,7	9,3	15,3	12,1	6,4
Indre værdi pr. aktie (kr.) ²		164,7	155,3	170,9	159,1	149,7
Udbytte pr. aktie (kr.)		3,0	2,5	0,0	3,1	3,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie (price/earning) ³		7,7	8,7	7,4	8,7	15,1
Børskurs/indre værdi pr. aktie (price/equity) ²		0,5	0,5	0,7	0,7	0,7

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav. Nøgletal for 2019 og sammenligningstal for 2018-2015 præsenteres i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS).

1. I nøgletallet indgår ikke underkurs. Se note 11 for en specifikation af de samlede nedskrivninger, hensættelser og underkurser.
2. Beregnet med udgangspunkt i antal aktier i omløb ultimo året.
3. Beregnet på grundlag af gennemsnitligt antal aktier over året. I beregningen for 2015 indgår kun resultatet for perioden fra børsnoteringen 3. december 2015 til ultimo året.
4. Nøgletallet er i 2018 beregnet med udgangspunkt i åbningsbalancen efter implementering af IFRS 9.
5. Nyt pejlemærke der trådte i kraft i 2018. Pejlemærket er ikke beregnet for 2015-2016.

Noter

Sparekassen (moderselskabet)

Note	Beløb i mio. kr.	2019	2018	2017	2016	2015
1 Femårsoversigt (fortsat)						
Resultatopgørelsen i hovedposter						
Netto renteindtægter	540	517	516	521	566	
Netto rente- og gebyrindtægter	1.089	981	973	943	987	
Kursreguleringer	-28	27	57	69	-47	
Udgifter til personale og administration	708	745	693	641	608	
Af- og nedskrivninger på aktiver	98	43	40	45	30	
Nedskrivninger på udlån m.v.	28	5	32	112	146	
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	20	18	-2	-20	16	
Skat	18	18	14	-17	-12	
Årets resultat	227	208	257	216	144	
Balancen i hovedposter						
Udlån	12.305	12.240	11.671	10.429	9.668	
Fondsbeholdning	7.285	7.422	5.594	6.124	6.445	
Indlån inkl. indlån i puljer	20.533	19.549	17.497	16.053	15.005	
Egenkapital	3.237	3.083	2.812	2.588	2.469	
Aktiver i alt	25.435	23.818	21.443	19.845	19.254	
Efterstillede kapitalindskud	673	454	403	466	465	

Sparekassen (moderselskabet)

Note	Beløb i mio. kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Nøgletal						
Kapitalprocent	19,9	17,7	16,4	15,6	15,6	
Kernekapitalprocent	16,1	15,2	14,1	13,0	13,1	
Egenkapitalforrentning før skat ⁴	7,7	7,8	10,0	7,9	5,7	
Egenkapitalforrentning efter skat ⁴	7,2	7,2	9,5	8,5	6,2	
Indtjening pr. omkostningskrone	1,29	1,28	1,35	1,25	1,16	
Renterisiko i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,0	-1,2	0,8	-0,6	1,1	
Valutaposition i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,6	0,7	0,7	0,2	0,6	
Valutarisiko i.f.t. kernekapital efter fradrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Udlån plus nedskrivn. herpå i forhold til indlån	63,0	67,6	71,9	71,1	72,9	
Udlån i forhold til egenkapital	3,8	4,0	4,2	4,1	3,9	
Årets udlånsvækst ⁴	0,5	6,1	11,9	7,9	-2,9	
Likviditet, LCR	335	278	263	200	300	
Sum af store engagementer (< 175%) ⁵	76,2	95,5	124,3			
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,0	0,2	0,7	1,0	
Akk. nedskrivningsprocent ¹	3,5	5,6	5,4	6,5	8,9	
Afkastningsgrad ⁴	0,9	0,9	1,2	1,1	0,9	
Årets resultat pr. aktie (kr.) ³	11,7	9,3	15,3	12,1	6,4	
Indre værdi pr. aktie (kr.) ²	164,7	155,3	170,9	159,1	149,7	
Udbytte pr. aktie (kr.)	3,0	2,5	0,0	3,1	3,0	
Børskurs/årets resultat pr. aktie (price/earning) ³	7,7	8,7	7,4	8,7	15,1	
Børskurs/indre værdi pr. aktie (price/equity) ²	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav.

1. I nøgletallet indgår ikke underkurs. Se note 11 for en specifikation af de samlede nedskrivninger, hensættelser og underkurser.
2. Beregnet med udgangspunkt i antal aktier i omløb ultimo året.
3. Beregnet på grundlag af gennemsnitligt antal aktier over året. I beregningen for 2015 indgår kun resultatet for perioden fra børsnoteringen 3. december 2015 til ultimo året.
4. Nøgletallet er i 2018 beregnet med udgangspunkt i åbningsbalancen efter implementering af IFRS 9.
5. Nyt pejlemærke der trådte i kraft i 2018. Pejlemærket er ikke beregnet for 2015-2016.

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis

Koncernregnskabet for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S er udarbejdet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som er godkendt af EU. Årsregnskabet for moderselskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. samt Finanstilsynets udstedte vejledninger. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle virksomheder.

Årsrapporten aflægges i danske kroner (DKK), der er præsentationsvaluta for koncernens aktiviteter og moderselskabets funktionelle valuta, og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder vedrørende udarbejdelse af årsregnskabet fremgår af note 3. For at øge overblikket og for at mindske antallet af noteoplysninger, hvor såvel beløb som de kvalitative oplysninger vurderes som uvæsentlige for regnskabsbrugere, er enkelte oplysninger udeladt.

Ændring af anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis for koncernen og moderselskabet er ændret i forhold til tidligere år som beskrevet nedenfor.

Implementeringen af nye og ændrede IFRS-standarder og fortolkningsbidrag med ikrafttrædelse 1. januar 2019 har givet anledning til ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Ændringen er foranlediget af implementeringen af regnskabsstandarden IFRS 16.

Ændringen har mærkbar betydning for den regnskabsmæssige behandling af sparekassens indgåede leasingkontrakter som leasingtager.

IFRS 16 kræver således, at alle leasingkontrakter (bortset fra leasingkontrakter af kort varighed og vedrørende aktiver med lille værdi) skal indregnes i balancen som en brugsrettighed og en leasingforpligtelse, der måles til nutidsværdien af minimumsleasingydelse over leasingperioden.

Brugsretten skal efterfølgende afskrives på samme måde som andre anlægsaktiver, typisk lineært over leasingperioden, og der skal beregnes en rente vedrørende leasingforpligtelsen svarende til behandlingen af finansiell leasing i henhold til IAS 17.

Sparekassen har valgt at førtidsimplementere Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse nr. 1441 af 3. december 2018, således at leasingaftaler indregnes og måles på samme måde i moderselskabet som på koncernniveau.

Sparekassen anvender en simplificeret model så standarden implementeres fra og med ikrafttrædelsesåret. Der foretages således ikke tilpasninger af sammenligningstal.

Effekten af implementeringen af IFRS 16 på sparekassens åbningsbalance fremgår af tabellen.

Den anvendte regnskabspraksis er herudover ikke ændret.

Øvrige modelvalg i forhold til implementering af IFRS 16

- Aktivt opgøres til samme værdi som leasingforpligtelsen.
- Små aktiver er indregnet.
- Kortfristede leasing aftaler (som løber maksimalt 12 måneder) indregnes ikke.
- Lånerente anvendt til diskontering anvendes på porteføljeniveau.
- Etableringsomkostninger indregnes ikke.

Leasingaftaler på aktiver med lav værdi indgår under øvrige materielle aktiver og udgjorde pr. 1. januar 2019 3.072 t.kr.

Leasede aktiver afskrives jævnt før IFRS 16 over den forventede brugstid. Da sparekassen tidligere har opgjort eventualforpligtelserne i forhold til aftalernes opsigelsesvarsel, stiger forpligtelsen ved implementeringen af IFRS 16, hvilket også fremgår af tabellen herover.

Sparekassen har ingen kortfristede leasing aftaler. Lånerenter anvendt til diskontering udgør 1,95 % for domicilejendomme, 1,75 % for øvrige anlægsaktiver og 0 % for aktiver med lav værdi.

Beløb i 1.000 kr.	Eventualforpligtelser	Domicilejendomme	Øvrige anlægsaktiver	Leasingforpligtelser
Korrektioner til åbningsbalance (koncernen)				
Operationelle leasingforpligtelser 31.12.2018	78.071	-	-	-
Korrektioner til åbningsbalance IFRS 16-implementering	-78.071	81.848	4.420	84.529

Beløb i 1.000 kr.	Eventualforpligtelser	Domicilejendomme	Øvrige anlægsaktiver	Leasingforpligtelser
Korrektioner til åbningsbalance (moderselskab)				
Operationelle leasingforpligtelser 31.12.2018	158.751	-	-	-
Korrektioner til åbningsbalance IFRS 16 implementering	-158.751	180.461	4.420	181.653

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Leasingforpligtelsen stiger med 6.458 t.kr. (moderselskabet 22.902 t.kr.) i forhold til den tidligere indregnede eventualforpligtelse ved implementeringen af IFRS 16.

Efter IFRS 16 opgøres leasingforpligtelsen i forhold til den forventede brugstid, hvor forpligtelsen tidligere er opgjort i forhold til leje-/leasingaftalernes opsigelsesvarsel. Effekten heraf udgør en stigning i forpligtelsen på 10.453 t.kr. på koncernen (moderselskabet 33.989 t.kr.). Tilbageiskonteringen af leasingydelserne trækker i modsat retning med 3.995 t.kr. på koncernen (moderselskabet 11.087 t.kr.)

Ændring i regnskabsmæssige skøn

Sparekassen har i forbindelse med revurderingen af brugstiden på kunderelationer valgt, at afskrive den resterende del af aktivet i indeværende år. Det medfører en yderligere afskrivning på 21,6 mio. kr. i 2019.

Aktivet blev oprindeligt indregnet i forbindelse med overtagelsen af den sunde del af Max Bank A/S i 2011.

Standarder og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

Der er ved regnskabsårets afslutning en række nye eller ændrede standarder samt fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft eller godkendt til brug i EU. Sparekassen forventer først at implementere de nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, når de bliver obligatoriske. Ingen af de nye standarder eller fortolkningsbidrag forventes at få væsentlig indvirkning på koncernens regnskabsafslæggelse.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter Sparekassen Sjælland-Fyn A/S samt datterselskaber, hvori sparekassen har bestemmende indflydelse på de økonomiske og

driftsmæssige beslutninger. Sparekassen anses for at have kontrol, når den har bestemmende indflydelse over de relevante aktiviteter i den pågældende virksomhed, er eksponeret overfor eller har ret til et variabelt afkast fra investeringen, og kan anvende sin bestemmende indflydelse til at påvirke det variable afkast.

Se note 17 vedrørende kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og de enkelte datterselskabers regnskab opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Fællesledede virksomheder indregnes ved anvendelse af den indre værdis metode, under regnskabsposten associerede virksomheder.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet / stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen.

Fortjeneste eller tab ved salg eller afvikling af datterselskaber og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem på den ene side dagsværdien af salgsprovenuet eller afviklingssummen og dagsværdien af eventuelle resterende kapitalandele og på den anden side den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på afhændelses- eller afviklingstidspunktet, inkl. goodwill. Den derved opgjorte fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen tillige med akkumulerede valutakursreguleringer, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Finansielle instrumenter, som efter første indregning måles til amortiseret kostpris, måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte i anden totalindkomst.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afregningsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og instituttet i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehaver, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og henholdsvis kursen på betalingsdagen og balancedagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter samt løbende provisioner indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån eller et lån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument under renteindtægter/-udgifter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer (f.eks. depotgebyrer) indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at instituttet forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget.

Totalkredit kan kun modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratier og fratrædelsesgodtgørelser, indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til instituttets aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatet med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balance dagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførbare skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Det vurderes på hver balance dag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Sparekassen er sambeskattet med alle danske datterselskaber, og er administrationsselskab i sambeskatningen. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses

skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Tilgodehavende måles ved første indregning til dagsværdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. Efterfølgende måles tilgodehavender til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede, men endnu ikke realiserede tab.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Klassifikation og måling

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Dette indebærer, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende tre kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag

på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.

- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles sparekassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, enten fordi de indgår i en handelsbeholdning eller fordi, de indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier og indgår på dette grundlag i sparekassens interne ledelsesrapportering.

Model for nedskrivning for forventede kredittab

Alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, nedskrives for forventede kredittab og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, låntilsagn og garantier.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstatere instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af sandsynligheden for OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på sparekassens ratingmodeller, der er udviklet af datacentralen Bankdata, og sparekassens interne kreditstyring. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning ved en nedjustering i sparekassens interne rating af debitor svarende til én ratingklasse i Finanstilsynets vejledende ratingklassifikation, samt ved restancer i mere end 30 dage.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Sparekassen betragter kreditrisikoen som lav, når sparekassens interne rating af kunden svarer til rating klassifikation 2a (normal bonitet) eller bedre.

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, sparekassen har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Sparekassen har valgt denne definition, da den stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Dette indebærer, at en eksponering, som anses for at være misligholdt til regulatoriske formål, altid placeres i stadie 3.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de største eksponeringer tillige med de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages

på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en enklere model, som tager udgangspunkt i sparekassens inddeling af kunderne i forskellige ratingklasser og en vurdering af risikoen for de enkelte ratingklasser. Beregningen sker i et setup, der udvikles og vedligeholdes på sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI), og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne beriges herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer

en række justeringsfaktorer, som multipliceres på datacentralens "rå" estimater, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Sparekassen har besluttet at anvende overgangsordningen efter kapitalkravsdirektivet (CRD) således, at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld effekt på kapitalgrundlaget efter 5 år (efter 2022).

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis sparekassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Samtidig udgår nedskrivningen i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger. Der henvises til den uddybende beskrivelse i note 11.

Leasing

Leasingaktiver i forbindelse med finansielle leasingaftaler, hvor koncernen er leasinggiver, indregnes under udlån til nettoinvesteringen i leasingkontrakterne med fradrag af afskrivninger (afdrag), som beregnes efter annuitetsprincippet over leasingperioden. Indtægter fra leasingaktiverne indregnes på baggrund af den aftalte effektive rente i leasingkontrakterne og indgår i resultatopgørelsen under renteindtægter. Fortjeneste eller tab fra salg af leasingaktiver føres som henholdsvis andre driftsindtægter og andre driftsudgifter.

Alle leasingkontrakter (bortset fra leasingkontrakter af kort varighed) hvor koncernen er leasingtager indregnes i balancen som en brugsrettighed og en leasingforpligtelse, der måles til nutidsværdien af minimumsleasingydelse over leasingperioden. Brugsretten afskrives efterfølgende på samme måde som andre

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

anlægsaktiver, typisk lineært over leasingperioden, og der beregnes en rente vedrørende leasingforpligtelsen.

Sparekassen gør desuden følgende antagelser:

- Små aktiver er indregnet.
- Lånerente til diskontering anvendes på porteføljeniveau.

Afledte finansielle instrumenter og uafviklede spotforretninger

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelig anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre aktiver og andre passiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen.

Regnskabsmæssig sikring

Værdiregulering af finansielle instrumenter, der effektivt sikrer mod udsving i rentebetalinger på sparekassens finansiering, behandles som regnskabsmæssig sikring af pengestrømme og indregnes i anden totalindkomst.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatet sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler o.lign. eller alternativt kapitalværdiberegninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til indre værdi i moderselskabet efter regnskabsbekendtgørelsen. Andele af tilknyttede virksomheders resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder i koncernen og moderselskabet

Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden), hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter koncernens regnskabspraksis.

I resultatet indregnes den forholdsmæssige andel af virksomhedens resultat efter skat og eliminering af en forholdsmæssig andel af urealiserede interne fortjene-

ster og tab og med fradrag af eventuel nedskrivning af goodwill. I koncernens anden totalindkomst indregnes den forholdsmæssige andel af alle transaktioner og begivenheder, der er indregnet i anden totalindkomst i den associerede virksomhed.

Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Tilgodehavender og andre langfristede finansielle aktiver, der anses for at være en del af den samlede investering i den associerede virksomhed, nedskrives med eventuel resterende negativ indre værdi. Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser samt andre tilgodehavender hos associerede virksomheder nedskrives alene, hvis de vurderes uerholdelige.

Der indregnes alene en hensat forpligtelse til at dække den resterende negative indre værdi, hvis koncernen har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Ved køb af kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder anvendes overtagelsesmetoden.

Aktiver tilknyttet puljeordninger

Aktiver øremærket til kunders opsparing i puljeordninger måles til dagsværdi og indregnes i puljeordninger. Kundens indskud i puljeordninger indregnes i indlån i puljeordninger. Disse indlån måles til værdien af indskuddene, svarende til dagsværdien af aktiverne.

Afkast (renteindtægter og dagsværdireguleringer) af aktiver i puljeordninger og krediteringen af disse til kundeonti indregnes i særskilte poster i kursreguleringer. Koncernens og bankens resultat er således ikke påvirket af afkastet i puljeordningerne.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris og måles efterfølgende til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse, som beskrevet under "Værdiforringelsestest".

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomhedsovertagelse indregnes til kostpris og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske levetid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt.

Ændringer i afskrivningerne som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Øvrige immaterielle aktiver

Erhvervet software indregnes til anskaffelsessværdi og afskrives lineært over den forventede brugstid, der ikke overstiger 5 år.

Værdiforringelsestest

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver vurderes løbende og nedskrives over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi overstiger de forventede fremtidige nettoindtægter fra virksomheden eller aktivet.

Anskaffelse af immaterielle aktiver med kort levetid indregnes direkte i resultatopgørelsen under posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster.

Investerings ejendomme måles efter første indregning til dagsværdi. Ændringer i dagsværdi på investerings ejendomme indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som instituttet selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed. Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien.

Ejendommenes dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst og henføres til opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsler af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi.

Domicilejendomme afskrives lineært over en periode på 50 år. Der afskrives ikke på ejendommenes forventede scrapværdi.

Øvrige materielle aktiver

Materielle aktiver måles ved første indregning til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger baseret på

følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider, der udgør:

It-udstyr og maskiner	3 - 5 år
Inventar	3 - 5 år
Biler	3 - 5 år
Indretning af lejede lokaler	5 - 10 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer. Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i sparekassens besiddelse, og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi fratrukket transaktionsomkostninger og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi fratrukket transaktionsomkostninger og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen, og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles ved låneoptagelsen til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte stiftelsesprovisioner m.v. Efter første indregning sker måling til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem nettoprovenu og nominel værdi indregnes under renteudgifter over de efterstillede kapitalindskuds forventede løbetid.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Egenkapital

Foreslået udbytte

Udbytte, som bestyrelsen indstiller til generalforsamlingens godkendelse, indregnes som en særskilt reserve under egenkapitalen. Udbytte indregnes som en forpligtelse, når generalforsamlingens beslutning om udbetaling af udbytte foreligger.

Egne aktier

Anskaffelses- og afståelsessummer samt udbytte fra egne aktier indregnes direkte i overført resultat under egenkapitalen.

Noter

2 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hybrid kernekapital

Hybrid kernekapital med uendelig løbetid, og hvor sparekassen har en ubetinget ret til at undlade at betale renter, klassificeres som egenkapital, og betaling af renter indregnes direkte på egenkapitalen på betalingsstidspunktet som udlodning.

Bunden sparekassereseerve

Oprettet i forbindelse med sparekassens omdannelse til aktieselskab. Den bundne sparekassereseerve svarer til garantsparekassens frie reserver efter fradrag for indskud i forbindelse med oprettelse af Fonden for Sparekassen Sjælland.

Den bundne sparekassereseerve kan bruges til dækning af underskud, der ikke dækkes af beløb, der kan anvendes til udbytte i aktieselskabet.

Til sparekassereseerven skal årligt henlægges en del af overskuddet i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S i henhold til § 213 i lov om finansiel virksomhed. Henlæggelsen kan dog ikke overstige en af Finanstilsynet fastsat referencerente. Referencerenten er for 2019 fastsat til 0 %.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt sparekassens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat. Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter samt køb, udvikling, forbedring og salg m.v. af immaterielle og materielle anlægs-

aktiver. Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i sparekassens aktiekapital, efterstillede kapitalindskud og omkostninger forbundet hermed samt udbytte.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordrings-tilgodehavender hos centralbanker, tilgodehavender hos kreditinstitutter med oprindelig løbetid op til tre måneder samt værdipapirer med oprindelig løbetid op til tre måneder, som øjeblikkeligt kan omsættes til likvide beholdninger, og som kun har ubetydelig risiko for ændring i kursværdien.

Segmentoplysninger

Koncernen og sparekassen har alene et driftssegment, hvorfor der ikke afgives segmentoplysninger.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav.

Nøgletal for koncernen 2019 og sammenligningstal for 2018-2015 præsenteres i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS).

Sammenligningstal er ikke tilpasset ændringen i anvendt regnskabspraksis pr. 1. januar 2018 ved implementeringen af IFRS 9, med mindre det specifikt er anført.

Sammenligningstal vedr. aktiebaserede nøgletal er ganget med en justeringsfaktor som følge af aktieudvidelsen i 2018.

Der tilpasses ikke sammenligningstal ved implementeringen af IFRS 16 i 2019.

Noter

3. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Ved udarbejdelse af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af instituttets aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2019, er følgende:

- Nedskrivninger på finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris
- Investerings- og domicilejendomme
- Dagsværdi af finansielle instrumenter
- Goodwill
- Udskudte skatteaktiver

Nedskrivninger på finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris
Nedskrivninger på finansielle aktiver samt hensættelser på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan blive væsentlig.

Der foretages væsentlige skøn i forbindelse med værdiforringede udlån mv., hvor værdiansættelsen sker på baggrund af det mest sandsynlige udfald af betalingsstrømmene, herunder realisationsværdier af sikkerheder. En eventuel senere afvigelse i realiserede betalingsstrømme eller sikkerheder medfører en ændring i værdiansættelsen af udlån mv.. Det kan derfor være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn enten på grund af ny information, yderligere erfaringer eller efterfølgende begivenheder.

For hensættelser til tab på garantier, uudnyttede kreditter samt lånetilsagn, er det tillige forbundet med usikkerhed at fastslå, i hvilket omfang garantien vil blive effektiv, og der skal betales på den afgivne garanti.

Værdien af ejendomspant fastsættes ud fra en konkret vurdering af afkastkravet til den enkelte ejendom fratrasket en forsigtighedsreservation til omkostninger og usikkerhed. Der er store geografiske forskelle på afkastkravene, hvorfor prissætningerne løbende afstemmes med det professionelle marked.

Det udelukker dog ikke at der fremadrettet kan blive behov for yderligere nedskrivninger, bl.a. på sparekassens engagementer indenfor ejendomme, herunder pantebreve.

Den porteføljemæssige modelberegning der foretages, sker i et setup, der udvikles og vedligeholdes på sparekassens datacentral. Modellen tager udgangspunkt i sparekassens inddeling af kunderne i forskellige rating klasser og en vurdering af risikoen for de enkelte ratingklasser.

Der er forbundet en vis grad af usikkerhed, og skøn i forbindelse med fastsættelse af sandsynligheden for OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), samt LGD (tab ved misligholdelse), der er væsentlige parametre i modelberegningen.

Beregningen suppleres med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Beregningen danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

De forhold, som specielt har påvirket de ledelsesmæssige skøn i 2019 er udviklingen i landbruget, afkastsatser på ejendomme, teknisk insolvente kunder, og den økonomiske situation på boligmarkedet.

Investerings- og domicilejendomme

Fastsættelsen af dagsværdien for investeringsejendomme er forbundet med et væsentlig skøn. Skønnet knytter sig primært til fastlæggelsen af ejendommens forrentningskrav og fremtidige pengestrømme.

Fastsættelsen af den omvurderede værdi af domicilejendomme er forbundet med et væsentlig skøn. Skønnet knytter sig primært til fastlæggelsen af ejendommens forrentningskrav. Domicilejendomme udgøres af lokaler hvorfra der udøves aktiv sparekassens virksomhed samt tilhørende kælder- og loftslokaler til installationer mv. I forbindelse med værdiansættel-

sen er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til de alternative anvendelsesmuligheder, som de enkelte lokaler vurderes at have.

Dagsværdi af finansielle instrumenter

For finansielle instrumenter, hvor værdiansættelsen sker ved anvendelse af tilgængelige data, som kun i mindre omfang er observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Dette er tilfældet for noterede aktier.

For aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. For øvrige noterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret eksternt part ved værdiansættelsen.

Goodwill

Goodwill testes for værdiforringelse minimum to gange årligt (halv- og helårligt), og hyppigere, hvis der er indikationer på værdiforringelse. Se note 19 for yderligere beskrivelse.

Udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække (3-5 år) realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelse af, hvor stort et beløb der kan indregnes for udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
4 Renteindtægter					
Kreditinstitutter og centralbanker	746	672	607	495	
Udlån og andre tilgodehavender	538.515	567.698	515.527	544.188	
Negative renteudgifter på indlån og anden gæld	11.931	309	11.931	309	
Obligationer	40.793	28.959	40.793	28.959	
Afledte finansielle instrumenter i alt	23.618	8.396	23.618	8.396	
Heraf: - Rentekontrakter	25.533	9.296	25.533	9.296	
- Valutakontrakter	-1.915	-900	-1.915	-900	
Øvrige renteindtægter	592	456	424	255	
Renteindtægter i alt	616.195	606.490	592.900	582.602	
5 Renteudgifter					
Kreditinstitutter og centralbanker	602	789	596	648	
Negative renteindtægter på kreditinstitutter og centralbanker	7.617	12.094	7.617	12.094	
Indlån og anden gæld	11.897	20.176	11.598	20.126	
Efterstillede kapitalindskud	29.730	32.545	29.730	32.545	
Øvrige renteudgifter	1.622	55	3.172	46	
Renteudgifter i alt	51.468	65.659	52.713	65.459	

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
6 Gebyrer og provisionsindtægter					
Værdipapirhandel og depoter	72.851	50.330	72.851	50.330	
Betalingsformidling	63.389	56.994	63.389	56.994	
Lånesagsgebyrer	57.101	37.887	57.101	37.887	
Garantiprovision	182.937	170.663	182.937	170.663	
Forvaltningsaktiviteter	58.779	58.186	58.779	58.186	
Øvrige gebyrer og provisioner	106.300	84.644	106.637	84.569	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	541.357	458.704	541.694	458.629	
7 Kursreguleringer					
Obligationer	-54.630	-21.752	-54.077	-22.362	
Aktier	39.201	46.264	39.190	46.264	
Investeringsejendomme	-15.104	-7.042	7	-651	
Valuta	9.334	9.270	9.334	9.270	
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-22.374	-5.512	-22.374	-5.512	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	181.485	-47.078	181.485	-47.078	
Indlån i puljeordninger	-181.485	47.078	-181.485	47.078	
Kursreguleringer i alt	-43.573	21.228	-27.920	27.009	

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
8 Udgifter til personale og administration					
Vederlag til bestyrelse og direktion					
Bestyrelse og direktion ¹		14.501	11.738	14.501	11.738
I alt		14.501	11.738	14.501	11.738
Personaleudgifter					
Lønninger		350.523	355.999	350.523	355.999
Pensioner		39.956	39.935	39.956	39.935
Udgifter til social sikring		57.413	55.431	57.413	55.431
Personaleudgifter i alt		447.892	451.365	447.892	451.365
Øvrige administrationsomkostninger		263.351	283.053	245.571	282.291
Udgifter til personale og administration i alt		725.744	746.156	707.964	745.394

¹ Direktionen er udvidet fra 2 til 3 pr. 1. april 2019

Specifikation af lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere

Bestyrelsen				
Thomas Kullegaard, formand	585	495	585	495
Jakob N. Andersson, næstformand	470	420	470	420
Bent Andersen	420	370	420	370
Erik Larsen	235	275	235	275
Per Olsen	235	225	235	225
Otto Spliid	220	225	220	225
Helle L. Bjørnøe	205	195	205	195
Mads Wallin	205	195	205	195
Kirsten Hede Nielsen	176	-	176	-
Fratrådte medlemmer	148	340	148	340
Fast vederlag til bestyrelsen i alt	2.899	2.740	2.899	2.740

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
8 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Direktionen					
Lars Petersson					
Fast løn		5.117	4.299	5.117	4.299
Variabelt engangsvederlag		0	80	0	80
Pension		0	745	0	745
I alt		5.117	5.124	5.117	5.124

Lars Petersson har desuden modtaget bestyrelseshonorar fra Regional Invest Fyn A/S i 2019 på 25 t.kr. (2018: 20 t.kr.)

Bruno Riis-Nielsen

Fast løn	3.977	3.874	3.977	3.874
I alt	3.977	3.874	3.977	3.874

Bruno Riis-Nielsen har desuden modtaget bestyrelseshonorar fra Regional Invest Fyn på 25 t.kr. i 2019 (2018: 20 t.kr.) samt Leasing Fyn Bank på 50 t.kr. (2018: 50 t.kr.)

Lars Bolding (tiltrådt april 2019)

Fast løn	2.508	0	2.508	0
I alt	2.508	0	2.508	0

Derudover har direktionen fået stillet firmabiler til rådighed. Beskatningsgrundlaget herfor udgør: Lars Petersson 169 t.kr. (2018: 159 t.kr.), Bruno Riis-Nielsen 109 t.kr. (2018: 138 t.kr.) og Lars Bolding 88 t.kr.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
8 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Øvrige ansatte med indflydelse på risikoprofilen					
Fast løn	25.901	22.439	25.901	22.439	
Variabel løn	0	0	0	0	
Variabelt engangsvederlag	95	746	95	746	
Pension	2.960	2.623	2.960	2.623	
I alt	28.956	25.808	28.956	25.808	
Ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofilen	28	25	28	25	
Øvrige ansatte med indflydelse på risikoprofilen fordelt på forretningsområder					
Erhverv/kredit					
Fast løn	11.967	4.787	11.967	4.787	
Variabel løn	0	0	0	0	
Variabelt engangsvederlag	0	130	0	130	
Pension	1.334	553	1.334	553	
I alt	13.301	5.470	13.301	5.470	
Ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofilen	12	5	12	5	
Investerings/formueforvaltning					
Fast løn	3.997	3.832	3.997	3.832	
Variabel løn	0	0	0	0	
Variabelt engangsvederlag	0	100	0	100	
Pension	461	444	461	444	
I alt	4.458	4.376	4.458	4.376	
Ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofilen	6	6	6	6	

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
8 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Øvrige forretningsområder					
Fast løn	9.937	13.820	9.937	13.820	
Variabel løn	0	0	0	0	
Variabelt engangsvederlag	95	516	95	516	
Pension	1.165	1.626	1.165	1.626	
I alt	11.197	15.962	11.197	15.962	
Ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofilen	10	14	10	14	

Sparekassens bestyrelse har nedsat et aflønningsudvalg. Udvalget har blandt andet til opgave mindst en gang årligt at vurdere sparekassens lønpolitik og forelægge eventuelle forslag til ændringer for bestyrelsen. Den af bestyrelsen godkendte lønpolitik forelægges til generalforsamlingens godkendelse.

Aflønningsudvalget består af økonomichef Jakob N. Andersson (formand), direktør Thomas Kullegaard, arkitekt MAA, fhv. adm. direktør Bent Andersen, formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe, områdedirektør Mads Wallin.

Bestyrelsesmedlemmer honoreres med et fast honorar i overensstemmelse med lønpolitikken.

Lønftaler med direktionen varetages af formanden for sparekassens bestyrelse på baggrund af en forudgående indstilling fra aflønningsudvalget. Lønftaler forelægges bestyrelsen til endelig godkendelse. Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen. Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonusordninger.

Aflønning af væsentlige risikotagere varetages af direktionen.

Sparekassen benytter ikke fratrædelsesgodtgørelser eller pensionsordninger, der ikke følger af lov eller overenskomst.

Sparekassen har valgt at aflønne i faste lønde. Sparekassen har derfor ikke variable lønde, som et aftalt element i medarbejdernes, direktionens eller bestyrelsens løn. Der er derfor heller ikke udbetalt udskudt variabel løn i 2019. Ved variabel løn forstås aflønningsordninger, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd og afhænger af personens, afdelingens eller sparekassens resultater, eksempelvis bonusordninger eller lignende.

Såfremt bestyrelsen eller direktionen vurderer, at der er ydet en ekstraordinær indsats, kan der ekstraordinært ydes et engangsvederlag. Hvis et bestyrelsesmedlem, en direktør, en væsentlig risikotager eller en medarbejder i en kontrolfunktion modtager et engangsvederlag, vil vederlaget blive behandlet i overensstemmelse med § 77 a og § 77 b i lov om finansiel virksomhed.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

8 Udgifter til personale og administration (fortsat)

Tildeling af et ekstraordinært vederlag kan udelukkende ske, såfremt det af bestyrelsen godkendte budget for indeværende år udviser overskud. Der udbetales herefter alene engangsvederlag under den bagatelgrænse, der er fastsat i Finanstilsynets bekendtgørelse om lønpolitik. Engangsvederlag må for den enkelte person højst udgøre 20 pct. af henholdsvis honorar og den faste grundløn inklusiv pension. Ingen personer i koncernen aflønnes med 1 mio. euro eller derover pr. regnskabsår.

Lønpolitikken i dens fulde længde kan findes på www.spks.dk/om/regnskab

Honorar til eksterne revisorer

Lovpligtig revision	947	930	841	816
Erklæringsopgaver	90	90	90	90
Andre ydelser	349	1.623	349	1.613
I alt	1.386	2.643	1.280	2.519

Honorarer for ikke-revisionsydelser leveret af Deloitte, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab til koncernen udgør 349 t.kr. (2018: 1.623 t.kr.) og består af rådgivning om fusion af datterselskaber, internationale regnskabsregler, risikostyring og kapitalforhøjelse.

9 Antal beskæftigede

Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	587	616	587	616
--	-----	-----	-----	-----

10 Andre driftsudgifter

Udgifter til Afviklingsberedskabet	1.105	862	1.105	862
Øvrige driftsudgifter	18.172	19.068	10.857	11.395
Andre driftsudgifter i alt	19.277	19.930	11.962	12.257

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

11 Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen)

Nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen

Tilgodehavender hos kredittinstitutter og centralbanker	48	204	48	204
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	54.907	79.001	63.958	76.778
Garantier	4.418	-16.213	4.418	-16.213
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer	2.371	-1.044	2.371	-1.044

Nettobevægelser på nedskrivnings-/hensættelseskonti i alt

Nettobevægelser på nedskrivnings-/hensættelseskonti i alt	61.743	61.949	70.794	59.726
Renteregulering	-27.868	-35.931	-27.868	-35.931
Tabsbogført, ej tidligere nedskrevet/hensat	17.443	4.825	16.303	4.103
Værdiregulering af overtagne aktiver	0	-4	0	-4
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-34.388	-26.445	-31.410	-22.864
Ført i resultatopgørelsen	16.930	4.394	27.819	5.030

Noter

		Koncernen				Sparekassen (moderselskabet)			
Note	Beløb i 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
11 Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)									
2019									
Akk. nedskrivninger og hensættelser fordelt på stadier									
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		1	290	0	291	1	290	0	291
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		56.034	109.283	491.878	657.195	53.874	98.028	479.443	631.345
Garantier		11.562	10.017	43.217	64.795	11.562	10.017	43.217	64.795
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer		3.435	5.022	0	8.457	3.435	5.022	0	8.457
Nedskrivninger og hensættelser i alt		71.032	124.612	535.094	730.738	68.872	113.357	522.660	704.889
2018									
Akk. nedskrivninger og hensættelser fordelt på stadier									
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		1	242	0	243	1	242	0	243
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		59.012	105.911	848.954	1.013.877	57.589	104.457	814.534	976.580
Garantier		7.372	10.444	43.280	61.096	7.372	10.444	43.280	61.096
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer		2.942	3.145	0	6.087	2.942	3.145	0	6.087
Nedskrivninger og hensættelser i alt		69.327	119.742	892.234	1.081.302	67.904	118.288	857.814	1.044.005

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen				Sparekassen (moderselskabet)			
		Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
11	Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)								
	2019								
	Nedskrivningskontoen for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker								
	Nedskrivninger i alt primo	1	242	0	243	1	242	0	243
	Nye nedskrivninger (netto)	0	48	0	48	0	48	0	48
	Tabsbogført dækket af tidligere nedskrivninger			0	0			0	0
	Nedskrivninger i alt ultimo	1	290	0	291	1	290	0	291
	2018								
	Nedskrivningskontoen for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker								
	Nedskrivninger i alt primo	0	0	0	0	0	0	0	0
	Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018	1	37	0	38	1	37	0	38
	Nedskrivninger pr. 1. januar 2018	1	37	0	38	1	37	0	38
	Nye nedskrivninger (netto)	0	205	0	205	0	205	0	205
	Renteregulering			0	0			0	0
	Tabsbogført dækket af tidligere nedskrivninger			0	0			0	0
	Andre bevægelser			0	0			0	0
	Nedskrivninger i alt ultimo	1	242	0	243	1	242	0	243

Noter

		Koncernen					Sparekassen (moderselskabet)						
Note	Beløb i 1.000 kr.	Gruppevis nedskr.	Individuelle nedskr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt	Gruppevis nedskr.	Individuelle nedskr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
11 Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)													
2019													
Nedskrivningskontoen for udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris													
	Nedskrivninger i alt primo			59.012	105.911	848.954	1.013.877			57.589	104.457	814.534	976.580
	Nye nedskrivninger (netto)			-2.977	3.372	-1.223	-829			-3.715	-6.430	18.365	8.221
	Renteregulering					27.868	27.868					27.868	27.868
	Værdiregulering af overtagne aktiver					0	0					0	0
	Tabsogført dækket af tidligere nedskrivninger					-411.589	-411.589					-409.192	-409.192
	Andre bevægelser					27.868	27.868					27.868	27.868
	Nedskrivninger i alt ultimo			56.034	109.283	491.878	657.195			53.874	98.028	479.443	631.345
2018													
Nedskrivningskontoen for udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris													
	Nedskrivninger i alt primo	75.374	879.516				954.890	74.514	837.195				911.709
	Overført til ledelsesmæssige skøn	-19.677	0	0	19.677	0	0	-19.125		0	19.125	0	0
	Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018	-55.697	-879.516	45.269	118.464	882.587	111.107	-55.389	-837.195	44.087	116.572	840.266	108.341
	Nedskrivninger pr. 1. januar 2018	0	0	45.269	138.141	882.587	1.065.997	0	0	44.087	135.697	840.266	1.020.050
	Nye nedskrivninger (netto)			13.743	-32.230	25.623	7.136			13.502	-31.240	22.652	4.914
	Renteregulering					35.931	35.931					35.931	35.931
	Værdiregulering af overtagne aktiver					-4	-4					-4	-4
	Tabsogført dækket af tidligere nedskrivninger					-237.765	-237.765					-226.893	-226.893
	Andre bevægelser					142.582	142.582					142.582	142.582
	Nedskrivninger i alt ultimo	0	0	59.012	105.911	848.954	1.013.877	0	0	57.589	104.457	814.534	976.580

Noter

		Koncernen					Sparekassen (moderselskabet)						
Note	Beløb i 1.000 kr.	Gruppevis nedskr.	Individuelle nedskr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt	Gruppevis nedskr.	Individuelle nedskr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
11 Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)													
2019													
Hensættelseskontoen for garantier													
Hensættelser i alt primo				7.372	10.444	43.280	61.096			7.372	10.444	43.280	61.096
Nye hensættelser (netto)				4.190	-427	656	4.418			4.190	-427	656	4.418
Endelig tabt, tidligere hensat						-719	-719					-719	-719
Hensættelser i alt ultimo				11.562	10.017	43.217	64.795			11.562	10.017	43.217	64.795
2018													
Hensættelseskontoen for garantier													
Hensættelser i alt primo		0	55.905				55.905	0	55.905				55.905
Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018		0	-55.905	5.471	13.028	58.810	21.404	0	-55.905	5.471	13.028	58.810	21.404
Hensættelser pr. 1. januar 2018		0	0	5.471	13.028	58.810	77.309	0	0	5.471	13.028	58.810	77.309
Nye hensættelser (netto)				1.901	-2.584	-15.530	-16.213			1.901	-2.584	-15.530	-16.213
Hensættelser i alt ultimo		0	0	7.372	10.444	43.280	61.096	0	0	7.372	10.444	43.280	61.096

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen				Sparekassen (moderselskabet)			
		Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
11	Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)								
	2019								
	Hensættelseskontoen for lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer								
	Hensættelser i alt primo	2.942	3.145	0	6.087	2.942	3.145	0	6.087
	Nye hensættelser (netto)	493	1.878	0	2.371	493	1.878	0	2.371
	Hensættelser i alt ultimo	3.435	5.022	0	8.457	3.435	5.022	0	8.457
	2018								
	Hensættelseskontoen for lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer								
	Hensættelser i alt primo	0	0	0	0	0	0	0	0
	Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018	2.556	4.574	0	7.130	2.556	4.574	0	7.130
	Hensættelser pr. 1. januar 2018	2.556	4.574	0	7.130	2.556	4.574	0	7.130
	Nye hensættelser (netto)	386	-1.429	0	-1.044	386	-1.429	0	-1.044
	Hensættelser i alt ultimo	2.942	3.145	0	6.087	2.942	3.145	0	6.087

Noter

11 Nedskrivninger og hensættelser til tab (nedskrivningskontoen) (fortsat)

Væsentlige faktorer i forhold til udviklingen i nedskrivningskontoen

Vandring mellem stadier udgør en væsentlig del af årsagen til niveauet på nedskrivningskontoen. På indregningstidspunktet nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2).

Udlån og garantier, samt lånetilsagn og uudnyttede rammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier fremgår af note 4.1.

Nye faciliteter placeres som udgangspunkt i stadie 1, med mindre kunden ligger i bonitetsklasse 1 (kreditforringede eksponeringer) hvor faciliteten så indplaceres i stadie 3. Sparekassen havde i 2019 nye faciliteter for i alt 11.037,4 mio. kr. (brutto) (2018: 7.609,9 mio. kr.) hvilket påvirkede nedskrivningskontoen med samlet 42,6 mio. kr. (2018: 46,7 mio. kr.)

Faciliteter med mere end 30 dages overtræk i stadie 2 udgjorde pr. 31.12.2019 1,6 mio. kr. (2018: 12,8 mio. kr.) hvilket har påvirket nedskrivningskontoen med 0,1 mio. kr. (2018: 0,3 mio. kr.)

Udvikling i beregningsfaktorer

Loss Given Default (LGD) og Probability of Default (PD) er baseret på sparekassens egne nøgletal.

LGD er udtryk for det procentuelle tab af kundens eksponeringer, såfremt denne rammes af default. PD-værdien er udtryk for sparekassens procentvis forventning til sandsynligheden for en kundes default.

Sparekassen reberegner løbende de PD værdier der indgår ved beregningen af nedskrivningskontoen. Beregningen er baseret på den historiske udvikling i sparekassens kundeportefølje over en 5 års tidshorisont. De beregnede PD værdier er generelt faldet over året, hvilket skønnes at have påvirket nedskrivningskontoen med ca. -14 mio. kr.

Makroøkonomiske variabler

Lokale Pengeinstitutter (LOPI) har udarbejdet et hjælpeværktøj, som sparekassen anvender som grundlag for et estimat for forventningerne til fremtiden. Det fremadskuende makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler.

Regressionsmodellerne beriges herefter med estimater for de makroøkonomiske variabler baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år ti, foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år ti. Løbetider udover ti år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år ti.

Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens "rå" estimater i de enkelte sektorer og brancher. Sparekassens ledelse foretager løbende vurdering af justeringsfaktorerne, og foretager tilpasninger så faktorerne bedst muligt afspejler sparekassens faktiske forhold.

Ændringer til de makroøkonomiske variabler har ikke haft væsentlig betydning for udviklingen i nedskrivningskontoen.

Eksponeringer i Stadie 1 og 2

Det er sparekassens vurdering, at den anvendte model til beregning af nedskrivninger/hensættelser i stadie 1 og 2 er anvendelig til opgørelse af det forventede kredittab på sparekassens finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris.

Eksponeringer i Stadie 3

Eksponeringer i stadie 3 håndteres individuelt. Aktivet nedskrives fortsat med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Sparekassen har i 2019 haft en tilgang af nye nedskrivninger/hensættelser på 220,1 mio. kr. (2018: 215,2 mio. kr.) i stadie 3. I samme periode er der tilbageført nedskrivninger/hensættelser for 192,8 mio. kr. (2018: 172,1 mio. kr.)

Endeligt tabt, tidligere nedskrevet/hensat udgør 412,3 mio. kr. (2018: 226,9 mio. kr.)

Der henvises i øvrigt til sparekassens anvendte regnskabspraksis.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis sparekassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Medregningen ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For erhvervskunder vil sparekassen typisk basere vurderingen på indikatorer som kundens likviditet, indtjening og egenkapital samt de sikkerheder, som er stillet til sikkerhed for eksponeringen. For privatkunder vil sparekassen typisk basere vurderingen på kundens likviditet, indtægt og formueforhold samt ligeledes kundens sikkerheder for eksponeringen. Når et finansielt aktiv fjernes helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger, jf. ovenstående post 'endeligt tabt, tidligere nedskrevet/hensat'.

Sparekassen fortsætter inddrivelsesbestræbelserne efter, at aktiverne er fjernet fra balancen, hvor tiltagene afhænger af den konkrete situation. Sparekassen søger som udgangspunkt at indgå en frivillig aftale med kunden, herunder genforhandling af vilkår eller

rekonstruktion af en virksomhed, således at inkasso eller konkursbegæring først bringes i anvendelse, når andre tiltag er afprøvet. Sparekassen har løbende fjernet finansielle aktiver for 2.401,4 mio. kr. der fortsat forsøges inddrevet.

Noter

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
12 Skat					
	Beregnet skat af årets indkomst	13.790	4.334	8.484	674
	Udskudt skat	11.940	17.766	10.560	16.659
	Efterregulering af tidligere års beregnede skat	-1.112	5	-951	339
	Skat i alt	24.618	22.105	18.093	17.672
Effektiv skatteprocent					
	Selskabsskatteprocent i Danmark	22,00	22,00	22,00	22,00
Reguleringer:					
	Rente hybrid kapital	-2,15	-5,74	-2,20	-5,85
	IFRS 9 primo nedskrivninger	0,00	-7,64	0,00	-7,79
	Efterregulering af tidligere års beregnede skat	-0,44	0,00	-0,39	0,15
	Ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter m.v.	-0,67	5,35	-2,15	3,99
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0,01	-0,77	-1,78	-1,73
	Anvendelse koncernunderskud	-8,96	-3,61	-8,09	-2,95
	I alt	9,79	9,60	7,39	7,82
Renter af hybrid kapital ført direkte på egenkapitalen er fratrukket ved beregningen af den skattepligtige indkomst					

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker					
Fordelt efter restløbetid					
	Anfordringstilgodehavender	154.089	129.092	142.765	123.438
	Til og med 3 måneder	2.364.197	1.256.159	2.364.197	1.256.159
	Over 3 måneder og til og med 1 år	22.647	22.902	22.647	22.902
	Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0
	Over 5 år	0	0	0	0
	I alt	2.540.933	1.408.153	2.529.609	1.402.499
	Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	2.364.197	1.256.159	2.364.197	1.256.159
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter	176.736	151.994	165.412	146.340
	I alt	2.540.933	1.408.153	2.529.609	1.402.499

14 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Fordelt efter restløbetid					
På anfordring	383.200	406.412	381.230	403.870	
Til og med 3 måneder	1.084.322	1.037.154	1.052.578	1.035.904	
Over 3 måneder og til og med 1 år	4.048.336	3.910.629	4.116.541	3.972.113	
Over 1 år og til og med 5 år	2.410.135	2.493.598	2.651.258	2.683.124	
Over 5 år	4.291.244	4.326.171	4.103.748	4.144.975	
I alt	12.217.237	12.173.964	12.305.355	12.239.986	

Noter

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
14 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (fortsat)					
Udlån og garantidebitorer fordelt på brancher					
	Offentlige myndigheder	0,4	0,8	0,3	0,8
	Erhverv				
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	8,2	8,3	7,2	7,5
	Industri og råstofudvinding	2,1	2,0	1,7	1,6
	Energiforsyning	0,1	0,0	0,0	0,1
	Bygge og anlæg	5,3	5,0	4,8	4,6
	Handel	5,8	5,8	5,3	5,3
	Transport, hoteller og restauranter	1,9	2,0	1,4	1,5
	Information og kommunikation	0,8	0,7	0,8	0,7
	Finansiering og forsikring	5,3	4,1	9,2	7,9
	Fast ejendom	9,9	11,0	10,7	11,9
	Øvrige erhverv	7,0	7,3	6,1	6,5
	I alt erhverv	46,3	46,3	47,2	47,5
	Private	53,3	52,9	52,4	51,7
	I alt	100,0	100,0	100,0	100,0

Fordeling på sektorer og brancher er foretaget på grundlag af branchekoder fra Danmarks Statistik.

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
15 Obligationer til dagsværdi					
	Børsnoterede	6.591.480	6.620.883	6.591.480	6.620.883
	Unoterede	0	0	0	0
	I alt	6.591.480	6.620.883	6.591.480	6.620.883
Til sikkerhed for den daglige afvikling af clearing og VP-handel har koncernen pantsat obligationer med en samlet kursværdi på 1.139 mio. kr. (2018: 936 mio. kr.). Se note 34 - Aktiver stillet som sikkerhed.					
16 Aktier m.v.					
	Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på NASDAQ Copenhagen A/S	58.792	48.188	58.792	48.188
	Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på andre børser	0	269.970	0	269.970
	Andre aktier	634.927	483.149	634.927	483.149
	I alt	693.719	801.307	693.719	801.307

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018
17 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder			
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder			
Samlet anskaffelsespris primo		765.976	765.976
Årets tilgang		0	0
Årets afgang		0	0
Samlet anskaffelsespris ultimo		765.976	765.976
Op- og nedskrivninger primo		-413.462	-384.417
Årets resultat		19.910	13.235
Andre bevægelser		-62	-58
Ændring anvendt regnskabspraksis		811	-2.375
Årets afgang		0	-0
Udbytte		-5.236	-39.847
Op- og nedskrivninger ultimo		-398.039	-413.462
Bogført beholdning ultimo		367.937	352.514
Heraf kreditinstitutter		0	0

Note	Beløb i 1.000 kr.	Kapital	Ejerandel i %	Egenkapital ultimo	Resultat
17 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder (fortsat)					
Tilknyttede virksomheder, 2019					
	Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S	162.000	100	219.557	19.065
	Leasing Fyn Faaborg A/S	5.000	100	13.428	6.571
	Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S	20.000	100	134.952	-4.914
Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S og Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S er hjemmehørende i Faaborg-Midtfyn Kommune.					
Leasing Fyn Faaborg A/S er hjemmehørende i Odense Kommune.					
Tilknyttede virksomheder, 2018					
	Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S	162.000	100	200.492	10.437
	Leasing Fyn Faaborg A/S	5.000	100	12.155	5.236
	Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S	20.000	100	139.867	-2.438
Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S og Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S er hjemmehørende i Faaborg-Midtfyn Kommune.					
Leasing Fyn Faaborg A/S er hjemmehørende i Odense Kommune					

Noter

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
17 Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder (fortsat)					
Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder					
	Samlet anskaffelsespris primo	72.292	72.292	36.719	36.719
	Årets afgang	-28.315	0	-28.315	0
	Samlet anskaffelsespris ultimo	43.977	72.292	8.404	36.719
	Op- og nedskrivninger primo	3.048	-1.708	1.596	-2.918
	Årets resultat / andel i årets resultat	1.678	8.061	-922	5.014
	Ændring anvendt regnskabspraksis	0	-221	0	0
	Andre bevægelser	1.053	-41	1.116	0
	Udbytte	3.047	2.543	0	0
	Årets op-og nedskrivninger	0	-500	0	-500
	Op- og nedskrivninger ultimo	2.732	3.048	1.790	1.596
	Bogført beholdning ultimo	46.709	75.340	10.194	38.315
	Heraf kreditinstitutter	36.515	37.025	0	0

Note	Beløb i 1.000 kr.	Kapital	Ejerandel i %	Egenkapital ultimo	Resultat
17 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder (fortsat)					
Associerede virksomheder, 2019					
Regional Invest Fyn A/S		5.000	50,0	58.118	8.483
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel				29.059	4.242
Udbetalt ved kapitalnedsættelse				25.000	
Ovenstående er hjemmehørende i Faaborg-Midtfyn Kommune					
FinanceZealand A/S		2.760	49,0	12.717	-72
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel				6.231	-35
Ovenstående er hjemmehørende i Vordingborg Kommune					
Associerede virksomheder, 2018					
Alutec Holding ApS under frivillig likvidation		200	49,5	4.434	-1.917
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel				2.195	-949
Ovenstående er hjemmehørende i Middelfart Kommune					
Regional Invest Fyn A/S		45.000	50,0	49.635	77
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel				24.817	39
Ovenstående er hjemmehørende i Faaborg-Midtfyn Kommune					
FinanceZealand A/S (selskabet er etableret i 2017)		2.760	49,0	12.789	-511
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel				6.267	-250
Ovenstående er hjemmehørende i Vordingborg Kommune					

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Kapital	Ejerandel i %	Egenkapital ultimo	Resultat
------	-------------------	---------	------------------	-----------------------	----------

17 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder (fortsat)

Fællesledede virksomheder, 2019

Leasing Fyn Bank A/S	58.500	33,3	109.545	7.800
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel			36.515	2.600

Ovenstående er hjemmehørende i Odense Kommune

Fællesledede virksomheder, 2018

Leasing Fyn Bank A/S	58.500	33,3	111.074	9.141
Sparekassen Sjælland-Fyn koncernens andel			37.025	3.047

Ovenstående er hjemmehørende i Odense Kommune

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018

18 Puljeordninger

Aktiver tilknyttet puljeordninger

Kontantindestående	14.514	26.304	14.514	26.304
Obligationer	0	486.882	0	486.882
Aktier/investeringsforeningsbeviser	1.756.263	748.202	1.756.263	748.202
Andre aktiver	0	52.043	0	52.043
Puljeaktiver i alt	1.770.777	1.313.431	1.770.777	1.313.431

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018

19 Immaterielle aktiver

Goodwill				
Kostpris primo	91.154	91.154	91.154	91.154
Kostpris ultimo	91.154	91.154	91.154	91.154
I alt	91.154	91.154	91.154	91.154
Øvrige immaterielle aktiver				
Kostpris primo	148.984	141.009	148.984	141.009
Tilgang i årets løb	7.538	8.270	7.538	8.270
Afgang i årets løb	19.209	295	19.209	295
Kostpris ultimo	137.313	148.984	137.313	148.984
Af- og nedskrivninger primo	115.048	94.505	115.048	94.505
Afgang i årets løb	18.960	295	18.960	295
Årets afskrivninger	28.982	20.838	28.982	20.838
Årets nedskrivninger	12.074	0	12.074	0
Af- og nedskrivninger ultimo	137.144	115.048	137.144	115.048
I alt	169	33.936	169	33.936
Immaterielle aktiver i alt	91.323	125.090	91.323	125.090

Goodwill testes for værdiforringelse to gange årligt og hyppigere, hvis der er indikationer på værdiforringelse.

Der tages udgangspunkt i ledelsens forventning til udviklingen i basisindtjeningen over en 5-årig budgetperiode. Beregningen tager udgangspunkt i den historiske vækst, tilpasset ledelsens forventninger jævnfør nedenstående. Ledelsens krav til forrentning udgør 12,8 % før skat (2018: 10,0 %), 10,0 % efter skat (2018: 7,8 %). Den årlige vækst i terminalperioden antages at udgøre 1,5 % (2018: 1,5 %). Det er budgetgrundlaget for sparekassen, der danner grundlaget for beregningen.

Den væsentligste parameter for fremskrivning af pengestrømme i budgetperioden er udvikling i balanceposter og dermed vækst. Herudover vil fremtidige pengestrømme blive påvirket af udviklingen i rentemarginal, omkostningsprocent og nedskrivninger på udlån m.v. Ledelsen forventer en stigende basisindtjening over budgetperioden som følge af fortsat udlånsvækst, stigende rentemarginaler samt fortsat indfrielse af de forventninger til sparekassens indtjening, der blev præsenteret i 2017 i forbindelse med offentliggørelsen af sparekassens nye 4 årige strategi 'NYE VEJE'.

Noter

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
20 Grunde og bygninger					
Investeringsejendomme					
	Dagsværdi primo	158.728	124.446	7.289	8.337
	Tilgang	93.652	91.819	2.052	20
	Afgang	85.380	50.512	3.033	417
	Årets reguleringer til dagsværdi	-9.535	-7.026	-50	-651
	Dagsværdi ultimo	157.465	158.728	6.258	7.289
	Lejeindtægter	16.202	9.621	12	110
	Driftsudgifter	4.314	4.565	478	566
	Heraf indregnede driftsudgifter vedr. investerings ejendomme som ikke har genereret lejeindtægt i året	1.047	820	376	476
		Noterede priser	Observer- bare input	Ikke observ. input	I alt
Dagsværdi-hierarki for investeringsejendomme					
	Koncernen 2019	0	0	157.465	157.465
	Koncernen 2018	0	0	158.727	158.727

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
20 Grunde og bygninger (fortsat)					
Domicilejendomme					
	Kostpris primo	337.803	337.803	62.149	62.149
	Tilgang	6.326	0	0	0
	Afgang	50.394	0	0	0
	Kostpris ultimo	293.735	337.803	62.149	62.149
	Akkumulerede af- og nedskrivninger primo	71.997	65.926	14.282	13.855
	Årets afskrivninger	411	1.864	411	427
	Årets nedskrivninger	800	4.207	800	0
	Årets afgang	30.094	0	0	0
	Akkumulerede af- og nedskrivninger ultimo	43.114	71.997	15.493	14.282
	Akkumulerede opskrivninger primo	2.926	3.176	2.926	3.176
	Årets opskrivninger	0	-250	0	-250
	Akkumulerede opskrivninger ultimo	2.926	2.926	2.926	2.926
	Omvurderet værdi ultimo	253.547	268.732	49.582	50.793
	Såfremt der ikke var foretaget omvurderinger, ville den regnskabsmæssige værdi af domicilejendomme udgøre:	250.621	265.806	46.656	47.867

Eksterne eksperter har i et vist omfang været involveret i værdiansættelsen af domicilejendomme.

Årets nedskrivninger er resultatet af almindelig værdiregulering som følge af omvurdering.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Noterede priser	Observer- bare input	Ikke observ. input	I alt
------	-------------------	--------------------	-------------------------	-----------------------	-------

20 Grunde og bygninger (fortsat)

Dagsværdi-hierarki for domicilejendomme

Koncernen 2019	0	0	253.547	253.547
Koncernen 2018	0	0	268.732	268.732

Investerings- og domicilejendomme måles til dagsværdi/omvurderet værdi opgjort på baggrund af en afkastbaseret model, baseret på et skøn over kvadratmeterpriser og afkastkrav. Ved værdiansættelsen af ejendomme beliggende på Sjælland, Fyn og i Jylland er anvendt et afkastkrav mellem 5,9 % og 18,2 % (2018: 4,3 % og 11,4 %). En stigning i afkastkravet medfører et fald i ejendommens dagsværdi, mens en stigning i leje pr. kvm. i forhold til de anvendte forudsætninger medfører en stigning i ejendommens dagsværdi.

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018

20 Grunde og bygninger (fortsat)

Domicilejendomme omvurderet værdi ultimo jf. ovenstående	253.547	268.732	49.582	50.793
Domicilejendomme, leasingaktiver	62.820	0	133.059	0
Domicilejendomme i alt, jf. balancen	316.367	268.732	182.641	50.793

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018

21 Øvrige materielle aktiver

Samlet anskaffelsessum primo	203.470	201.477	193.645	191.652
Tilgang	2.333	23.166	2.333	23.166
Afgang	62.058	21.173	62.058	21.173
Samlet anskaffelsessum ultimo	143.745	203.470	133.920	193.645
Af- og nedskrivninger primo	154.609	153.647	144.784	143.822
Årets af- og nedskrivninger	19.747	21.736	19.747	21.736
Tilbageførte af- og nedskrivninger	61.959	20.774	61.959	20.774
Af- og nedskrivninger ultimo	112.397	154.609	102.572	144.784
Regnskabsmæssig værdi	31.348	48.861	31.348	48.861
Øvrige materielle aktiver, leasingaktiver	2.803	0	2.803	0
Øvrige materielle aktiver i alt, jf. balancen	34.151	48.861	34.151	48.861

Noter

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
22 Leasingaktiver og -forpligtelser					
Koncernen som leasingtager					
Leasingaktiver					
	Domicilejendomme	62.820	-	133.059	-
	Biler	1.324	-	1.324	-
	Øvrige materielle aktiver	1.479	-	1.479	-
	I alt, ultimo perioden	65.623	-	135.862	-
Afskrivninger leasingaktiver					
	Domicilejendomme	19.941	-	33.585	-
	Biler	903	-	903	-
	Øvrige materielle aktiver	1.102	-	1.102	-
	Afskrivninger i alt	21.946	-	35.590	-
Periodens tilgang leasingaktiver					
	Domicilejendomme	1.077	-	1.142	-
	Biler	1.167	-	1.167	-
	Øvrige materielle aktiver	123	-	123	-
	Periodens tilgang i alt	2.367	-	2.433	-
Udgående pengestrømme for leasing					
	Under 1 år	21.952	-	33.790	-
	Fra 1 til 2 år	20.559	-	32.063	-
	Fra 2 til 3 år	10.120	-	18.378	-
	Fra 3 til 4 år	6.879	-	15.122	-
	Fra 4 til 5 år	4.077	-	12.320	-
	Over 5 år	5.480	-	33.983	-
	Udgående pengestrømme i alt	69.067	-	145.657	-

		Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
22 Leasingaktiver og -forpligtelser (fortsat)					
Leasingforpligtelser, kortfristede					
	Domicilejendomme	20.088	-	31.825	-
	Biler	691	-	691	-
	Øvrige materielle aktiver	993	-	993	-
	I alt	21.772	-	33.509	-
Leasingforpligtelser, langfristede					
	Domicilejendomme	43.601	-	102.915	-
	Biler	630	-	630	-
	Øvrige materielle aktiver	486	-	486	-
	I alt	44.717	-	104.031	-
	Leasingforpligtelser i alt, ultimo perioden	66.489	-	137.540	-
	Renteomkostninger på leasingforpligtelser i alt	1.417	-	2.970	-
	Samlede pengestrømme fra leasingkontrakter i alt	22.494	-	36.879	-

Sparekassen har implementeret regnskabsstandarden IFRS 16 med i krafttrædelse den 1. januar 2019, samt valgt at førtidsimplementere Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse nr. 1441 af 3. december 2018, således at leasingaftaler indregnes og måles på samme måde i moderselskabet som på koncernniveau.

Effekten af implementeringen af IFRS 16 på sparekassens åbningsbalance fremgår af 'Anvendt regnskabspraksis'. Der foretages ikke tilpasning af sammenligningstal.

Under øvrige materielle aktiver indgår leasingaftaler på aktiver med lav værdi. Sparekassen har ingen kortfristede leasing aftaler.

Koncerninterne leasingaftaler

Da den indregnede værdi af leasingaktivet og -forpligtelsen nedbringes i forskellig takt ved en lineær afskrivning af aktivet og en ikke-lineær nedbringelse af forpligtelsen som følge af amortiseringen, vil det give en forskel i resultat og egenkapital i moderselskab og koncern. Forskellen vil over leasingaftalens løbetid gå i nul. Sparekassen foretager eliminering med henblik på imødegå denne forskel. Da disse aftaler elimineres i koncernregnskabet, har det alene effekt for moderselskabet.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

22 Leasingaktiver og -forpligtelser (fortsat)

Koncernen som leasinggiver

Koncernen fungerer bl.a. som leasinggiver inden for områderne erhvervsleasing og vendorleasing med særlig vægt på transport-, landbrugs-, industri- og entreprenørvirksomheder. Der tilbydes finansielle leasingaftaler.

Finansielle leasingkontrakter

Primo	567.141	519.485	0	0
Tilgang	402.522	268.625	0	0
Afgang	252.614	220.969	0	0
Ultimo	717.049	567.141	0	0

Fordelt efter restløbetid

Op til 1 år	175.273	149.713	0	0
Over 1 år til og med 5 år	495.748	387.284	0	0
Over 5 år	46.028	30.144	0	0
I alt	717.049	567.141	0	0

Bruttoinvesteringer

Op til 1 år	195.393	166.461	0	0
Fra 1 til 2 år	191.333	157.254	0	0
Fra 2 til 3 år	152.827	124.023	0	0
Fra 3 til 4 år	111.193	79.217	0	0
Fra 4 til 5 år	72.874	51.704	0	0
Over 5 år	47.751	31.118	0	0

I alt	771.371	609.777	0	0
--------------	----------------	----------------	----------	----------

Ikke-indtjente finansieringsindtægter	54.322	42.636	0	0
--	---------------	---------------	----------	----------

Renter af finansiell leasing	25.720	22.284	0	0
-------------------------------------	---------------	---------------	----------	----------

Avance ved salg af leasing aktiver	2.119	1.777	0	0
---	--------------	--------------	----------	----------

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

23 Udskudte skatteaktiver/ -passiver

Udskudt skat primo	175.689	162.718	165.626	152.160
Ændring primo udskudt skat IFRS 9	0	30.733	0	30.121
Ændring i udskudt skat for året	-33.651	-26.362	-29.438	-23.494
Regulering udskudt skatteaktiv nedskrevet	21.715	8.600	18.882	6.839

Udskudt skat ultimo, netto	163.753	175.689	155.070	165.626
-----------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Udskudte skatteaktiver	163.753	175.689	155.070	165.626
Udskudte skattepassiver	0	0	0	0

Udskudt skat ultimo, netto	163.753	175.689	155.070	165.626
-----------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Udskudte skatteaktiver er delvist nedskrevet, da det er vanskeligt at dokumentere med tilstrækkelig sikkerhed, at disse kan udnyttes fuldt ud inden for en overskuelig periode. Der er ingen tidsmæssig begrænsning for senere udnyttelse af det nedskrevne aktiv.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Udskudt skat primo	Indregnet i årets resultat	Indregnet i anden total- indkomst	Udskudt skat ultimo
23 Udskudte skatteaktiver/ -passiver (fortsat)					
Ændringer i udskudt skat Koncern 2019					
	Udskudt skat IFRS 9	12.521	-12.521	0	0
	Immaterielle aktiver	-13.381	-9	0	-13.390
	Øvrige immaterielle, kundelister	-3.635	3.635	0	0
	Maskiner/inventar	2.151	803	0	2.954
	Ejendomme	-2.565	-194	4	-2.755
	Udlån, leasingaftaler	-1.710	-375	0	-2.085
	Øvrige	12.511	-3.279	0	9.232
	Skattemæssigt underskud	276.776	-21.715	0	255.061
	Udskudt skatteaktiv nedskrevet	-106.979	21.715	0	-85.264
	I alt	175.689	-11.940	4	163.753
Koncern 2018					
	Ændring primo udskudt skat IFRS 9	30.733	-18.212	0	12.521
	Immaterielle aktiver	-13.381	0	0	-13.381
	Øvrige immaterielle, kundelister	-6.222	2.587	0	-3.635
	Maskiner/inventar	1.677	474	0	2.151
	Ejendomme	-465	-2.104	4	-2.565
	Udlån, leasingaftaler	-650	-1.060	0	-1.710
	Øvrige	11.962	549	0	12.511
	Skattemæssigt underskud	285.375	-8.599	0	276.776
	Udskudt skatteaktiv nedskrevet	-115.579	8.600	0	-106.979
	I alt	193.451	-17.766	4	175.689

Note	Beløb i 1.000 kr.	Udskudt skat primo	Indregnet i årets resultat	Indregnet i anden total- indkomst	Udskudt skat ultimo
23 Udskudte skatteaktiver/ -passiver (fortsat)					
Ændringer i udskudt skat					
Sparekassen (moderselskabet) 2019					
Udskudt skat IFRS 9		12.521	-12.521	0	0
Immaterielle aktiver		-13.381	-9	0	-13.390
Øvrige immaterielle, kundelister		-3.635	3.635	0	0
Maskiner/inventar		1.898	866	0	2.764
Ejendomme		-290	0	4	-286
Øvrige		13.618	-2.531	0	11.087
Skattemæssigt underskud		211.389	-18.882	0	192.507
Udskudt skatteaktiv nedskrevet		-56.494	18.882	0	-37.612
I alt		165.626	-10.560	4	155.070
Sparekassen (moderselskabet) 2018					
Ændring primo udskudt skat IFRS 9		30.121	-17.600	0	12.521
Immaterielle aktiver		-13.381	0	0	-13.381
Øvrige immaterielle, kundelister		-6.222	2.587	0	-3.635
Maskiner/inventar		1.677	221	0	1.898
Ejendomme		-288	-6	4	-290
Øvrige		15.480	-1.862	0	13.618
Skattemæssigt underskud		218.227	-6.838	0	211.389
Udskudt skatteaktiv nedskrevet		-63.333	6.839	0	-56.494
I alt		182.281	-16.659	4	165.626

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
24 Aktiver i midlertidig besiddelse					
Aktiver i midlertidig besiddelse	0	0	0	0	0
Tab/gevinst i forbindelse med salg	88	0	0	0	0
Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme overtaget som følge af afvikling af kundeengagementer med henblik på at afhænde aktiverne hurtigst muligt. Sparekassen har overtaget aktiverne ved at gøre sit pant i ejendommene gældende. Der er ikke overtaget andre aktiver end ejendomme. Det er sparekassens politik at overtage aktiver, enten frivilligt eller på tvangsauktion, hvor det ud fra en konkret vurdering forventes, at et efterfølgende salg, efter fradrag af erhvervelses- og driftsomkostninger, vil kunne reducere koncernens tab. Det er sparekassens politik hurtigst muligt at få videresolgt de overtagne aktiver.					
25 Andre aktiver					
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	25.318	19.826	25.318	19.826	
Forskellige debitorer	39.722	37.375	7.954	343	
Tilgodehavende renter og provision	14.317	24.479	14.085	24.190	
Øvrige aktiver	147.507	128.654	139.535	127.747	
I alt	226.864	210.334	186.892	172.106	
Beløb der forventes genindvundet/afregnet inden for 12 måneder	118.743	141.757	118.743	141.757	
Beløb der forventes genindvundet/afregnet efter 12 måneder	108.121	68.577	68.149	30.349	

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
26 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker					
Gæld til centralbanker	0	0	0	0	0
Gæld til kreditinstitutter	525.436	425.191	524.210	423.810	
I alt	525.436	425.191	524.210	423.810	
Fordelt efter restløbetid:					
Anfordringsgæld	524.210	423.810	524.210	423.810	
Til og med 3 måneder	31	0	0	0	
Over 3 måneder og til og med 1 år	129	150	0	0	
Over 1 år og til og med 5 år	640	600	0	0	
Over 5 år	426	631	0	0	
I alt	525.436	425.191	524.210	423.810	
27 Indlån og anden gæld					
På anfordring	17.195.008	16.798.455	17.257.770	16.811.830	
Med opsigelsesvarsel	14.762	18.169	14.762	18.169	
Tidsindskud	4.489	4.565	4.489	4.565	
Særlige indlånsformer	1.485.324	1.401.760	1.485.324	1.401.760	
I alt	18.699.583	18.222.949	18.762.345	18.236.324	
Anfordringsgæld	17.232.139	16.839.277	17.294.901	16.852.652	
Indlån med opsigelsesvarsel:					
Til og med 3 måneder	155.801	144.299	155.801	144.299	
Over 3 måneder og til og med 1 år	26.887	25.679	26.887	25.679	
Over 1 år og til og med 5 år	150.451	132.528	150.451	132.528	
Over 5 år	1.134.305	1.081.166	1.134.305	1.081.166	
I alt	18.699.583	18.222.949	18.762.345	18.236.324	

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
28 Andre passiver					
Forskellige kreditorer	115.416	97.690	84.105	87.233	
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	26.082	22.486	26.082	22.486	
Leasingforpligtelser	66.489	-	137.540	-	
Skyldige renter og provision	15.297	14.125	15.297	14.125	
Øvrige passiver	116.383	127.185	116.382	104.724	
I alt	339.667	261.486	379.406	228.568	
Beløb der forventes afregnet inden for 12 måneder	251.607	201.012	232.867	192.184	
Beløb der forventes afregnet efter 12 måneder	88.060	60.474	146.539	36.384	
29 Hensatte forpligtelser					
Hensættelser til tab på garantier m.v.	64.795	61.096	64.795	61.096	
Andre hensatte forpligtelser	11.416	10.512	11.416	10.512	
I alt	76.211	71.608	76.211	71.608	
Hensættelser til tab på garantier					
Primo		55.905		55.905	
Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018		21.404		21.404	
Hensættelser pr. 1. januar 2018		77.309		77.309	
Primo 2019	61.096		61.096		
Nye hensættelser (netto)	4.418	-16.213	4.418	-16.213	
Andre bevægelser	0	0	0	0	
Endeligt tabt	719	0	719	0	
Hensættelser til tab på garantier, ultimo	64.795	61.096	64.795	61.096	
Fordelt efter restløbetid					
Under 1 år	12.414	10.219	12.414	10.219	
Over 1 år og til og med 5 år	5.543	3.099	5.543	3.099	
Over 5 år	46.838	47.778	46.838	47.778	
I alt	64.795	61.096	64.795	61.096	

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
29 Hensatte forpligtelser (fortsat)					
Hensættelser til tab på lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer					
Primo		0		0	
Regulering som følge af ændret regnskabspraksis pr. 1. januar 2018		7.130		7.130	
Hensættelser pr. 1. januar 2018		7.130		7.130	
Primo 2019	6.087		6.087		
Nye hensættelser (netto)	2.369	-1.043	2.369	-1.043	
Andre bevægelser	0	0	0	0	
Endeligt tabt	0	0	0	0	
Hensættelser til tab på lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer, ultimo	8.457	6.087	8.457	6.087	
Fordelt efter restløbetid					
Under 1 år	8.457	6.087	8.457	6.087	
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0	
Over 5 år	0	0	0	0	
I alt	8.457	6.087	8.457	6.087	
Andre hensatte forpligtelser					
Primo	4.425	14.794	4.425	14.794	
Nye hensættelser (netto)	-1.466	-10.369	-1.466	-10.369	
Andre bevægelser	0	0	0	0	
Endeligt tabt	0	0	0	0	
Andre hensatte forpligtelser, ultimo	2.959	4.425	2.959	4.425	
Fordelt efter restløbetid					
Under 1 år	0	0	0	0	
Over 1 år og til og med 5 år	2.959	4.425	2.959	4.425	
Over 5 år	0	0	0	0	
I alt	2.959	4.425	2.959	4.425	

Der er stor usikkerhed omkring forfaldstidspunktet for hensættelser til tab på garantier.

Noter

		Sparekassen (koncernen/moderselskabet)		
Note	Beløb i 1.000 kr.	Aktuel rentesats	2019	2018
30 Efterstillede kapitalindskud				
Supplerende kapital				
Var. rente, forfald jul. 2024, kan førtidsindfries i 2019. ²⁾		7,81 % ¹⁾	-	82.000
Renten fra 2019 til 2024 vil være 3 mdr. CIBOR + 6,75 % med kv.t.vis. tilpasning				
Var. rente, forfald jul. 2025, kan førtidsindfries i 2020. ²⁾		7,66 % ¹⁾	105.000	105.000
Renten fra 2020 til 2025 vil være 6 mdr. CIBOR + 6,9 % med halvårlig tilpasning				
Var. rente, forfald feb. 2027, kan førtidsindfries i 2022.		5,94 % ¹⁾	50.000	50.000
Renten fra 2022 til 2027 vil være 6 mdr. CIBOR + 5,5 % med halvårlig tilpasning				
Var. rente, forfald dec. 2027, kan førtidsindfries i 2022.		4,75 % ¹⁾	50.000	50.000
Renten fra 2022 til 2027 vil være 6 mdr. CIBOR + 4,39 % med halvårlig tilpasning				
Var. rente, forfald jun. 2028, kan førtidsindfries i 2023.		4,50 % ¹⁾	130.000	130.000
Renten fra 2023 til 2028 vil være 6 mdr. CIBOR + 4,11 % med halvårlig tilpasn.				
Var. rente, forfald nov. 2028, kan førtidsindfries i 2023.		4,75 % ¹⁾	41.000	41.000
Renten fra 2023 til 2028 vil være 6 mdr. CIBOR + 4,24 % med halvårlig tilpasn.				
Var. rente, forfald juni 2029, kan førtidsindfries i 2024.		4,50 % ¹⁾	150.000	-
Renten fra 2024 til 2029 vil være 6 mdr. CIBOR + 4,64 % med halvårlig tilpasn.				
Var. rente, forfald dec. 2029, kan førtidsindfries i 2024.		4,45 % ¹⁾	152.000	-
Renten fra 2024 til 2029 vil være 6 mdr. CIBOR + 4,51 % med halvårlig tilpasn.				
Øvrige ³⁾				
Supplerende kapital i alt			678.000	458.000
Hybrid kapital i alt			0	0
Efterstillet kapital i alt			678.000	458.000
Omkostninger ved etablering, udgiftsføres over den forventede løbetid			4.859	3.501
Efterstillet kapital i alt, jf. balancen			673.141	454.499

		Sparekassen (koncernen/moderselskabet)		
Note	Beløb i 1.000 kr.	Aktuel rentesats	2019	2018
30 Efterstillede kapitalindskud (fortsat)				
Hybrid kapital reklassificeret til egenkapital				
Var. rente, uendelig løbetid, kan førtidsindfries i 2022.		6,75 % ¹⁾	55.000	55.000
Renten fra 2022 vil være 6 mdr. CIBOR + 6,39 % med halvårlig tilpasning				
Var. rente, uendelig løbetid, kan førtidsindfries i 2023.		6,50 % ¹⁾	280.000	280.000
Renten fra 2023 vil være 6 mdr. CIBOR + 6,11 % med halvårlig tilpasn.				
Var. rente, uendelig løbetid, kan førtidsindfries i 2023.		6,25 % ¹⁾	41.000	41.000
Renten fra 2023 vil være 6 mdr. CIBOR + 5,74 % med halvårlig tilpasning				
Hybrid kapital i alt, reklassificeret til egenkapital			376.000	376.000
Efterstillede kapitalindskud som medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlaget			1.049.141	830.499

1) Fast rente i de første 5 år

2) Udstedelsen kan anvendes uden begrænsninger til opfyldelse af kapitalbehovstillægget under 8+ metoden

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
30 Efterstillede kapitalindskud (fortsat)					
Renter m.v. på efterstillet kapital					
Renter (ekskl. renter til reklassificeret hybrid kernekapital, der indregnes som egenkapital)		29.730	32.545	29.730	32.545
Ekstraordinære afdrag / indfrielse / konverteringer		82.000	118.520	82.000	118.520
Omkostninger ved optagelse af efterstillet kap.		2.671	2.086	2.671	2.086
Omkostninger ved indfrielse af efterstillet kap.		0	0	0	0

Sparekassens kapitaludstedelser kan med undtagelse af 'Toprentebeviser' anvendes til dækning af kapitalkravene efter CRR/CRD IV regelsættet. Kapital, der ikke anvendes til dækning af kapitalkravene i CRR/CRD IV, kan for hovedparten af sparekassens udstedelser anvendes til at opfylde kapitalbehovstil-lægget under 8+ modellen.

Efterstillede kapitalindskud måles ved låneoptagelsen til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte stiftelsesomkostninger m.v. Efter første indregning sker måling til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem nettoprovenu og nominal værdi indregnes under renteudgifter over de efterstillede kapitalindskuds forventede løbetid.

Ved opgørelsen af kapitalgrundlaget indregnes efterstillede kapitalindskud med 1.049.141 t.kr. mod 830.499 t.kr. i 2018.

Sparekassen har i 2019 indfriet supplerende kapital for 82.000 t.kr. mod 118.520 t.kr. i 2018.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Antal stk.		Nominal værdi (t.kr.)	
		2019	2018	2019	2018
31 Aktiekapital					
Aktiekapital Sparekassen Sjælland-Fyn A/S		17.374.973	13.031.230	173.750	130.312
Forhøjelse af aktiekapital		0	4.343.743	0	43.437
I alt		17.374.973	17.374.973	173.750	173.750

	Antal stk.	Nominal værdi (t.kr.)	Andel %
Egne aktier			
Egne aktier 1.1.2018	0	0	0,0
Køb	11.000	110	0,1
Salg	1.735	17	0,0
Egne aktier 31.12.2018	9.265	93	0,1
Køb	121.724	1.217	0,7
Salg	72.000	720	0,4
Egne aktier 31.12.2019	58.989	590	0,3

Samlet købssum 11.325 t.kr. (2018: 1.154 t.kr.)

Samlet salgssum 6.590 t.kr. (2018: 170 t.kr.)

Aktiekapitalen består af 17.374.973 stk. aktier a nominelt 10 kr. Aktierne er fuldt indbetalte. Aktierne er ikke opdelt i klasser og der er ikke knyttet særlige rettigheder til aktierne. Sparekassen har en beholdning af egne aktier på 58.989 stk. (2018: 9.265 stk.), hvilket svarer til 0,34 % af aktiekapitalen (2018: 0,1 %). Aktierne er erhvervet som led i almindelig handel.

Sparekassen har vedtaget særlige regler for udøvelse af stemmeret på sparekassens aktier. Hvert nominelt aktiebeløb på DKK 10 giver 1 stemme. Dog kan der for aktier tilhørende samme aktionær maksimalt afgives stemmer svarende til 7,5 % af den samlede aktiekapital.

Sparekassen har bemyndigelse fra generalforsamlingen til at erhverve egne aktier for op til 2 % af aktiekapitalen. Sparekassen har tilladelse fra Finanstilsynet til i 2019 at erhverve egne aktier for op til 6 mio. kr. i markedsværdi.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018
------	-------------------	------	------

31 Aktiekapital (fortsat)

Årets resultat pr. aktie

Moderselskabet Sparekassen Sjælland-Fyn A/S aktionærers resultat	202.249	148.127
Gennemsnitligt antal aktier (stk.)	17.374.973	15.987.871
Gennemsnitligt antal egne aktier	34.127	4.633
Gennemsnitligt antal aktier i omløb	17.340.846	15.983.239
Udestående aktieoptioners gennemsnitlige udvandingseffekt	0	0
Gennemsnitligt antal udestående aktier (udvandet)	17.340.846	15.983.239
Årets resultat pr. aktie (kr.)	11,7	9,3
Årets resultat pr. aktie udvandet (kr.)	11,7	9,3

32 Aktionærforhold

Sparekassen Sjælland-Fyn har pr. 31. december registreret følgende aktionærer med ejerandele mellem 5 - 9,99 % af aktiekapitalens stemmerettigheder eller pålydende værdi:

2019

Sydbank A/S Aabenraa
AP Pension Livsforsikringsaktieselskab, København
Købstædernes Forsikring, Gensidig

2018

Sydbank A/S Aabenraa
AP Pension Livsforsikringsaktieselskab, København
Købstædernes Forsikring, Gensidig

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen	2019	2018	Sparekassen (moderselskabet)	2019	2018
------	-------------------	-----------	------	------	---------------------------------	------	------

33 Eventualforpligtelser og -aktiver

Eventualforpligtelser

Finansgarantier	233.270	1.237.861	255.870	1.268.461
Tabsgarantier for realkreditlån	2.564.684	2.402.119	2.564.684	2.402.118
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	72.014	87.343	72.014	87.343
Øvrige eventualforpligtelser	3.867.787	1.630.001	3.867.787	1.710.681
I alt	6.737.755	5.357.324	6.760.355	5.468.603

Sagsgarantier Totalkredit er i 2019 flyttet fra finansgarantier til øvrige eventualforpligtelser. Øvrige eventualforpligtelser består herefter bl.a. af sagsgarantier, arbejdsгарantier og andre eventualforpligtelser, herunder forpligtelse over for Indskydergarantifonden (Garantiformuen).

Sparekassens medlemskab af datacentralen Bankdata medfører, at sparekassen ved en eventuel udtræden er forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse. Sparekassen er, ligesom andre danske pengeinstitutter, omfattet af indskydergarantifonden og er i den forbindelse forpligtet til i fællesskab med andre pengeinstitutter at dække indlånernes indestående m.v. på indtil 100.000 EUR i pengeinstitutter under afvikling eller konkurs.

Moderselskabet indgår i en dansk sambeskatning med datterselskaberne. Sparekassen hæfter derfor ifølge selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter m.v. for de sambeskattede selskaber og for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Sparekassen Sjælland-Fyn A/S indgår med Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S og Leasing Fyn Faaborg A/S i fællesregistrering for moms og lønsumsafgift.

Totalkredit-lån formidlet af koncernen fra 2007 er omfattet af en aftalt modregningsret i fremtidige løbende provisioner, som Totalkredit kan gøre gældende i tilfælde af tabskonstatering på de formidlede lån. Sparekassen forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på sparekassens finansielle stilling.

Udover sædvanlige ansættelseskontrakter med sparekassens medarbejdere har sparekassen ikke andre væsentlige forpligtende aftaler. Som følge af de forretningsmæssige aktiviteter er og kan sparekassen være part i forskellige retssager og tvister. Sparekassen vurderer risikoen i hvert enkelt tilfælde, og de nødvendige hensættelser bogføres under hensættelser til forpligtelser.

Der vurderes ikke at være øvrige eventualforpligtelser, der ikke i relevant omfang er indregnet i balancen.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

33 Eventualforpligtelser og -aktiver (fortsat)

Eventualaktiver

Udskudt skatteaktiv, nedskrevet	85.264	106.978	37.612	56.494
---------------------------------	--------	---------	--------	--------

Udskudte skatteaktiver er delvist nedskrevet, da det er vanskeligt at dokumentere med tilstrækkelig sikkerhed, at disse kan udnyttes fuldt ud inden for en overskuelig periode. Der er ingen tidsmæssig begrænsning for senere udnyttelse af det nedskrevne aktiv.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

34 Aktiver stillet som sikkerhed

Obligationer deponeret hos Danmarks Nationalbank, clearingscentraler m.v.	1.138.504	935.928	1.138.504	935.928
Kontantindskud deponeret hos kreditinstitutter, CSA aftaler	22.696	22.902	22.696	22.902
Tabsramme overfor Vækstfonden	262	291	262	291
Aktiver stillet som sikkerhed i alt	1.161.462	959.121	1.161.462	959.121

Ubelånte deponerede værdipapirer kan frigøres på anfordring.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

35 Kapitalforhold

Egenkapital, ekskl. hybrid kernekapital	2.851.461	2.697.420	2.851.461	2.697.420
Immaterielle aktiver	-91.323	-125.090	-91.323	-125.090
Skatteaktiver, udskudte	-163.753	-175.689	-155.070	-165.626
Udbytte, foreslået	-52.125	-43.437	-52.125	-43.437
Fradrag kapitalinstrumenter over 10 %	-209.744	-174.878	-208.672	-173.404
Andre tillæg/fradrag mm.	96.634	116.644	98.678	121.319
Egentlig kernekapital	2.431.150	2.294.970	2.442.949	2.311.182

Hybrid kernekapital	376.000	376.000	376.000	376.000
Kernekapital (inkl. hybrid kernekapital) efter primære fradrag	2.807.150	2.670.970	2.818.949	2.687.182

Supplerende kapital	673.141	454.499	673.141	454.499
Kapitalgrundlag	3.480.291	3.125.469	3.492.090	3.141.681

Risikoeksponeringer				
Kreditrisiko	14.374.537	14.621.223	14.610.040	14.765.100
Markedsrisiko	1.112.212	1.202.515	1.112.309	1.203.013
Operationel risiko	1.856.049	1.814.764	1.805.486	1.764.583
Risikoeksponeringer i alt	17.342.798	17.638.502	17.527.835	17.732.696

Kapitalprocent	20,1	17,7	19,9	17,7
Kernekapitalprocent	16,2	15,1	16,1	15,2
Egentlig kernekapitalprocent	14,0	13,0	13,9	13,0
Kapitalgrundlag krav ifølge LFV § 124, stk. 2	1.387.424	1.411.080	1.402.227	1.418.616

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

35 Kapitalforhold (fortsat)

Sparekassen anvender overgangsordningen i forbindelse med implementeringen af IFRS 9 regnskabsstandard.

Overgangsordningen tillader sparekassen at indfase den negative afledte effekt af IFRS 9, over en periode på 5 år i kapitalgrundlaget.

Kapitalposter opgjort ekskl. overgangsordning

Egentlig kernekapital	2.331.300	2.183.373	2.343.099	2.199.585
Kernekapital (inkl. hybrid kernekapital) efter primære fradrag	2.707.300	2.559.373	2.719.099	2.575.585
Kapitalgrundlag	3.380.441	3.013.872	3.392.240	3.030.084
Risikoeksponeringer i alt	17.305.825	17.636.361	17.494.197	17.737.813
Kapitalprocent	19,5	17,1	19,4	17,1
Kernekapitalprocent	15,6	14,5	15,5	14,5
Egentlig kernekapitalprocent	13,5	12,4	13,4	12,4

Kapitalprocenten er opgjort i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om kapitaldækningsregler for pengeinstitutter og visse kreditinstitutter. Sparekassen følger de danske regler for gradvis indfasning af kravene i kapitalkravsforordningen og direktivet (CRR/CRD IV).

Kapitaldækningsreglerne kræver en minimumskapital på 8 % af de opgjorte risici tillagt et eventuelt individuelt kapitalbehov. Opgørelsen af det individuelle kapitalbehov fremgår af sparekassens risikorapport, der offentliggøres i sammenhæng med årsrapporten på sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/om/regnskab. Risikorapporten og opgørelsen af det individuelle solvensbehov er ikke revideret.

Kapitalgrundlaget udgøres af kernekapitalen (egenkapital og hybrid kapital) og supplerende kapital. Den efterstillede kapital kan under visse forudsætninger medregnes til kapitalgrundlaget. Den efterstillede kapital fremgår af note 30.

Det er sparekassens strategi løbende at have en komfortabel kapitaloverdækning for at sikre sparekassens handlefrihed til at kunne følge forretningsmæssige og strategiske prioriteringer og ønsker, og holde kontinuitet i det vi gør. Samtidig arbejder sparekassen løbende på at nedbringe såvel risiko som kapitalbelastning maksimalt på ikke-kerneaktiviteter. Sparekassen vurderer at kapitaloverdækningen er tilfredsstillende.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

36 Nærtstående parter

Størrelsen af lån, pant, kautioner eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser stiftet for nedennævnte ledelsesmedlemmer.

Direktion

Lån og garantier	678	628	678	628
Rentesatsen for udlån	5,00 % - 7,00 %	5,00 % - 7,00 %	5,00 % - 7,00 %	5,00 % - 7,00 %

Bestyrelse

Lån og garantier	45.838	40.822	45.838	40.822
Rentesatsen for udlån	1,05 % - 14,5 %	1,05 % - 13,50 %	1,05 % - 14,5 %	1,05 % - 13,50 %

Lån til medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ydes på sparekassens generelle personalevilkår.

Lån til øvrige bestyrelsesmedlemmer ydes på markedsvilkår.

Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem sparekassen og nærtstående parter

Direktion	0	0
Bestyrelse	500	2.255

Transaktionerne omfatter konsulenttydelser fra Kullegaard Arkitekter A/S, hvor bestyrelsesformand Thomas Kullegaard er partner og bestyrelsesmedlem, administrationsydelser fra Hvidt & Partnere, hvor bestyrelsesmedlem Per Bjørnsholm (udtrådt af bestyrelsen 2019) er partner og håndværksmæssig assistance fra HM Gruppen A/S, hvor bestyrelsesnæstformand Jakob N. Andersson er bestyrelsesmedlem og økonomidirektør. Alle transaktioner med nærtstående parter er sket på markedsvilkår.

Medlemmer af bestyrelsen og direktionen har modtaget fortegningsretter i forbindelse med sparekassens aktieemission på lige fod med øvrige aktionærer.

Noter

		Associerede og fællesledede virksomheder		Tilknyttede virksomheder	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018	2019	2018
36 Nærtstående parter (fortsat)					
Mellemværender og transaktioner med:					
	Udlån og andre tilgodehavender	30.677	28.072	951.458	792.109
	Indlån og anden gæld	19.839	49.479	98.564	49.822
	Renter udlån	507	463	15.793	12.888
	Renter indlån og anden gæld	48	0	0	0
	Husleje	0	0	14.904	17.942
	Provisions- og gebyrindtægter	0	0	1.252	731
	Administrationsvederlag, indtægt	60	33	1.739	2.966
	Garantier	8.960	7.308	22.600	30.600
	Kapitalandele / udbytte			4.425	42.222

Sparekassen er pengeinstitutforbindelse for tilknyttede virksomheder. Transaktioner omfatter primært rentebetalinger samt afregning af husleje. Alle transaktioner med de nævnte selskaber er foretaget på markedsvilkår.

Der er ikke nogen nærtstående parter, som er kreditforringede (stadie 3)

Note	2019	2018	Ændring stk.
37 Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier ultimo året			
Bestyrelsen			
Thomas Kullegaard	16.667	14.321	2.346
Jakob Nørrekjær Andersson	14.189	10.959	3.230
Per Olsen	5.348	5.348	0
Erik Larsen	4.612	4.108	504
Helle Lindhof Bjørnø	3.188	2.672	516
Bent Andersen	2.341	626	1.715
Kirsten Hede Nielsen	2.134	-	2.134
Otto Spliid	1.549	400	1.149
Mads Wallin	768	768	0
Direktion			
Lars Petersson	14.865	11.590	3.275
Bruno Riis-Nielsen	8.024	8.024	0
Lars Bolding	8.000		8.000

Opgjort inklusive nærtstående. Sparekassen har ikke udstedt aktieoptioner, warrants eller konvertible obligationer til hverken bestyrelsen eller direktionen.

Noter

Koncernen 2019

Note	Beløb i 1.000 kr.	Nominel værdi	Netto markeds-værdi	Positiv markeds-værdi	Negativ markeds-værdi
38 Afledte finansielle instrumenter					
Valutakontrakter					
Termin, køb	18.121		-274	58	332
Termin, salg	175.951		620	672	52
Valutaswaps	0		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	0		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg	0		0	0	0
Rentekontrakter					
Termin, køb	358		1.688	1.857	169
Termin, salg	358		-293	320	613
Renteswaps	478.147		-2.749	21.804	24.553
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb	47.140		-45	85	130
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg	91.046		272	290	18
Aktiekontrakter					
Termin, køb	0		0	0	0
Termin, salg	0		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	10.814		-93	63	156
Uafviklede spotforretninger, salg	11.159		110	169	59
Andre afledte kontrakter					
Optioner, erhvervede	0		0	0	0
Optioner, udstedte	0		0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt	833.094		-764	25.318	26.082

Koncernen 2018

Note	Beløb i 1.000 kr.	Nominel værdi	Netto markeds-værdi	Positiv markeds-værdi	Negativ markeds-værdi
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)					
Valutakontrakter					
Termin, køb	41.189		-1.532	195	1.727
Termin, salg	339.056		757	1.420	663
Valutaswaps	0		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	827		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg	0		0	0	0
Rentekontrakter					
Termin, køb	188		2.149	2.161	12
Termin, salg	375		-1.078	387	1.465
Renteswaps	446.089		-3.011	15.418	18.429
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb	13.047		15	15	0
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg	30.553		-16	21	37
Aktiekontrakter					
Termin, køb	0		0	0	0
Termin, salg	0		0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	7.161		119	162	43
Uafviklede spotforretninger, salg	7.349		-63	47	110
Andre afledte kontrakter					
Optioner, erhvervede	0		0	0	0
Optioner, udstedte	0		0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt	885.834		-2.660	19.826	22.486

2019 2018

Markedsværdien indgår i balancen med følgende beløb, koncernen

Andre aktiver	25.318	19.826
Andre passiver	26.082	22.486

Noter

Sparekassen (moderselskabet) 2019

Note	Beløb i 1.000 kr.	Nominal værdi	Netto markeds- værdi	Positiv markeds- værdi	Negativ markeds- værdi
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)					
Valutakontrakter					
Termin, køb		18.121	-274	58	332
Termin, salg		175.951	620	672	52
Valutaswaps		0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb		0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg		0	0	0	0
Rentekontrakter					
Termin, køb		358	1.688	1.857	169
Termin, salg		358	-293	320	613
Renteswaps		478.147	-2.749	21.804	24.553
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb		47.140	-45	85	130
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg		91.046	272	290	18
Aktiekontrakter					
Termin, køb		0	0	0	0
Termin, salg		0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb		10.814	-93	63	156
Uafviklede spotforretninger, salg		11.159	110	169	59
Andre afledte kontrakter					
Optioner, erhvervede		0	0	0	0
Optioner, udstedte		0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt		833.094	-764	25.318	26.082

Sparekassen (moderselskabet) 2018

Note	Beløb i 1.000 kr.	Nominal værdi	Netto markeds- værdi	Positiv markeds- værdi	Negativ markeds- værdi
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)					
Valutakontrakter					
Termin, køb		41.189	-1.532	195	1.727
Termin, salg		339.056	757	1.420	663
Valutaswaps		0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb		827	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg		0	0	0	0
Rentekontrakter					
Termin, køb		188	2.149	2.161	12
Termin, salg		375	-1.078	387	1.465
Renteswaps		446.089	-3.011	15.418	18.429
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb		13.047	15	15	0
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg		30.553	-16	21	37
Aktiekontrakter					
Termin, køb		0	0	0	0
Termin, salg		0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb		7.161	119	162	43
Uafviklede spotforretninger, salg		7.349	-63	47	110
Andre afledte kontrakter					
Optioner, erhvervede		0	0	0	0
Optioner, udstedte		0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt		885.834	-2.660	19.826	22.486

2019 2018

Markedsværdien indgår i balancen med følgende beløb, sparekassen (moderselskabet)

Andre aktiver	25.318	19.826
Andre passiver	26.082	22.486

Noter

Koncernen 2019, Netto markedsværdi

Note	Beløb i 1.000 kr.	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)						
Valutakontrakter						
Termin, køb	-274	0	0	0	0	-274
Termin, salg	620	0	0	0	0	620
Valutaswaps	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg	0	0	0	0	0	0
Rentekontrakter						
Termin, køb	1.391	297	0	0	0	1.688
Termin, salg	-126	-167	0	0	0	-293
Renteswaps	0	0	-818	-1.933	-2.751	-2.751
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb	-45	0	0	0	0	-45
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg	274	0	0	0	0	274
Aktiekontrakter						
Termin, køb	0	0	0	0	0	0
Termin, salg	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	-93	0	0	0	0	-93
Uafviklede spotforretninger, salg	110	0	0	0	0	110
Andre afledte kontrakter						
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt	1.857	130	-818	-1.933	-764	

Koncernen 2018, Netto markedsværdi

Note	Beløb i 1.000 kr.	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)						
Valutakontrakter						
Termin, køb	-1.557	25	0	0	0	-1.532
Termin, salg	775	-18	0	0	0	757
Valutaswaps	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, salg	0	0	0	0	0	0
Rentekontrakter						
Termin, køb	1.789	360	0	0	0	2.149
Termin, salg	-780	-298	0	0	0	-1.078
Renteswaps	0	0	-1.099	-1.912	-3.011	-3.011
Uafviklede spotforretninger certifikater, køb	15	0	0	0	0	15
Uafviklede spotforretninger certifikater, salg	-16	0	0	0	0	-16
Aktiekontrakter						
Termin, køb	0	0	0	0	0	0
Termin, salg	0	0	0	0	0	0
Uafviklede spotforretninger, køb	119	0	0	0	0	119
Uafviklede spotforretninger, salg	-63	0	0	0	0	-63
Andre afledte kontrakter						
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter i alt	282	69	-1.099	-1.912	-2.660	

Noter

Sparekassen (moderselskabet) 2019, Netto markedsværdi

Note	Beløb i 1.000 kr.	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)						
Valutakontrakter						
Termin, køb	-274	0	0	0	-274	
Termin, salg	620	0	0	0	620	
Valutaswaps	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, køb	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, salg	0	0	0	0	0	
Rentekontrakter						
Termin, køb	1.391	297	0	0	1.688	
Termin, salg	-126	-167	0	0	-293	
Renteswaps	0	0	-818	-1.933	-2.751	
Uafviklede spotforretninger certifi- kater, køb	-45	0	0	0	-45	
Uafviklede spotforretninger certifi- kater, salg	274	0	0	0	274	
Aktiekontrakter						
Termin, køb	0	0	0	0	0	
Termin, salg	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, køb	-93	0	0	0	-93	
Uafviklede spotforretninger, salg	110	0	0	0	110	
Andre afledte kontrakter						
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0	
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0	
Afledte finansielle instrumenter i alt	1.857	130	-818	-1.933	-764	

Sparekassen (moderselskabet) 2018, Netto markedsværdi

Note	Beløb i 1.000 kr.	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
38 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)						
Valutakontrakter						
Termin, køb	-1.557	25	0	0	-1.532	
Termin, salg	775	-18	0	0	757	
Valutaswaps	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, køb	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, salg	0	0	0	0	0	
Rentekontrakter						
Termin, køb	1.789	360	0	0	2.149	
Termin, salg	-780	-298	0	0	-1.078	
Renteswaps	0	0	-1.099	-1.912	-3.011	
Uafviklede spotforretninger certifi- kater, køb	15	0	0	0	15	
Uafviklede spotforretninger certifi- kater, salg	-16	0	0	0	-16	
Aktiekontrakter						
Termin, køb	0	0	0	0	0	
Termin, salg	0	0	0	0	0	
Uafviklede spotforretninger, køb	119	0	0	0	119	
Uafviklede spotforretninger, salg	-63	0	0	0	-63	
Andre afledte kontrakter						
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0	
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0	
Afledte finansielle instrumenter i alt	282	69	-1.099	-1.912	-2.660	

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018
39 Likvider					
Primo					
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender i centralbanker		412.575	356.906	412.575	356.906
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		1.385.251	1.802.010	1.379.597	1.793.665
I alt		1.797.826	2.158.916	1.792.172	2.150.571
Ultimo					
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender i centralbanker		441.069	412.575	441.069	412.575
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		2.518.286	1.385.251	2.506.962	1.379.597
I alt		2.959.355	1.797.826	2.948.031	1.792.172

Likvider omfatter kassebeholdning m.v. og ubelånte tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker med oprindelig løbetid under 3 måneder.

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019		2018	
		Dagsværdi	Amortiseret kostpris	Dagsværdi	Amortiseret kostpris
40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen					
Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i balancen enten til dagsværdi eller til amortiseret kostpris.					
Nedenfor er hver regnskabspost angivet med værdiansættelsesmetode.					
Finansielle aktiver					
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender hos centralbanker			441.069		412.575
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			2.540.933		1.408.153
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris			12.217.237		12.173.964
Obligationer til dagsværdi	6.591.480			6.620.883	
Aktier m.v.	693.719			801.307	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.770.777			1.313.431	
Positiv markedsværdi, afledte finansielle instrumenter	25.318			19.826	
Finansielle aktiver i alt	9.081.294	15.199.239		8.755.447	13.994.692
Finansielle forpligtelser					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker			525.436		425.191
Indlån og anden gæld			18.699.583		18.222.949
Indlån i puljeordninger	1.770.777			1.313.431	
Efterstillede kapitalindskud			673.141		454.499
Negativ markedsværdi, afledte finansielle instrumenter	26.082			22.486	
Finansielle forpligtelser i alt	1.796.859	19.898.160		1.335.917	19.102.639

Noter

Note

40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)

Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi

Værdiansættelse af finansielle instrumenter sker ved anvendelse af noterede kurser fra et aktivt marked (niveau 1), anvendelse af generelt accepterede værdiansættelsesmetoder med observerbare markedsdata (niveau 2) eller ved anvendelse af tilgængelige data, som kun i mindre omfang er observerbare (niveau 3).

For finansielle instrumenter med noterede kurser på et aktivt marked, eller hvor værdiansættelsen bygger på generelt accepterede værdiansættelsesmetoder med observerbare markedsdata, er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For finansielle instrumenter, hvor værdiansættelsen sker ved anvendelse af tilgængelige data, som kun i mindre omfang er observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Aktier mv. i niveau 2 og 3 omfatter primært noterede aktier i sektorselskaber.

For unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser).

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret eksternt part. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier af visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige de aktier, som bankerne ejer med henblik på at deltage aktivt i den infrastruktur og de produktudbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handel i sektoren.

Sparekassen foretager en selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Sparekassen vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlige anderledes dagsværdier.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Noterede priser (Niveau 1)	Observer- bare input (Niveau 2)	Ikke-observerbare input (Niveau 3)	I alt
------	-------------------	----------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	-------

40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)

Dagsværdihierarki for finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi i balancen

31. december 2019					
Finansielle aktiver					
Obligationer til dagsværdi	6.591.480	0	0	0	6.591.480
Aktier m.v.	58.792	418.420	216.507	0	693.719
Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.755.407	15.370	0	0	1.770.777
Afledte finansielle instrumenter	0	25.318	0	0	25.318
Finansielle aktiver i alt	8.405.679	459.108	216.507	0	9.081.294
Finansielle forpligtelser					
Indlån i puljeordninger	0	1.770.777	0	0	1.770.777
Afledte finansielle forpligtelser	0	26.082	0	0	26.082
Finansielle forpligtelser i alt	0	1.796.859	0	0	1.796.859
31. december 2018					
Finansielle aktiver					
Obligationer til dagsværdi	6.620.883	0	0	0	6.620.883
Aktier m.v.	64.993	353.443	382.871	0	801.307
Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.235.084	78.347	0	0	1.313.431
Afledte finansielle instrumenter	0	19.826	0	0	19.826
Finansielle aktiver i alt	7.920.960	451.616	382.871	0	8.755.447
Finansielle forpligtelser					
Indlån i puljeordninger	0	1.313.389	0	0	1.313.389
Afledte finansielle forpligtelser	0	22.486	0	0	22.486
Finansielle forpligtelser i alt	0	1.335.875	0	0	1.335.875

Noter

		Koncernen	
Note	Beløb i 1.000 kr.	2019	2018
40	Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)		
	Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi i balancen baseret på niveau 3		
	Regnskabsmæssig værdi primo	382.871	410.826
	Kursreguleringer i resultatopgørelsen, under kursreguleringer	9.543	-5.017
	Overført fra niveau 1	0	7.000
	Køb	77.845	171.618
	Salg	253.752	201.556
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	216.507	382.871
	Urealiserede kursreguleringer	6.951	-9.652
	Følsomhedsoplysninger		
	Hvis den faktiske handelsværdi afviger +/- 10 % i forhold til dagsværdien, udgør resultatpåvirkningen +/-	21.651	38.287

Sparekassen har ikke oplysninger til at foretage en følsomhedsanalyse af beholdningen af investeringsforeningsbeviser i niveau 3. Investeringsforeningsbeviser udgør 186,2 mio.kr. (2018: 355,0 mio.kr.) af de finansielle instrumenter der måles til dagsværdi i balancen baseret på niveau 3.

Sparekassens beholdning af Kapitalforeningen BI Private Equity på 7 mio. kr. er flyttet fra niveau 1 til niveau 3, da foreningen er afnoteret 14. december 2018. Der er ikke i 2019 foretaget overførsler af finansielle instrumenter mellem de forskellige niveauer. Der er ingen finansielle instrumenter, hvis dagsværdi ikke har kunnet måles pålideligt. Hvis et finansielt instruments klassifikation har ændret sig i forhold til regnskabsårets begyndelse, anses ændringen at have fundet sted ved afslutningen af regnskabsperioden.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Primo	Penge- strømme	Periodisering af stiftelses- omk.	Ultimo
40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)					
Finansieringsaktivitet					
2019					
	Efterstillede kapitalindskud	454.499	220.000	-1.358	673.141
	Hybrid kernekapital	376.000	0	0	376.000
	Samlede passiver knyttet til finansieringsaktivitet	830.499	220.000	-1.358	1.049.141
2018					
	Efterstillede kapitalindskud	402.848	52.480	-829	454.499
	Hybrid kernekapital	575.000	-199.000	0	376.000
	Samlede passiver knyttet til finansieringsaktivitet	977.848	-146.520	-829	830.499

Sparekassen ønsker at være uafhængig af ekstern funding i form af markedsfinansiering, og lægger i forretningsmodellen vægt på, at indlån finansierer udlån.

Noter

Note

40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)

Finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris

Langt den overvejende del af koncernens tilgodehavender, udlån og indlån kan ikke overdrages uden kundernes forudgående accept, og der eksisterer ikke et aktivt marked for handel med sådanne finansielle instrumenter. Skøn over dagsværdi baseres på forhold, hvor der er konstateret ændringer i markedsforholdene efter instrumentets første indregning, som har betydning for den pris, der ville blive aftalt, såfremt vilkårene blev aftalt på balancedagen. Andre parter vil kunne komme til en anden værdi for disse skøn.

Oplysninger om dagsværdi for finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris baseres på nedenstående vurderinger:

- For finansielle instrumenter, hvor der findes en noteret markedspris, anvendes denne pris. Dette er tilfældet for obligationer værdiansat til amortiseret kostpris.
- For en række af koncernens indlån og udlån m.v. er renten afhængig af renteutviklingen. Dagsværdien vurderes således i det væsentligste at svare til den regnskabsmæssige værdi.
- Dagsværdien for udlån er opgjort på baggrund af et kvalificeret skøn, der bygger på, at koncernen løbende ændrer sine lånevilkår til gældende markedsforhold. For udlån vurderes de indregnede nedskrivninger at svare til dagsværdireguleringen af kreditrisikoen. Forskellen til dagsværdier udgør alene modtagne ej indtægtsførte gebyrer og provisioner.
- Dagsværdien for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fastlægges efter samme metode som for udlån.
- For indlån, udstedte obligationer og efterstillede kapitalinskud vurderes dagsværdien i al væsentlighed at svare til den regnskabsmæssige værdi.

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019		2018	
		Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi

40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)

Finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris, oplysning om dagsværdier

Finansielle aktiver

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	441.069	441.069	412.575	412.575
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.540.933	2.540.933	1.408.153	1.408.153
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	12.217.237	12.273.683	12.173.964	12.229.849
Finansielle aktiver i alt	15.199.239	15.255.685	13.994.692	14.050.577

Finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	525.436	525.436	425.191	425.191
Indlån og anden gæld	18.699.583	18.699.583	18.222.949	18.222.949
Efterstillede kapitalinskud	673.141	673.141	454.499	454.499
Finansielle forpligtelser i alt	19.898.160	19.898.160	19.102.639	19.102.639

Noter

		Dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris		
Note	Beløb i 1.000 kr.	Handelsportefølje	Dagsværdi option	Aktiver	Forpligtelser	I alt
40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)						
Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - Koncernen 2019						
Afkast						
	Renteindtægter	64.411	0	539.853	11.931	616.195
	Renteudgifter	0	0	7.617	43.851	51.468
	Netto renteindtægter	64.411	0	532.236	-31.920	564.727
	Udbytte af aktier m.v.	24.935	0	0	0	24.935
	Kursreguleringer	153.016	-181.485	0	0	-28.469
	Afkast i alt	242.362	-181.485	532.236	-31.920	561.193
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	441.069	0	441.069
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	2.540.933	0	2.540.933
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	12.217.237	0	12.217.237
	Obligationer til dagsværdi	6.591.480	0	0	0	6.591.480
	Aktier m.v.	693.719	0	0	0	693.719
	Afledte finansielle instrumenter	25.315	0	0	0	25.315
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.770.777	0	0	0	1.770.777
	Finansielle aktiver i alt	9.081.291	0	15.199.239	0	24.280.530
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	525.436	525.436
	Indlån	0	0	0	18.699.583	18.699.583
	Efterstillede kapitalindskud	0	0	0	673.141	673.141
	Afledte finansielle instrumenter	26.082	0	0	0	26.082
	Indlån i puljeordninger	0	1.770.777	0	0	1.770.777
	Finansielle forpligtelser i alt	26.082	1.770.777	0	19.898.160	21.695.019

Noter

		Dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris		
Note	Beløb i 1.000 kr.	Handelsportefølje	Dagsværdi option	Aktiver	Forpligtelser	I alt
40 Finansielle aktiver og forpligtelser, koncernen (fortsat)						
Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - Koncernen 2018						
Afkast						
	Renteindtægter	37.355	0	568.826	309	606.490
	Renteudgifter	0	0	12.094	53.565	65.659
	Netto renteindtægter	37.355	0	556.732	-53.256	540.831
	Udbytte af aktier m.v.	24.363	0	0	0	24.363
	Kursreguleringer	-18.808	47.078	0	0	28.270
	Afkast i alt	42.910	47.078	556.732	-53.256	593.464
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	412.575	0	412.575
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	1.408.153	0	1.408.153
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	12.173.964	0	12.173.964
	Obligationer til dagsværdi	6.620.883	0	0	0	6.620.883
	Aktier m.v.	801.307	0	0	0	801.307
	Afledte finansielle instrumenter	19.826	0	0	0	19.826
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.313.431	0	0	0	1.313.431
	Finansielle aktiver i alt	8.755.447	0	13.994.692	0	22.750.139
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	425.191	425.191
	Indlån	0	0	0	18.222.949	18.222.949
	Efterstillede kapitalindskud	0	0	0	454.499	454.499
	Afledte finansielle instrumenter	22.486	0	0	0	22.486
	Indlån i puljeordninger	0	1.313.431	0	0	1.313.431
	Finansielle forpligtelser i alt	22.486	1.313.431	0	19.102.639	20.438.556

Noter

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Risikostyring

Sparekassen påtager sig forskellige risici som et led i at udføre pengeinstitutvirksomhed og andre aktiviteter forbundet hermed. De væsentligste risikotyper er kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationel risiko.

Bestyrelsen fastsætter sparekassens risikopolitik og definerer rammerne for de risikoområder, som sparekassen beskæftiger sig med. Direktionen fastsætter rammer for de enkelte afdelingers og medarbejderes beføjelser ved gennemførelsen af de daglige forretninger. Målet i den overordnede politik er, at sparekassen med en stærk styring af påtagne risici opnår en indtjening og dermed en egenkapital, der kan sikre den fremtidige drift.

Sparekassen ønsker alene at deltage i finansiering af forretninger, som sparekassen forstår og rådgivningsmæssigt kan gennemskue. Sparekassen ønsker generelt en risikoprofil på porteføljeniveau, der ligger på niveau med sine konkurrenter.

Sparekassen ønsker ikke at medvirke til finansiering af forretninger hvor risikoprofilen er for stor, projekter med spekulation for øje og gearede investeringsforretninger. Sparekassen tager ved kreditgivningen udgangspunkt i en etisk profil.

Sparekassen har udpeget en uafhængig risikoansvarlig, der er ansvarlig for, at risikostyringen sker på betryggende vis, herunder at skabe et overblik over sparekassens risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarliges ansvarsområde omfatter sparekassens risikobehæftede aktiver på tværs af risikoområder og organisatoriske enheder samt risici hidrørende fra outsourcete områder. Den risikoansvarlige refererer og rapporterer til direktionen.

Risikotyperne samt styringen af disse er beskrevet i det følgende.

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af debitorers misligholdelse af betalingsforpligtelser overfor sparekassen.

Kreditpolitik og -styring samt sikkerhed

Sparekassens kreditrisici styres efter politikker og rammer fastlagt af ledelsen. Kreditpolitikken fastlægger bl.a., at der altid skal være en god spredning mellem udlån til privat- og erhvervskunder, og inden for disse tillige en god spredning på engagementsstørrelser og brancher. Der sker løbende en tilpasning af kreditpolitikken til de aktuelle forhold. Sparekassen yder långivning til danske privatkunder samt mindre og mellemstore virksomheder geografisk placeret på Sjælland, Fyn og i Hovedstadsområdet. Sparekassens udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher fremgår af note 14.

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Styringen af kreditrisici foretages på enkeltkundeniveau i forbindelse med bevilling og løbende med særlig fokus på de engagementer, der vurderes at være risikofyldte. Som grundlag for enhver kreditvurdering indsamles en række oplysninger, der indgår i det samlede beslutningsgrundlag. Det drejer sig bl.a. om økonomi- og regnskabsoplysninger, budgetter, rådighedsbeløb, tilbudte sikkerheder, uddybende kommentarer fra kunderådgiver, tidligere kreditbevillinger m.v.

Som led i handel med værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling m.v. opstår der eksponeringer mod finansielle modparter i form af afviklingsrisiko eller kreditrisiko. Ledelsen bevilger lines på afviklingsrisiko og kreditrisiko mod finansielle modparter, med afsæt i den enkelte modparts risikoprofil. Risici og lines på finansielle modparter følges løbende.

Sparekassens individuelle vurdering af kunden har primært til formål at afgøre, om kunden har den nødvendige gældsserviceringssevne og vilje til at kunne betale sine lån til kreditforeningen, sparekassen og eventuelle andre kreditorer tilbage. På baggrund af denne vurdering tager vi stilling til, om der helt eller delvist skal stilles sikkerhed - eller om lånet kan ydes uden sikkerhed. Sikkerhedsstillelse kræves for at afdække risikoen for, at betalingsevnen svigter af uforudsete årsager. I vurderingen spiller vores erfaringer med kunden, vores kendskab til kundens økonomiske forhold og kundens følsomhed over for udefra kommende påvirkninger en afgørende rolle.

Sparekassen søger at reducere risikoen på engagementerne ved at få sikkerheder i form af pant i debitorernes aktiver.

Sikkerhedsstillelse sker som hovedregel ved pant i ejendomme, løsøre og/eller fordringer. Herudover tages der eventuelt sikkerhed i selskabers aktier/anparter, tilbagetrædelseserklæring samt kaution.

Værdien af de modtagne sikkerheder overvåges løbende. Forøges risikoen, vurderes sikkerhederne ekstra kritisk. Værdien vurderes som realisationsprisen med fradrag af eventuelle omkostninger ved en realisering. Sikkerhedsvurderingen af udlejningsejendomme tager udgangspunkt i offentligt tilgængelige oplysninger om afkast på tilsvarende ejendomme.

Erhvervsengagementer revurderes som minimum årligt på baggrund af kundens seneste årsregnskab og forventninger til fremtiden set i forhold til konjunkturudviklingen og generelle forhold inden for kundens branche.

Der foretages kvartalsvis en opgørelse af det individuelle solvensbehov pr. engagement for engagementer over 2 % af kapitalgrundlaget.

Såfremt kundens kreditværdighed forringes, er det væsentligt, at dette identificeres så tidligt som muligt, således at der kan træffes de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af eventuelle tab. Der foretages derfor en løbende overvågning af og opfølgning på sparekassens udlånsengagementer for såvel erhvervskunder som privatkunder. De enkelte engagementer segmenteres ud fra kreditmæssig bonitet, og svage engagementer placeres i særlige kreditsegmenter.

Noter

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Nedskrivninger

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivning gennemgås alle engagementer over 2 % af kapitalgrundlaget samt alle øvrige engagementer, hvor der er indtrådt objektiv indikation for kreditforringelse.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning.

Nedskrivningsmodellen er baseret på forventede tab ("expected loss"-model) og indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstatere aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet fortsat med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, der vil være større end i stadie 2, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Udlån og garantier mv. fordelt på eksponeringskategorier/stadier fremgår af tabel senere i denne note.

Nødlidende lån

Såfremt den ovennævnte løbende overvågning identificerer et udlånsengagement som svagt, indplaceres engagementet som tidligere nævnt i et særligt kreditsegment. Der bliver herefter udarbejdet en individuel handlingsplan med henblik på at få engagementet på ret kurs. Sparekassen gør meget ud af at få identificeret de pågældende engagementer så tidligt som muligt i forløbet. Dels er det så nemmere at hjælpe kunderne på fode igen, og dels kan det begrænse sparekassens eventuelle tab. Målet med handlingsplanen er at få kunderne løftet tilbage til et bedre kreditsegment. Såfremt handlingsplanen af forskellige årsager ikke kan overholdes, og der ikke ses nogen hensigtsmæssig og holdbar løsning på sagen, er næste skridt herefter inkasso. Såfremt fordringen efter gennemførelse af inkassoproceduren viser sig uerholdelig, afskrives engagementet.

Afskrevne engagementer genoptages, inden der opstår juridisk forældelse med henblik på at konstatere, om skyldneren helt eller delvist har genvundet sin betalingsevne.

Engagementer til inkasso administreres af en særskilt enhed i sparekassens hovedsæde.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Maksimal krediteksponering

Koncernens og sparekassens krediteksponering er sammensat af udvalgte balanceførte og ikke-balanceførte poster.

Krediteksponering vedrørende udlånsaktiviteter				
Balanceførte poster				
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	2.540.933	1.408.153	2.529.609	1.402.499
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	12.217.237	12.173.964	12.305.355	12.239.986
Ikke-balanceførte poster				
Garantier	6.737.755	5.357.324	6.760.355	5.468.603
Udnyttede kreditrammer	4.953.474	4.518.006	5.042.016	4.648.897
Krediteksponering vedr. udlånsaktiviteter	26.449.399	23.457.447	26.637.335	23.759.985
Krediteksponering vedrørende handels- og investeringsaktiviteter				
Balanceførte poster				
Obligationer til dagsværdi	6.591.480	6.620.883	6.591.480	6.620.883
Aktier m.v.	693.719	801.307	693.719	801.307
Positiv værdi af afledte finansielle instrumenter	25.318	19.826	25.318	19.826
Krediteksponering vedrørende handels- og investeringsaktiviteter	7.310.517	7.442.016	7.310.517	7.442.016
Samlet krediteksponering	33.759.916	30.899.463	33.947.852	31.202.001

Risikoen på udlån og garantier m.v. reduceres ved sikkerhedsstillelse i form af pant i fast ejendom og løsøre, værdipapirer samt garantier m.v.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Den følgende tabel viser nominelle sikkerhedsværdier. Det vil sige værdien af nominel pant uden eventuel reduktion. Det kan være relevant at reducere værdien af pantet, hvis den faktiske værdi af et aktiv er utilstrækkelig til at sikre fuld værdi af et pant i tilfælde af realisering. Der kan således være blankoandele i det enkelte engagement. Sikkerhederne stilles typisk i forbindelse med etablering af låneforhold. I takt med løbende afvikling af det enkelte låneforhold kan der i nogle tilfælde opstå sikkerhedsmæssig overdækning. Omvendt vil der også være engagementer, hvor værdien af en eventuel sikkerhed ikke dækker den aktuelle gæld.

Tabellen viser de samlede nominelle sikkerheder. Under tabellen er den faktiske værdi af sikkerhederne oplyst.

Modtagne sikkerheder

Sikkerheder fordelt på type				
Pant i fast ejendom	14.370.974	14.004.837	14.234.594	14.053.418
Pant i løsøre m.v.	4.798.245	4.509.450	4.330.066	4.120.505
Værdipapirdepoter og bankindestående	298.399	332.500	298.399	332.500
Øvrige sikkerheder	23.170	62.880	23.170	62.880
Sikkerheder i alt	19.490.788	18.909.667	18.886.229	18.569.303
Værdi af sikkerheder	13.551.803	12.321.611	12.937.246	11.900.082

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Koncentrationsrisiko

Engagementer med kunder eller grupper af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlig sikre krav ikke overstige 25 % af kapitalgrundlaget i henhold til CRR forordning artikel 395. Koncernen har ikke haft engagementer, som overstiger grænserne fastlagt i artikel 395.

Koncentrationsrisiko på store engagementer, der udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget

Kreditinstitutter				
Krediteksponering efter fradrag	688.212	699.555	1.512.507	1.387.734
Øvrige erhverv				
Krediteksponering efter fradrag	0	0	0	0
Større end 20 % af kapitalgrundlag	688.212	699.555	1.512.507	1.387.734
15-20 % af kapitalgrundlag	0	0	0	0
10-15 % af kapitalgrundlag	0	0	0	0
Antal store engagementer				
Kreditinstitutter før fradrag	5	5	6	6
Øvrige erhverv før fradrag	1	1	2	2

Sparekassen har fokus på at undgå risikokoncentration, og minimere risikoen på store enkelt-engagementer. Engagementerne er etableret efter en nøje vurdering af, at der foreligger en tilfredsstillende risiko og sikkerhedsstillelse.

Noter

Koncernen				
Note	Beløb i 1.000 kr.	Krediteks- ponering før nedskrivning	Sikkerhed	Blanco
				Ned- skrivning

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Nedskrevne krediteksponeringer i stadie 3 fordelt på branche

2019

Landbrug	88.875	38.061	50.814	49.631
Finansiering og forsikring	9.184	1.925	7.259	5.492
Fast ejendom	251.334	154.145	97.189	88.959
Erhverv i øvrigt	382.427	179.241	203.186	173.912
Private	386.780	147.148	239.631	217.101
I alt	1.118.600	520.521	598.079	535.094

Nedskrevne krediteksponeringer fordelt på branche

2018

Landbrug	250.429	119.645	130.784	131.590
Finansiering og forsikring	40.743	19.516	21.227	13.683
Fast ejendom	597.330	318.143	279.187	250.548
Erhverv i øvrigt	466.361	249.020	217.341	203.679
Private	474.868	154.017	320.851	292.734
I alt	1.829.732	860.342	969.390	892.234

Sparekassen (moderselskabet)				
Note	Beløb i 1.000 kr.	Krediteks- ponering før nedskrivning	Sikkerhed	Blanco
				Ned- skrivning

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Nedskrevne krediteksponeringer i stadie 3 fordelt på branche

2019

Landbrug	86.338	35.879	50.459	49.276
Finansiering og forsikring	9.076	1.817	7.259	5.492
Fast ejendom	241.529	148.790	92.739	84.509
Erhverv i øvrigt	370.859	171.153	199.706	170.432
Private	367.291	131.809	235.481	212.950
I alt	1.075.093	489.449	585.644	522.660

Nedskrevne krediteksponeringer fordelt på branche

2018

Landbrug	247.529	118.176	129.353	130.159
Finansiering og forsikring	39.425	18.407	21.018	13.474
Fast ejendom	583.226	318.143	265.083	236.444
Erhverv i øvrigt	456.734	233.963	222.771	209.109
Private	436.288	139.543	296.745	268.628
I alt	1.763.203	828.233	934.970	857.814

Noter

Koncernen

Note	Beløb i 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
------	-------------------	----------	----------	----------	-------

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Udlån og garantier mv. fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2019

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	576.975	563.260	1.228.417	2.368.652
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	5.151.679	1.269.350	63.527	6.484.555
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	10.383.499	426.871	13.406	10.823.776
Udlån og garantier mv. i alt	16.112.152	2.259.481	1.305.349	19.676.983

Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2019

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	37.394	77.942	53.976	169.313
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	870.813	252.097	2.322	1.125.231
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	3.589.503	67.343	2.084	3.658.930
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer i alt	4.497.710	397.382	58.382	4.953.474

Kategori 1 omfatter kunder, hvor der er stor usikkerhed om den fremtidige økonomi, og om hvorvidt kunden er i stand til at overholde sine betalingsforpligtelser, såfremt der opstår negative uforudsete begivenheder.

Kategori 2 omfatter kunder, hvor økonomien er svag som følge af lavere rådighedsbeløb end normen, negativ formue eller andre økonomiske sårbarheder.

Sparekassen (moderselskabet)

Note	Beløb i 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
------	-------------------	----------	----------	----------	-------

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Udlån og garantier mv. fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2019

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	524.242	541.630	1.204.587	2.270.459
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	5.043.037	1.236.550	59.195	6.338.782
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	10.750.022	392.411	10.176	11.152.609
Udlån og garantier mv. i alt	16.317.301	2.170.591	1.273.958	19.761.850

Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2019

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	37.394	77.942	53.976	169.313
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	870.813	252.097	2.322	1.125.231
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	3.678.045	67.343	2.084	3.747.471
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer i alt	4.586.252	397.382	58.382	5.042.015

Kategori 1 omfatter kunder, hvor der er stor usikkerhed om den fremtidige økonomi, og om hvorvidt kunden er i stand til at overholde sine betalingsforpligtelser, såfremt der opstår negative uforudsete begivenheder.

Kategori 2 omfatter kunder, hvor økonomien er svag som følge af lavere rådighedsbeløb end normen, negativ formue eller andre økonomiske sårbarheder.

Noter

Koncernen					
Note	Beløb i 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Udlån og garantier mv. fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2018

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	596.824	682.875	2.033.978	3.313.677
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	3.573.897	1.432.061	17.529	5.023.487
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	9.188.055	1.081.903	5.224	10.275.182
Udlån og garantier mv. i alt	13.358.776	3.196.839	2.056.731	18.612.346

Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2018

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	65.814	85.059	66.117	216.990
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	1.078.569	196.922	1.883	1.277.374
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	3.014.401	8.923	317	3.023.641
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer i alt	4.158.784	290.904	68.317	4.518.006

Kategori 1 omfatter kunder, hvor der er stor usikkerhed om den fremtidige økonomi, og om hvorvidt kunden er i stand til at overholde sine betalingsforpligtelser, såfremt der opstår negative uforudsete begivenheder.

Kategori 2 omfatter kunder, hvor økonomien er svag som følge af lavere rådighedsbeløb end normen, negativ formue eller andre økonomiske sårbarheder.

Sparekassen (moderselskabet)					
Note	Beløb i 1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Udlån og garantier mv. fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2018

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	565.307	648.876	1.971.757	3.185.940
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	3.508.944	1.368.926	17.394	4.895.264
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	9.630.721	1.038.961	1.466	10.671.148
Udlån og garantier mv. i alt	13.704.972	3.056.763	1.990.617	18.752.352

Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer fordelt på eksponeringskategorier/stadier

2018

Kategori 1: Eksponeringer med væsentlige svagheder	65.814	85.059	66.117	216.990
Kategori 2: Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	1.078.569	196.922	1.883	1.277.374
Kategori 3: Eksponeringer med normal bonitet	3.145.292	8.923	317	3.154.532
Lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer i alt	4.289.675	290.904	68.317	4.648.897

Kategori 1 omfatter kunder, hvor der er stor usikkerhed om den fremtidige økonomi, og om hvorvidt kunden er i stand til at overholde sine betalingsforpligtelser, såfremt der opstår negative uforudsete begivenheder.

Kategori 2 omfatter kunder, hvor økonomien er svag som følge af lavere rådighedsbeløb end normen, negativ formue eller andre økonomiske sårbarheder.

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Lån med nulstillet rente

Lån med nulstillet rente ¹⁾	157.555	288.148	148.779	282.641
Heraf nedskrevet	80.426	154.158	77.879	151.505
Lån med nulstillet rente, balanceført	77.129	133.990	70.900	131.136

1) Lån med nulstillet rente før nedskrivninger

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019		2018	
		Krediteks- ponering før nedskrivning	Ned- skrivning	Krediteks- ponering før nedskrivning	Ned- skrivning

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Nedskrevne krediteksponeringer

Fordelingen af nedskrivninger på stadier fremgår af note 11. Renter for nedskrevne finansielle aktiver udgjorde for koncernen 27.868 t.kr. i 2019 (2018: 35.931 t.kr.) og indgår i resultatposten 'Nedskrivninger på udlån m.v.'

Nedskrivninger på udlån, tilgodehavender og garantier under stadie 3 er foretaget som følge af nedenstående årsager.

Koncernen

Konkurs	70.260	43.054	56.637	36.347
Inkasso og betalingsstandsning	51.895	35.669	84.184	59.037
Finansielle vanskeligheder i øvrigt	983.348	456.372	1.685.981	796.850
I alt	1.105.503	535.096	1.826.802	892.234

Værdi af sikkerheder	507.423		857.412	
----------------------	---------	--	---------	--

Sparekassen (moderselskabet)

Konkurs	68.711	41.631	54.036	34.067
Inkasso og betalingsstandsning	49.419	34.769	70.511	52.643
Finansielle vanskeligheder i øvrigt	956.963	446.260	1.638.656	771.104
I alt	1.075.093	522.661	1.763.203	857.814

Værdi af sikkerheder	489.448		828.233	
----------------------	---------	--	---------	--

Noter

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og/eller passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsf forholdene. Markedsrisikoen omfatter renterisiko, aktierisiko og valutarisiko.

Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, rammer og principper for styringen af markedsrisici. Bestyrelsen fastsætter rammerne for direktionen, som herefter kan delegerer rammer ud til de enkelte medarbejdere.

Økonomaifdelingen har ansvaret for at opgøre og rapportere markedsrisici til bestyrelse og direktion. Bestyrelsen og direktionen får månedligt oplyst udnyttelsen af de udstukne rammer og en redegørelse for eventuelle overskridelser.

Renterisiko

Renterisikoen måles som det forventede kurstab på rentepositioner, der vil følge af en umiddelbar renteændring i alle rentesatser på 1 procentpoint enten i op- eller nedadgående retning.

Sparekassens renterisiko fremkommer i forbindelse med fastforrentede udlån, obligationer, indlån, efterstillede kapitalindskud og udstedte obligationer. Finansielle derivater anvendes i begrænset omfang til afdækning af renterisici. Renterisikoen udgør den største del af sparekassens markedsrisiko og rapporteres hver måned til bestyrelse og direktion.

Den samlede renterisiko må efter sparekassens interne regler maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Nedenstående oversigt viser renterisikoen specificeret på valutaer, produkter og varigheder.

Samlet renterisiko	6.283	-25.600	99	-32.587
Renterisiko i % af kernekapital efter fradrag	0,2	-1,0	0,0	-1,2
Renterisiko opdelt på instituttets valutaer med størst renterisiko				
DKK	5.331	714	-853	-6.273
EUR	1.082	-26.214	1.082	-26.214
USD	-130	-113	-130	-113
CHF	0	0	0	0
SEK	0	13	0	13
Øvrige valutaer	0	0	0	0
Renterisiko opdelt på produkter				
Aktiver				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	0
Udlån	7.401	9.585	1.217	2.598
Aktier	0	0	0	0
Obligationer	40.859	209	40.859	209
Passiver				
Indlån	-11	-58	-11	-58
Udstedte obligationer	0	0	0	0
Efterstillede kapitalindskud	-26.361	-12.798	-26.361	-12.798
Hybrid kernekapital	-14.971	-21.762	-14.971	-21.762
Afledte finansielle instrumenter			0	0
Rente- og valutawaps	-634	-775	-634	-775
Øvrige afledte finansielle instrumenter	0	0	0	0
I alt	6.283	-25.600	99	-32.587

Noter

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Renterisiko fordelt på intervaller

for modificeret varighed

0 - 3 måneder	1.706	1.207	1.739	1.236
3 - 6 måneder	161	1.154	143	1.149
6 - 12 måneder	1.508	161	1.426	81
1 - 2 år	7.262	2.310	6.711	1.789
2 - 3,6 år	-669	-331	-1.647	-1.147
over 3,6 år	-3.685	-30.101	-8.246	-35.695
I alt	6.283	-25.600	99	-32.587

Aktierisiko

Aktier eksklusive anlægsaktier og sektoraktier må efter sparekassens interne regler maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Beholdninger i et enkelt selskab må ikke overstige 4,5 % af kernekapitalen efter fradrag. Sparekassen har endvidere en anlægsbeholdning af aktier i sektorvirksomheder, hvor sparekassen i samarbejde med andre pengeinstitutter har erhvervet aktier i en række sektorvirksomheder. Disse sektorvirksomheder har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, it, investeringsforeninger m.v.

Aktiebeholdning opdelt

Børsnoterede aktier m.v.	58.792	63.873	58.792	63.873
Øvrige anlægsaktier m.v.	217.202	357.793	217.202	357.793
Aktier i sektorejede virksomheder	417.725	379.641	417.725	379.641
Aktiebeholdning i alt	693.719	801.307	693.719	801.307

Aktier ekskl. anlægsaktier og sektoraktier i pct. af kernekapital efter fradrag	2,1	2,4	2,1	2,4
---	-----	-----	-----	-----

Følsomhed i forhold til aktierisiko

Hvis den faktiske handelsværdi afviger +/- 10 % i forhold til dagsværdien, udgør resultatpåvirkningen (efter skat), +/-

	54.110	62.502	54.110	62.502
--	--------	--------	--------	--------

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen		Sparekassen (moderselskabet)	
		2019	2018	2019	2018

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Valutarisiko

Valutaindikator for euro må efter sparekassens interne regler maksimalt være 7 % af kernekapitalen efter fradrag og øvrige valutaer maksimalt 3 % af kernekapitalen efter fradrag.

Aktiver i fremmed valuta (lange nettopos.)	5.589	1.857	5.589	1.857
Passiver i fremmed valuta (korte nettopos.)	17.819	18.567	17.819	18.567
Valutaindikator 1	17.819	18.567	17.819	18.567
Valutaindikator 1 i % af kernekapital efter fradrag	0,6	0,7	0,6	0,7
Valutaindikator 2	439	244	439	244
Valutaindikator 2 i % af kernekapital efter fradrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Valutaindikator 1 for euro i % af kernekapital efter fradrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Valutaindikator 1 øvrige i % af kernekapital efter fradrag	0,6	0,7	0,6	0,7

Noter

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet.

Der er i 2018 foretaget tilpasninger til sparekassens målsætninger, politikker m.v. i forbindelse med at Finanstilsynet har udskiftet det hidtil gældende likviditetspejlemærke i Tilsynsdiamanten.

Sparekassen foretager en løbende vurdering af det likvide beredskab med det formål at sikre, at likviditeten til enhver tid er tilstrækkelig til både at sikre en betryggende overdækning i forhold til lovens krav, og til at sikre finansieringen af den forventede vækst. I den løbende vurdering af likviditeten indgår en række stresstests, hvor der stresses på likviditeten minimum 12 måneder frem. Fremskaffelse af likviditet sker, ud over gennem egenkapitalfinansiering og indlån fra kunder, via optagelse af ansvarlig kapital, udstedelse af obligationer, optagelse af lån, lines på pengemarkedet og uigenkaldelige kredittilsagn.

Pr. 30. juni 2018 har Finanstilsynet udskiftet det hidtil gældende likviditetspejlemærke i Tilsynsdiamanten med et nyt. Sparekassen har altid med god margin overholdt det gamle likviditetspejlemærke. Dette er og forventes også at være tilfældet i forhold til det nye. Pejlemærket har en grænseværdi på 100 % og er for koncernen opgjort til 383 % 31. december 2019. (2018: 318 %)

Pejlemærket er en udvidelse af LCR-kravet. Hvor LCR-kravet dækker en 30 dages periode, dækker pejlemærket en periode på 3 måneder, hvor det er det største forventede likviditetstræk opgjort inden for hver af de 3 måneder, der skal kunne dækkes. I forhold til LCR-opgørelsen gives der blandt andet adgang til at medtage flere typer af likvide aktiver ved beregningen af likviditetsbufferen.

Note	Beløb i 1.000 kr.	Koncernen				
		Regnskabs- mæssig værdi	Kontraktlige penge- strømme	Inden for 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Kontraktuel løbetid af finansielle forpligtelser

2019

Ikke afledte finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	525.436	525.436	524.370	640	426
Indlån og anden gæld	18.699.583	18.699.583	17.414.827	150.451	1.134.305
Indlån i puljeordninger	1.770.777	1.770.777	101.636	43.883	1.625.259
Efterstillede kapitalindskud	673.141	678.000	0	0	678.000
Garantier	6.737.755	6.737.755	3.301.178	510.939	2.925.638
Udnyttede rammer	0	4.953.474	4.953.474	0	0

2018

Ikke afledte finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	425.191	425.191	423.960	600	631
Indlån og anden gæld	18.222.949	18.222.949	17.009.255	132.528	1.081.166
Indlån i puljeordninger	1.313.431	1.313.431	93.453	30.808	1.189.170
Efterstillede kapitalindskud	454.499	458.000	0	0	458.000
Garantier	5.357.324	5.357.324	2.059.515	422.090	2.875.719
Udnyttede rammer	0	4.518.006	4.518.006	0	0

Forfaldsanalysen viser de kontraktlige pengestrømme og omfatter aftalte betalinger for hovedstolen, men ikke renter.

Betalinger vedrørende garantier forfalder, såfremt en række forudbestemte betingelser er opfyldt. Sådanne betalingsforpligtelser er medtaget på aftalernes udløbstidspunkt.

Udnyttede kreditrammer kan tilbagekaldes med et varsel på op til 3 måneder.

Ovenstående løbetidsfordeling er foretaget ud fra det tidligste tidspunkt, hvorpå et beløb kan kræves betalt.

Noter

Note

41 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici (fortsat)

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl eller tab som følge af eksterne begivenheder, inklusive retlige risici.

Operationel risiko er endvidere risikoen for, at sparekassen ikke drives efter de juridiske og lovgivningsmæssige krav, markedsstandarder og etiske krav, som er gældende for branchen.

Det er sparekassens politik at afdække operationelle risici så vidt muligt under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

For at minimere operationelle risici har sparekassen udarbejdet forskellige politikker, skriftlige forretningsgange og interne kontroller. Der er så vidt muligt etableret adskillelse mellem udførende funktioner og kontrollerende funktioner.

Sparekassen benytter forsikringer som en metode til at reducere tab som følge af operationelle risici. Der foretages løbende registrering og rapportering af mulige tab og begivenheder, som kan henføres til operationelle risici, med henblik på at undgå disse tab gennem forbedring af forretningsgange og procedurer.

It-forsyningen er et væsentligt område inden for operationel risiko. Sparekassens ledelse forholder sig løbende til it-sikkerheden. Sparekassens væsentligste dataleverandør er Bankdata, som har dublering af systemer og drift på alle væsentlige områder.

Intern revision er en del af sikkerheden for, at risikoen for operationelle fejl bliver reduceret mest muligt gennem revision af sparekassens forretningsområder. Intern revision refererer til bestyrelsen.

Compliancefunktionen overvåger overholdelsen af lovgivning, branchestandarder og interne retningslinjer for alle forretningsområder. Funktionens formål er at kontrollere og vurdere, hvorvidt forretningsgange og procedurer er tilstrækkelige og betryggende. Den complianceansvarlige refererer til direktionen.

Noter

Note

42 Selskabsmeddelelser

Oversigt over Sparekassen Sjælland-Fyns meddelelser til Nasdaq Copenhagen A/S

14. jan. 2020	- Opjustering af forventningerne til 2019
19. dec. 2019	- Finanskalender 2020 for Sparekassen Sjælland-Fyn A/S
17. dec. 2019	- Sparekassen Sjælland-Fyn A/S udsteder supplerende kapital (Tier2)
6. dec. 2019	- Sparekassen Sjælland-Fyn A/S undersøger muligheden for udstedelse af Tier 2 kapital
6. nov. 2019	- Indberetningspligtiges handler med Sparekassen Sjælland-Fyn aktier
6. nov. 2019	- Resultat efter skat i 1.-3. kvartal 2019 på 170,1 mio. kr. - Basisindtjening stiger 51 % y/y
9. aug. 2019	- Indberetningspligtiges handler
9. aug. 2019	- Resultat efter skat i første halvår 2019 på 126 mio. kr. - Basisindtjening stiger 41 % y/y
22. jul. 2019	- Opjustering af forventningerne til 2019
13. jun. 2019	- Sparekassen Sjælland-Fyn A/S udsteder supplerende kapital (Tier2)
11. jun. 2019	- Sparekassen Sjælland-Fyn A/S undersøger muligheden for udstedelse af supplerende kapital (Tier2)
24. maj 2019	- Indfrielse af kapitalinstrumenter
13. maj 2019	- Indberetningspligtiges handler
9. maj 2019	- Korrektion til selskabsmeddelelse nr. 7/2019
9. maj 2019	- Resultat efter skat i første kvartal kr. 71,3 mio. - Basisindtjeningen stiger 34 % y/y
24. apr. 2019	- Opjustering af forventningerne til 2019
1. apr. 2019	- Bestyrelsen i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S

Note

42 Selskabsmeddelelser (fortsat)

Oversigt over Sparekassen Sjælland-Fyns meddelelser til Nasdaq Copenhagen A/S

7. mar. 2019	- Resultat af generalforsamling i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S
8. feb. 2019	- Indkaldelse til ordinær generalforsamling
7. feb. 2019	- Indberetningspligtiges handler
7. feb. 2019	- Tilfredsstillende resultat - overskud før skat på 230,3 mio. kroner

Repræsentantskab, bestyrelse og bestyrelsesudvalg

Repræsentantskab pr. 31. december 2019

Advokat Palle Andersen, Vipperød
Direktør Jakob Andersson, Holbæk
Direktør Lene Bakgaard, Holbæk
Forretningsindehaver Jeanette Benard, Frederiksberg C
Advokat Per Bjørnsholm, Frederiksberg C
Direktør Annette Christensen, Holbæk
Direktør Connie Christensen, Slagelse
Bolchekoger Michael B. Christensen, Næstved
Cand.merc. Jørgen Dyhrfeldt, Frederikssund
Kontorleder Finn Hallberg, Vig
Kirkegårdsinspektør Henning Hansen, Kastrup
Direktør Gert Torben Hansen, Slagelse
Skoventreprenør Michael Henriksen, Holbæk
Adm. direktør Anders Hestbech, Frederiksberg
Assurandør Lars Horneman, Odense
Adm. direktør Michael Huus, Holbæk
Maskinforhandler Gert Jensen, Hørve
Direktør Jesper I. Justesen, Holbæk
Direktør Birgitte Kastrup, Sorø
Gårdejer Egon Lund Keinicke, Gørlev
Direktør Allan Kienast, Holbæk
Økonomikonsulent Hans Jørgen B. Kolding, Slagelse
Statsautoriseret revisor Claus Kolin, Odense
Direktør, arkitekt M.A.A. Thomas Kullegaard, Holbæk
Gårdejer Erik Larsen, Dalmose
Autoforhandler Peter Klarskov Larsen, Kalundborg
Murermeister Palle Larsen, Kalundborg
Adm. direktør og Chefredaktør Torben Dalby Larsen, Ringsted
El-installatør Erik Vang Larsen, Holbæk
Entreprenør Jan Lorentzen, Sorø
Anlægsgartnermester Per Malmos, Jyderup
Direktør Ole Mosbæk, Holbæk
Kvalitetschef Marie Bruun de Neergaard, Skævinge

Programchef Kirsten Hede Nielsen, København
El-installatør Leif Nielsen, Ringsted
Gårdejer Ole Nielsen, Holbæk
Detailchef Brian Stanislaw Nielsen, Regstrup
Statsautoriseret revisor Kim Thomas Nielsen, Skælskør
Direktør Torben Arnth Nielsen, Espergærde
Overlærer Jørgen Olsen, Store Fuglede
Læge Jacob Frimodt Olsen, Høng
Tømrermester Boye Pedersen, Holbæk
Reg.revisor Roland Petersen, Vig
Advokat Steen Røgilds, Kalundborg
Direktør Jakob Schiøtt, Tølløse
Tømrermester Claus Sørensen, Holbæk
HR-chef John Ziegler, Frederikssund
Bedemand Heidi Ørskov, Holbæk
Direktør Eva Nielsen, Holbæk

Bestyrelse

Direktør Thomas Kullegaard, arkitekt M.A.A., Holbæk, formand
Direktør Jakob N. Andersson, Holbæk, næstformand
Fhv. adm. direktør Bent Andersen, Århus
Advokat Otto Spliid, Odense
Gårdejer Erik Larsen, Dalmose
Programchef Kirsten Hede Nielsen, København

Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer:

Formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe, Holbæk
Udviklingschef Per Olsen, København K
Områdedirektør Mads Wallin, Holmegaard

Bestyrelsen har nedsat følgende bestyrelsesudvalg:

Revisionsudvalg

Direktør Jakob N. Andersson, Holbæk, formand
Direktør Thomas Kullegaard, arkitekt M.A.A., Holbæk
Fhv. adm. direktør Bent Andersen, Århus
Gårdejer Erik Larsen, Dalmose
Programchef Kirsten Hede Nielsen

Risikoudvalg

Fhv. adm. direktør Bent Andersen, Århus, formand
Direktør Thomas Kullegaard, arkitekt M.A.A., Holbæk
Direktør Jakob N. Andersson, Holbæk
Udviklingschef Per Olsen, København K

Nomineringsudvalg

Direktør Jakob N. Andersson, Holbæk, formand
Direktør Thomas Kullegaard, arkitekt M.A.A., Holbæk
Fhv. adm. direktør Bent Andersen, Århus
Formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe, Holbæk
Områdedirektør Mads Wallin, Holmegaard

Aflønningsudvalg

Direktør Jakob N. Andersson, Holbæk, formand
Direktør Thomas Kullegaard, arkitekt M.A.A., Holbæk
Fhv. adm. direktør Bent Andersen, Århus
Formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe, Holbæk
Områdedirektør Mads Wallin, Holmegaard

Direktion, stabsafdelinger, områdecentre, filialer og erhvervscentre

Direktion Administrerende direktør Lars Petersson Sparekassedirektør Bruno Riis-Nielsen Sparekassedirektør Lars Bolding	Filialservice Filialservicechef Lisbeth Gottlieb	Middelfart, Filialdirektør Vibeke Vinge Marxen Nyborg, Filialdirektør Poul Aaby Odense City (OC), Filialdirektør Poul Henning Fløjborg Odense Nord, Filialdirektør Rasmus Grundsøe Petersen Ringe, Filialdirektør Jan Svenssen Svendborg, Filialdirektør Brian Berggren Sørensen	Område Nordsjælland Områdedirektør Henning Juhl Jessen
Stabsafdelinger Direktionssekretariat Vicedirektør Jan Kolbye Jensen Udviklingschef Per Olsen Direktionssekretær Annette Hallund	IT IT-chef Mette Rosenkilde Mathiasen	Område Nord/Vest Områdedirektør Henrik Møllegaard	Frederiksværk, Filialdirektør Irene Nielsen Helsingø, Filialdirektør Maria Lehmkuhl Helsingør, Filialdirektør Thomas Guldbæk Hillerød (OC), Områdedirektør Henning Juhl Jessen Hundested, Filialdirektør Irene Nielsen
Compliance Compliancechef Pia Møller Blæsbjerg	Salg og Marketing Salgs- og marketingchef Marianne Salling Udviklingsdirektør Søren Kjærsgaard	Asnæs, Filialdirektør Flemming Andersen Holbæk (OC), Områdedirektør Henrik Møllegaard Jyderup, Filialdirektør Jens Varling Kalundborg, Filialdirektør Klaus Koksby Hansen Nykøbing Sj., Filialdirektør Flemming Andersen Tølløse, Områdedirektør Henrik Møllegaard Vig, Filialdirektør Flemming Andersen	Område Nord/Øst Områdedirektør Allan Markussen
Hvidvask Hvidvaskansvarlig Susanne Bouman	Produkter og Vilkår Produktochef Søren Fossing	Område Syd Områdedirektør Claus Andersen	Frederikssund, Filialdirektør Kenneth Neergaard Roskilde (OC), Områdedirektør Allan Markussen
Risikostyring Risikochef Anette Hjort Hansen	Ejendomme og Service Chef for Ejendomme og Service Kim Olsen	Faxe, Filialdirektør Julia Heinecke Haslev, Filialdirektør Thomas Søbygaard Næstved (OC), Områdedirektør Claus Andersen Skælskør, Filialdirektør Pia Kimer Jacobsen Vordingborg, Filialdirektør Erik Arnberg Maigaard Filtensborg	Område Vest Områdedirektør Niels Wittendorff Ibsen
Økonomi Koncernøkonomidirektør Jens Trane Økonomichef Jan Justesen	Digital Sparekasse Filialdirektør Lisette Juul Jensen	Område Øst Områdedirektør Nicholaj Dyrholm Frimann	Høng, Filialdirektør Rikke Almsgaard Slagelse (OC), Områdedirektør Niels Wittendorf Ibsen
Intern Revision Revisionschef Thomas Sandal	Erhvervscentre Erhvervscenter Sjælland Erhvervsdirektør Michael Nielsen	Område Midt Områdedirektør Mads Wallin	Dianalund, Filialdirektør Helle M. Nielsen Ringsted (OC), Områdedirektør Mads Wallin Sorø, Filialdirektør Helle M. Nielsen
HR HR-direktør Bettina Theilgaard Krohn	Erhvervscenter Fyn Erhvervsdirektør Kim Thykjær	Område Hovedstaden Områdedirektør Jannik Hindsbo	
Kredit Kreditdirektør Lars Mikkelsen	Områdecentre (OC) og filialer Område Fyn Områdedirektør Jan Klink Andersen	Amagerbrogade, Filialdirektør Elisabeth Grandt Dragør, Filialdirektør Lennarth Fynboe Frederiksberg, Filialdirektør Hanne Poulsen Islands Brygge (OC), Filialdirektør Line Simoni Østerbro, Filialdirektør Morten Rosengaard	
Investering Formuedirektør Kenn Andersen	Assens, Filialdirektør Martin Petersen Dalum, Filialdirektør Lars Michael Jensen Faaborg, Filialdirektør Lene Kragh Kerteminde, Filialdirektør Jørgen Overgaard Schou Langeskov, Filialdirektør Jørgen Overgaard Schou		

